

Travel & Trading

ZAPRASZA DO

NOWEGO BIURA

W MISSISSAUGA

35 King St. E., Unit 15

(w pobliżu Dundas i Hurontario)

TRAVEL

279-4331

- Bilety lotnicze
- Wakacje, sanatoria
- Hotele, samochody
- Ubezpieczenia
- Konta dewizowe
- Przekazy pieniężne
- Paczki

TRADING

279-3665

Każdy klient nowego biura bierze udział
w losowaniu cennych nagród
(szczegóły na miejscu)

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

SKAŻONE!

POLONIA LATA LOTem

Informacje i rezerwacje

TORONTO TEL. 236-4242
1-800-668-5928

MONTREAL TEL. 844-2674
1-800-361-9071

ZAPRASZAMY DO KLASY BUSINESS
W NASZYCH SAMOLOTACH

BOEING 767
POLSKIE LINIE LOTNICZE

LOT

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus - Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga - Z dystansu (Niemcy)
Karolina Jankowska - Lektury nieobojętne
Hania Sokolska - Imigracja
dr Krzysztof Ostaszewski - Pokochać kapitalizm (USA)
dr Lidia Dobosz - Zdrowie
Halina Baranowska - Życie nie umierać
Elżbieta Wolska - Polak nie zginie
Janusz Pietrus - Film

WSPÓLPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Stanisław Siekanowicz, Nina Geysztor-Zawirska, Wacław Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zach.), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)

Skład łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamknięty jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENTS: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch:

\$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.

GST

R120882998

Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250. Add 7% GST to all prices.

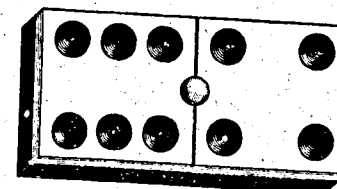
SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów.

Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.

Publications Mail Registration No. 7631

UWAGA NOWO PRZYBYLI!

BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymywały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

NA OCZACH ŚWIATA SERBIA PACYFIKUJE CHORWACJĘ

W latach 30 Liga Narodów oraz potęgi światowe puściły płazem agresywną politykę kanclerza Niemiec Hitlera, co przyniosło II wojnę światową. Jak na razie USA, ONZ, KBWE i EWG puszczają płazem sytuację w Jugosławii. Kocioł bałkański pod wieloma względami jest równie niebezpieczny jak niegdyś Niemcy hitlerowskie.

Serbia prowadzi bezkarnie pa-

cyfikację Chorwacji, a dalsze ignorowanie tego faktu przez strażników światowego pokoju, międzynarodowego prawa i sprawiedliwości nasuwa bardzo nieprzyjemne skojarzenia co do lansowanej przez prezydenta USA Busha koncepcji nowego porządku światowego. ONZ, Bush i alianci potrafili rzucić milion ludzi do walki przeciwko Irakowi - w przypadku Serbii nie chcą nawet tupnąć

nogą. Rozpoczętego rozpadu Jugosławii nie do się już zatrzymać żadną siłą - nawet morzem krwi. Ale jest jeszcze czas, aby powstrzymać Serbię i armię federalną, aby przerwać dalszą zbrodnię wobec Chorwacji należącej duchowo, kulturalnie i wyznaniowo do Zachodu, do Europy.

Nowego porządku światowego nie da się zbudować bez pogodzenia wy-

Chorwat cywil na bruku w Daruwarze.

mogów bezpieczeństwa całej Europy z przestrzeganiem praw człowieka i obywatela. Europa nie będzie bezpieczna, gdy narody nie będą miały bezpiecznej prawnej i politycznej infrastruktury, gdy silniejszy będzie mógł zaduszać aspiracje niepodległościowe słabszego. Demokratyczne przemiany w Europie są nieodwracalne. Serbii nigdy nie uda się ugasić niepodległości Chorwacji - postanowionej w sposób demokratyczny przez wszystkich Chorwatów.

Tymczasem samoloty Serbii bombardują miasta i wioski Chorwacji. Z dnia na dzień rośnie liczba podjeżdżających przez Zachód inicjatyw pokojowych i z dnia na dzień Serbia intensyfikuje działania wojenne (natychmiast po kolejnym wynegocjowanym rozejmie). Tak jakby Serbia przekonywała się, że zabiegł Zachodu są bezużyteczne i nie wychodzą poza kartkę papieru, pióro i słowa. Tak jest naprawdę. Tylko dzięki pasywności Zachodu muzułmańska, ortodoksyjna i komunistyczna Serbia może bezkarnie pacyfikować katolicką, demokratyczną i prozachodnią Chorwację.

Chorwacja ogłosiła niepodległość pod koniec czerwca br. Do dzisiaj żadne ze znaczących państw nie uznało niepodległości Chorwacji, nie nawiązało z nią dyplomatycznych stosunków. W tej chwili do uratowania Chorwacji to już nie wystarczy. Trzeba zwinąć ręce Serbii argumentami silniejszymi. Trzeba wysłać do Chorwacji oddziały ONZ.

ŚWIATOWIT

Zmiany w Stawkach Płacy Minimalnej

Z początkiem tygodnia roboczego, w którym wypada dzień 1-go listopada 1991 roku, na terenie Ontario obowiązywać będą nowe stawki płacy minimalnej. Podane poniżej stawki obejmują też pomoc domową; stawki dla robotników żniwnych podane osobno.

STAWKI ZASADNICZE

Pracownicy niewykwalifikowani (za godzinę)	\$ 6.00
Studenci poniżej 18 lat	\$ 5.55
Podający napoje alkoholowe	\$ 5.50
Przewodnicy wędkarzy lub myśliwych (za dzień - powyżej 5 godzin)	\$60.00
Przewodnicy wędkarzy lub myśliwych (poniżej 5 godzin)	\$30.00

Od 1 stycznia 1992 roku obowiązywać będą następujące stawki płacy minimalnej dla robotników żniwnych zatrudnionych przy zbiorze warzyw i jarzyn, owoców, oraz tytoniu:

Dorośli (za godzinę)	\$ 6.00
Studenci poniżej 18 lat	\$ 5.55

Maksymalne potrącenia za mieszkanie i wyżywienie przy ustalaniu płacy minimalnej (obowiązujące z początkiem tygodnia roboczego w którym wypada dzień 1-go listopada 1991 roku - dla pracowników niewykwalifikowanych, oraz od 1 stycznia 1992 roku - dla robotników żniwnych):

Pokój - prywatny (tygodniowo)	\$27.80
- dzielony (tygodniowo)	\$13.90
Posiłki - od posiłku	\$ 2.20
- tygodniowo	\$46.20
Pokój z wyżywieniem (tygodniowo)	
- pokój prywatny	\$74.00
- pokój dzielony	\$60.10
Mieszkanie (tygodniowo)	
stawki obowiązujące wyłącznie robotników żniwnych	
- mieszkanie z wygodami	\$87.00
- mieszkanie bez wygod	\$64.20

Ministry
of
Labour

Ontario

• Amerykański sekretarz stanu James Baker złożył wizytę na Litwie, Lotwie i Estonii. Przywódcom nowych państw obiecał pomoc w wysokości 14 mln dol. (Dziennikarze zauważyli, że Pentagon wydaje więcej w ciągu pół godziny). Baker podkreślił, że pomoc tę należy uznać jako początek - dalsze kroki będą zależeć od wprowadzenia przez kraje bałtyckie gospodarki rynkowej i przestrzegania praw człowieka. Podczas wizyty w Moskwie Baker zwiedził siedzibę KGB w Moskwie i odbył rozmowy z szefem KGB Bakatimem na temat współpracy służb specjalnych USA i ZSSR. Po spotkaniu Bakera z Gorbaczowem prezydent ZSSR powiedział, że Związek Sowiecki rozpocznie niebawem rozmowy z władzami Kuby dotyczące wycofania z tego kraju 11 tys. żołnierzy sowieckich. Natomiast podczas spotkania Bakera z Jelcynem prezydent Rosji zapewnił go, że będzie dążył do jak najszybszego uregulowania z Japonią sporu terytorialnego o Wyspy Kurylskie. Wkrótce potem Rosja zaoferowała Japonii zwrócenie Wysp Kurylskich za pomoc gospodarczą i finansową w wysokości 8 - 15 mld dolarów.

• Sowiecki minister obrony Szaposznikow podał, że ZSSR rozpocznie wycofywanie swych oddziałów z Litwy, Lotwy i Estonii 1 września 1994 roku.

• Parlament Gruzji określił armię sowiecką w Gruzji jako armię okupacyjną i wezwał Kreml do natychmiastowego wycofania z Gruzji wszystkich żołnierzy sowieckich. Parlament skonfiskował także wszystkie sowieckie urzędy i zakłady pracy przekazując je na własność Gruzji.

• W Chorwacji toczą się ostre walki pomiędzy Chorwatami i Serbami wspomaganiymi przez armię federalną. W 2,5 miesięcznym konflikcie poniosło już śmierć ponad 1000 osób. Prezydent Jugosławii Mesić oświadczył, że zwróci się o interwencję zagraniczną jeżeli armia federalna będzie wspierać Serbów. Dowództwo armii stwierdziło, że każdy kto zaprasza obce siły będzie potraktowany jak zdrajca. Minister spraw zagranicznych Włoch de Michelis i Niemiec Genscher wezwali armię federalną do bezzwłocznego i całkowitego wycofania się z Chorwacji. W Słowenii pojawiły się obawy przed interwencją armii federalnej w republice. Władze Słowenii wystosowały dramatyczny apel do Zachodu o uznanie państwowości Słowenii (nasz komentarz na str. 2).

• Wydarzenia w Związku Sowieckim: wywołały falę dyskusji w Hiszpańskiej Partii Komunistycznej. Jej sekretarz generalny Julio Anguita zapewnił, że partia się umocni i będzie kontynuować obronę rewolucyjnego marksizmu. Są także głosy za rozwiązaniem partii oraz głosy za jej przebudową i modyfikacją na modłę socjaldemokratyczną. Co się stanie z partią zadecyduje XIII zjazd partii w grudniu br.

• W Berlinie odbędzie się proces reprezentacyjnej kliniki byłej NRD - szpitala Charite w Berlinie Wschodnim. Ustalono już, że lekarze szpitala usuwali organy śmiertelnie chorym pacjentom przed stwierdzeniem śmierci. Według dyrektora Charite Haraldta Mau około 40 lekarzy było winnych nieetycznych praktyk. Lekarze przekazywali ponadto poufne informacje o pacjentach do byłej tajnej policji Stasi. Ostatnio zaarrestowano 18 czołowych lekarzy tej placówki, a 12 zawieszono w wykonywaniu zawodu.

• Senat filipiński odrzucił umowę o przedłużeniu na 10 lat Stanom Zjednoczonym dzierżawy morskiej bazy Subic Bay. Według 12 senatorów głosujących przeciwko umowie, umowa ta powinna być ponownie przenegocjowana, gdyż baza Subic

Bay jest więcej warta dla USA na skutek wydarzeń w Związku Sowieckim. Zdaniem źródła w Waszyngtonie nie zostanie złożona lepsza oferta. Amerykanie zaproponowali Filipinom 203 mln dol. rocznie oraz około 600 mln dol. w postaci dodatkowej pomocy handlowej i gospodarczej. Prezydent Corazon Aquino, która przed głosowaniem wezwała Senat do przyjęcia umowy zapowiedziała odwołanie się do narodu i przeprowadzenie referendum w sprawie dzierżawy. Źródła w Pentagonie podały, że amerykańskie siły zbrojne na Filipinach czekają z decyzją o wycofaniu się do referendum.

• Kuwejt podpisał ze Stanami Zjednoczonymi 10-letnią umowę o współpracy obronnej. Umowa przewiduje magazynowanie amerykańskiej broni i wspólne ćwiczenia wojskowe na kuwejckim terytorium. Porozumienie ma zapewnić bezpieczeństwo Kuwejtowi, a przede wszystkim ochronę granic przeciwko ekspansjonistycznym ambicjom Iraku. Stany Zjednoczone nie będą utrzymywać baz militarnych w Kuwejcie. Kuwejcko-amerykańska umowa obronna odesłała do lamusa podnoszoną wielokrotnie po zakończeniu wojny w Zatoce Perskiej sprawę stworzenia wspólnych arabskich sił bezpieczeństwa w regionie.

• Rząd w Bułgarii nakazał wyłączenie dwóch reaktorów atomowych w elektrowni Kozłoduju na Dunaju w odpowiedzi na rosnące międzynarodowe zaniepokojenie sprawą bezpieczeństwa elektrowni w Kozłoduju. Jednocześnie rząd podał, że nie jest w stanie wyłączyć czterech następnych reaktorów; gdyż zakład dostarcza 40% bułgarskiej energii elektrycznej. W lipcu wykryto trzy radioaktywne przecieki, a w jednym ze składów odpadów nuklearnych wybuchł pożar. Raport Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej podał, że reaktory nie spełniają zachodnich standardów bezpieczeństwa oraz określili kwalifikacje załogi jako nie wystarczające. EWG postanowiła przekazać Bułgarii 13,5 mln dol. w celu podwyższenia bezpieczeństwa elektrowni w Kozłoduju.

• Japonia przekazała ChRL 24-letnią studentkę Lin Gu-zen po orzeczeniu ministra sprawiedliwości, że nie jest ona uchodźcą politycznym. Studentka twierdziła, że brała udział w demokratycznych protestach w 1989 roku w Pekinie. Amnesty International skrytykowała decyzję Japonii. Organizacja obrony praw człowieka stwierdziła, że Lin została przekazana władzom chińskim w momencie, gdy jej prośba o azyl polityczny była nadal rozpatrywana, gdyż studentka złożyła do sądu okręgowego w Tokio apelację o anulowanie decyzji ministra sprawiedliwości odmawiającej jej statusu uchodźcy politycznego. Amnesty International podkreśliła, że w myśl konwencji ONZ o uchodźcach podpisanej przez Japonię, każdy człowiek zwracający się o przyznanie mu statusu uchodźcy politycznego ma prawo pozostać w kraju, gdzie poprosił o azyl, do czasu zakończenia postępowania prawnego. Uważa się, że Lin otrzyma w Chinach wyrok co najmniej kilku lat więzienia.

• Były prezydent Chile generał Augusto Pinochet powiedział w związku z wykryciem 105 ciał w nieoznaczonych grobach na cmentarzu w Santiaگو, że wojsko nie musi przeproszać za skuteczne pokonanie komunizmu, który zamierzało wprowadzić w Chile za pomocą wojny domowej sowieckie KGB. Według Pinocheta obalenie przez niego w 1973 roku rządu Allende przypomina obecne obalenie komunizmu w Europie Wschodniej. Przypuszcza się, że w nieoznaczonych grobach w Santiaگو przebano ciała członków partii komunistycznej, związków zawodowych i różnych ugrupowań lewicowych, którzy sprzeciwiali się rządowi Pinocheta. Z raportu specjalnej komisji rządowej wynika, że od roku 1973 do roku ubiegłego, kiedy to Pinochet przekazał władzę gen. Aylwinowi, w Chile uprowadzono i zamordowano 2025 osób. Grobów 957 osób dotąd nie odnaleziono.

• J. Basu, premier stanu Zachodni Bengal w Indiach i przywódca rządzącej w tym stanie Marksis-

towskiej Partii Komunistycznej Indii powiedział, że komuniści Indyjcy niezależnie od tego co się stało w ZSSR będą bardziej niż kiedykolwiek zdecydowani wprowadzać w życie marksizm-leninizm. Biuro polityczne partii wydało oświadczenie, w którym skrytykowało Jelcyna za narzucenie osobistej dyktatury Związkowi Sowieckiemu i współpracę z imperialistycznymi siłami w celu rozbicia ZSSR: "Symbolem reakcyjnej ofensywy jest zbeszczeszczenie i usunięcie w Moskwie pomnika Feliksa Dzierżyńskiego, szanowanego przywódcy bolszewickiego i kolegi współpracownika Lenina".

• FBI podało, że w roku ubiegłym w Stanach Zjednoczonych zanotowano 7837 rabunków bankowych, podczas których łupem przestępców padło ponad 49 mln dol. Było to o 1146 rabunków i o 7 mln dol. więcej niż w roku 1989. Najczęściej okradano banki w Los Angeles, Nowym Jorku i San Francisco. FBI twierdzi, że wykrywalność sprawców tego typu przestępstw jest wysoka - 80%. Uważa się, że panująca recesja, stale rosnące bezrobocie i rozszerzająca się narkomania są najważniejszymi

czynnikami tendencji wzrostowej liczby napadów rabunkowych na amerykańskie banki.

• Sekretarz generalny ONZ Javier Perez de Cuellar stwierdza w raporcie ONZ poświęconym Afryce, że ludność tego kontynentu grozi katastrofa na niespotykaną skalę. Zdaniem de Cuellara 5-letni program ONZ odbudowy i rozwoju Afryki zawiodł, a warunki życia na kontynencie uległy drastycznemu obniżeniu. De Cuellar podaje, że w latach 80 przeciętna płaca realna obniżyła się o 30%, a zadłużenie całego kontynentu wynosi 270 mld dol., przy czym większość państw jest zadłużona 20-30 razy więcej niż w 1980 r. Sekretarz ONZ konkluduje, że bez co najmniej 32 mld dol. pomocy oraz poważnej redukcji zadłużenia Afryka nie ma szans zejścia z drogi zmierzającej do tragedii.

• Rumuński minister handlu Pop powiedział w Meksyku w drodze z Kuby do kraju, że Rumunia utrzymywać będzie stosunki dwustronne z Kubą, mimo nacisków USA na rzecz ograniczenia poparcia dla obecnego rządu tego kraju.

We Florencji mężczyzna cierpiący na zaburzenia psychiczne uszkodził słynną rzeźbę okresu Odrodzenia - posąg Dawida duża Michała Anioła wyrzeźbiony w latach 1501-1504. 47-letni Piero Cannata odłupał młotkiem część drugiego palca lewej stopy posągu. Jest to drugi przypadek uszkodzenia dzieła Michała Anioła. W 1972 r. Węgier Laszlo Toth uszkodził w Watykanie Pietę - odłupując lewe ramię i deformując twarz Madonny.

OBRONI NAS REZERWA

Minister obrony Marcel Masse zapowiedział zmniejszenie w ciągu trzech lat liczebności kanadyjskich sił zbrojnych z 84 tys. żołnierzy do 76 tys. Powiedział także, że Kanada zamknie dwie kanadyjskie bazy wojskowe w Niemczech, a liczbę żołnierzy kanadyjskich w Europie zredukują do 1100 żołnierzy. Według ministra zmiany te są możliwe ze względu na zmienioną sytuację w Europie i na świecie, zwłaszcza w ZSSR. Podkreślił on jednocześnie, że budżet wojskowy nie ulegnie redukcji - wygospodarowane fundusze pójdą na nowoczesny sprzęt i broń wojskową. Minister planuje także podwyższenie liczby i poziomu wyszkolenia kanadyjskich sił rezerwowych. Socjalistyczna NDP skrytykowała politykę obronną rządu zarzucając jej dalsze operowanie obronnością Kanady o NATO - pakt zdaniem NDP nie mający już racji bytu.

PRZERWAĆ MONOPOL

Pracownicy federalnej administracji poszli w ślad pocztowców, zawiesili ogólnokrajowy strajk, przystąpili do negocjacji i wrócili do pracy. W zamian za podjęcie pracy rząd powstrzymał się z wydaniem nakazu pracy, który to krok zapowiadał od kilku dni. Pocztowcy pracują normalnie. Ich przywódca, dyrekcja poczty i negocjator sędzia Alan Gold prowadzą negocjacje. Strony milczą na temat ich przebiegu. Harvie Andre, przywódca konserwatystów w parlamencie powiedział, że rząd zawsze może zakończyć monopol poczty na dostarczanie przesyłek w okresie strajku pocztowców. Andre nie wykluczył także sytuacji, w której

takie przerwanie monopolu mogłoby się stać bardziej długotrwałe, a nawet stałe. Związek Zawodowy Pocztowców określił wypowiedź Andre jako szantaż, mający skłonić pocztowców do jak najszybszego zawarcia umowy o pracę i odwołania strajku. Jodi Redmond, rzeczniczka Andre powiedziała, że rząd nie ma planu zakończenia monopolu poczty.

STRAJK KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W TORONTO

Największe miasto kanadyjskie Toronto zostało dotknięte strajkiem TTC - miejskiego przedsiębiorstwa komunikacji. Nie pracuje ponad 8500 pracowników, nie jeździ 1700 autobusów, trolejbusów i tramwajów. Zamknięte jest także metro (60 km). TTC (Toronto Transit Commission) przewozi dziennie 1,5 mln pasażerów. Związkowcy (Amalgamated Transit Union) odrzucili podwyżkę w wysokości 4.95% w pierwszym roku umowy i 4.75% w drugim roku oraz nie zgodzili się na klauzulę dającą dyrekcji swobodę zatrudniania pracowników sezonowych i pólato-wych. Przywódcy związku opowiedzieli się za nową umową została ona jednak odrzucona w głosowaniu: 3783 przeciw umowie, 2964 za. Na skutek strajku TTC w Toronto w godzinach szczytu powstają wielokilometrowe korki, gdyż dużo większa niż normalnie liczba ludzi używa w drodze do pracy i z pracy własnych samochodów. Zwiększyła się także liczba rowerzystów na drogach. Setki sklepów w śródmieściu skarżą się, że na skutek strajku komunikacji miejskiej tracą miliony dolarów, gdyż ustał ruch handlowy, ponieważ mieszkańcy miasta wolą nie ryzykować uciążliwości przedzierania się przez zatłoczone ulice, szukania parkingu, czekania w korku i pozostają w domu. Natomiast znakomity interes robią parkingi. Premier Ontario socjalista Bob Rae powiedział, że nie ma mowy, aby wydał szybko TTC nakaz powrotu do pracy. Według niego nakaz powrotu jest ostatecznością i nie może wyprze-

dzać innych bardziej normalnych sposobów zakończenia strajku. Zdaniem Rae strony w konflikcie muszą mieć okazję do zawarcia kompromisu. Optymiści twierdzą, że strajk TTC może się zakończyć w tym tygodniu. Poprzedni strajk TTC odbył się w 1978 roku (także we wrześniu) i trwał 4 dni.

NIEROZSĄDNE ŻĄDANIA POCZTOWCÓW

Sondaż opinii publicznej przeprowadzony przez Angus Reid-Southam News pokazał, że 63% Kanadyjczyków uważa żądania związku zawodowego pocztowców za nierozsądne (29% za rozsądne). Stanowisko dyrekcji poczty za rozsądne uznało 42% Kanadyjczyków, za nierozsądne 44%.

ALBERTA OSTRZEGA QUEBEC

Jacques Parizeau, szef separatystycznej Partii Quebeckiej powiedział w Calgary, że niepodległy Quebec zachowa prawo do używania kanadyjskiej waluty, a silne związki ekonomiczne Quebecu z Kanadą pozostaną nienaruszone pomimo emocjonalnego rozwoju. W odpowiedzi Jim Horsman, wicepremier Alberta, stwierdził, że naiwnością jest oczekiwanie, iż niepodległy Quebec będzie mógł zachować stosunki ekonomiczne z Kanadą. Tego kto tak uważa - powiedział Horsman - czeka smutny zawód.

AMERICAN EXPRESS MECENASEM KULTURY

American Express Canada podpisał umowę z Davidem Mirvishem, szefem torontońskiego teatru Royal Alexandra, zobowiązując się sponzorować w całości sezon 1992/93. Po raz pierwszy kanadyjska korporacja stała się jedynym sponsorem całego sezonu teatralnego. Zdaniem Mirvisha sponсорstwo będzie kosztowało Amex 45-50 mln dol. Skorzystają miłośnicy sceny. Teatr wystawi m.in. takie sławne musicale i sztuki jak Miss Saigon, The Secret Garden,

Magical Mystery Musical, The Good Times Are Killing Me, Guys and Dolls. Pierwszeństwo w nabywaniu biletów będą mieli posiadacze kart American Express.

NAJLEPIEJ NIE RUSZAĆ

Międzynarodowa organizacja ochrony środowiska naturalnego World Wildlife Fund podała, że Kanada zaniedbuje ochronę swego środowiska naturalnego. WWF stwierdziła, że zaledwie 3,4% terytorium Kanady jest chronione nakazem zachowania środowiska w stanie nienaruszonym. WWF podkreśla, że jest to znacznie mniej niż postawiony sobie przez rząd federalny i rządy prowincjonalne cel - 12% w roku 2000. Wśród prowincji najbardziej zbliżyła się do celu Alberta - 9,2% terytorium poddane całkowitej ochronie. Ontario wyłączyło z rozwoju cywilizacyjnego, gospodarczego i wydobywania 5,5% teryto-

rium. Najmniej Nowy Brunzwik i Manitoba - poniżej 1%.

WUJEK SAM ATRAKCYJNY

Amerkański magazyn "Omni" podał, że dwie prowincje kanadyjskie Manitoba i Nowy Brunzwik badały w Waszyngtonie możliwość i warunki przyłączenia się do USA. Rząd Manitoby oficjalnie zaprzeczył. "Omni" przewiduje, że Quebec odłączy się od Kanady do 1996 roku, Ontario i prowincje atlantyckie przyłączą się do Stanów Zjednoczonych do roku 2004, a zachodnie prowincje do roku 2010.

NIE OBNIŻAĆ WIEKU WYBORCY

85% Kanadyjczyków stwierdziło, że nie należy obniżać wieku zezwalającego na głosowanie w wyborach federalnych z 18 lat na 16 bądź 17. 13% stwierdziło, że jest to dobry

pomysł. Sondaż przeprowadził Angus Reid-Southam News.

BYLI PREMIER BRYTYJSKIEJ KOLUMBII STANIE PRZED SĄDEM

Były premier Brytyjskiej Kolumbii Bill Vander Zalm stanie przed sądem za złamanie zaufania. Grozi mu kara pięciu lat więzienia. Vander Zalm będąc premierem wziął w sposób nielegalny sumę 20 tys. dolarów w ramach transakcji sprzedaży należącego do niego wesołego miasteczka i ogrodu Fantasy Gardens. Gdy sprawa ujrzała światło dzienne Vander Zalm 2 kwietnia br. zrezygnował ze stanowiska premiera Brytyjskiej Kolumbii, ale i wtedy oraz obecnie utrzymuje, że jest niewinny i wyraża nadzieję, że zostanie uniewinniony przez sąd.

W SAMO POLUDNIE

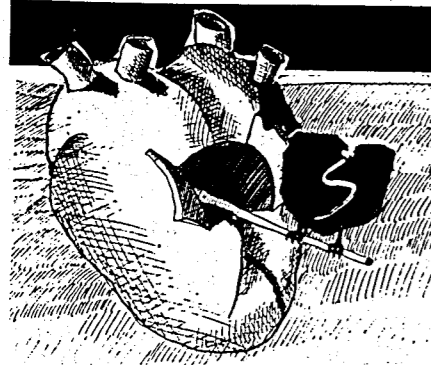
W Montrealu dwaj mężczyźni zastrzelili w biurze adwokackim we wczesnych godzinach popołudniowych prawnika Paula Beaudry. Morderstwo zostało dokonane w obecności kilku świadków. Mordercy zbiegli. Beaudry zanim został prawnikiem pracował przez 10 lat w RCMP. Było to drugie morderstwo na prawniku w tym roku w Montrealu. W maju dotychczas nie ujęty przestępca zastrzelił 54-letniego mecenasa Sydney Leithmana, gdy ten jadąc samochodem zatrzymał się w ruchu ulicznym. Leithman reprezentował w sądzie przez ponad 20 lat największych montrealskich gangsterów i handlarzy narkotyków.

MĘSKI STRIPTIS NA STERYDACH

M.Santino, agent w Edмонтон zatrudniający striptiserów, twierdzi, że ponad 50% mężczyzn zarabiających na życie rozbieranym się zażywa sterydy i anaboliki. Najbardziej poszukiwani są striptiserzy zbudowani jak kulturyści, mowy nie ma, aby pracę dostał chudzielec i cherlak. Sterydy i anaboliki są krótką i raczej niezawodną drogą nabrania mięśni. Zdaniem agenta wielu striptiserów dopinguje także inną część ciała, aby jak najdłużej wyglądała jak najokazalej. Występ trwa czasami godzinę i żadna metoda naturalna nie pomoże.

Strajk komunikacji w mieście to wielkie zarobki parkingów.

POLITYKA

Polska z prześladowanymi na Litwie Polakami

Rząd litewski rozwiązał polskie rady rejonowe - wileńską i sołecznikowską (wybrane w demokratycznych wyborach) twierdząc, że były one zdominowane przez komunistów popierających niedawny zamach w Moskwie. Polacy na Litwie protes-

tuja i demonstrują z niespotykaną dotychczasą jednością. Podczas demonstracji przed litewskim parlamentem Polacy trzymają transparenty: "Ręce precz od samorządów", "Polacy też ludzie", "Chcemy równych praw z Litwinami", "Zwrócić władzę samorządom Wileńszczyzny". Śpiewają także pieśni narodowe i kościelne (m.in. Rotę i hymn polski).

Decyzja o rozwiązaniu polskich rad rejonowych została zaakceptowana przez parlament litewski co wywołało kolejną falę demonstracji. Polscy posłowie w parlamencie głosowali przeciwko tej decyzji. Litwini popierający rozwiązanie wileńskiej i sołecznikowskiej rad rejonowych twierdzą, że Polacy sprzeciwiali się niepodległości Litwy i są prosowieccy.

Protest Polaków przed litewskim parlamentem w Wilnie.

Decyzja władz litewskich o rozwiązaniu rad regionalnych na terenach zamieszkałych głównie przez Polaków wywołała protest władz polskich. Minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski podczas pobytu w Moskwie na konferencji KBWE spotkał się z ministrem spraw zagranicznych Litwy, któremu wręczył notę protestacyjną w sprawie rozwiązania polskich rad samorządowych na Litwie. "Nie wnikam w to, jakie były te rady, i jakie trzeba tam wprowadzić zmiany, gdyż jest to sprawa władz litewskich i miejscowych Polaków - rząd polski nie będzie się w to wtrącał. Rozwiązanie rad pozbawia jednak Polaków ich podstawowych praw", powiedział minister Skubiszewski.

Natomiast w wypowiedzi dotyczącej sytuacji ludności polskiej na Litwie zamieszczonej na łamach "Rzeczypospolitej" Skubiszewski powiedział: "To, co się dzieje, jest zdecydowanie niedobre i nie powinno mieć miejsca. Nie można np. uzależniać uzyskania obywatelstwa przez mieszkańców danej ziemi, od złożenia przez nich deklaracji lojalności. Konieczne jest dostosowanie ustawodawstwa litewskiego do obowiązujących standardów międzynarodowych. Podobnie, sprawy wewnętrzno-administracyjne, składu organów, podejmowania takich czy innych kroków wobec osób, które popierały przewrót, to są sprawy należące do kompetencji Litwy i w to nie ingerujemy. Natomiast trzeba pamiętać o jednym - że wszystko powinno się odbywać zgodnie z prawem, zaś rozwiązanie zarządów czy też organów samorządowych było sprzeczne z ustawodawstwem litewskim. Państwo nie może zaczynać swojego normalnego funkcjonowania międzynarodowego od naruszenia istotnych postanowień własnego prawa. Nie wchodzi w wewnętrzne sprawy Litwy i w to rząd polski wtrącać się nie będzie, natomiast uważamy, że pozbawianie Polaków takich lub innych organów czyni ich bezsilnymi przy obronie swoich interesów. Tej obrony Polacy na Litwie potrzebują. Dlatego też wysunąłem konkretną

propozycję, aby władze Litwy zawisły wykonanie swoich decyzji. Działania policyjne, powoływanie komisarzy do niczego dobrego nie prowadzi".

W Wilnie przebywa delegacja polskiego MSZ. Nie udało jej się osiągnąć porozumienia w sprawie ostatecznej treści deklaracji polsko-litewskiej. Szczególny spór wzbudził punkt trzeci deklaracji mówiący o prawach polskiej mniejszości narodowej. W odpowiedzi Skubiszewski odwołał planowaną na 16 września wizytę w Wilnie. Natomiast Lech Wałęsa nie spotkał się z przybyłym do Warszawy (w drodze do Paryża i Nowego Jorku) prezydentem Litwy Landsbergiem - zostawił mu list wyrażający zaniepokojenie sytuacją Polaków na Litwie.

Gil jak kondor

Szef OKP Mieczysław Gil ponownie powiedział, że dysponuje dowodami, iż przywódcy Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej mieli kontakt z przywódcami puczu podczas swego pobytu w Moskwie pod koniec lipca. Zdaniem Gila rozmawiano głównie o sprawach finansowych: " - Pieniądze z ZSSR przepływały na Zachód za pośrednictwem polsko-sowieckich joint ventures. Specjalny dekret Gorbaczowa stanowił, że spółki takie zawierano wyłącznie za pośrednictwem Moskwy. W Polsce ruble zamieniano na złotówki, a następnie na dolary, które przekazywano bankom zachodnim. Właśnie te operacje były głównym tematem rozmów władz Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej z przywódcami puczu w ZSSR. Sprawy polityczne grały w nich drugorzędną rolę. Bliższych szczegółów nie mogę na razie ujawnić ze względu na dobro sprawy - powiedział Gil.

Przypomnijmy, że na początku września byli PZPR-owcy - sekretarz generalny SdPR Leszek Miller i skarbnik tej partii Wiesław Huszcza skierowali do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy akt oskarżenia przeciwko Gilowi zarzucając mu zniesławienie ich samych oraz SdRP w opinii publicznej.

Natomiast do Urzędu Ochrony Państwa wpłynęło pismo posła Edmunda Krasowskiego, który w imieniu grupy posłów z Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego wystąpił do szefa UOP o wszczęcie postępowania wyjaśniającego sprawę kontaktów przywódców SdRP z organizatorami nieudanego puczu w ZSSR.

Według niektórych źródeł 17 sierpnia miało miejsce spotkanie skarbnika SdRP Wiesława Huszczy z byłym ministrem spraw wewnętrznych ZSSR Borysem Pugo, a podczas rozmów uzgodniono na 19 sierpnia spotkanie sekretarza generalnego SdRP Leszka Millera z byłym wiceprezydentem ZSSR i przywódcą nieudanego przewrotu w tym kraju Glennadijem Janajewem.

Huscza zaprzeczył kategorycznie, jakoby podczas swego pobytu w ZSSR miał jakiegokolwiek kontakty z Pugo, nie prowadził również żadnych rozmów politycznych w imieniu własnym lub osób trzecich.

Bez nadzwyczajnych uprawnień

Sejm ostatecznie odrzucił wniosek rządu Bieleckiego o przyznanie mu specjalnych uprawnień pozwalających zarządzać gospodarką, a zwłaszcza budżetem za pomocą dekretów z mocą ustawy. Za wnioskiem Bieleckiego głosowało 195 posłów, do kwalifikowanej większości 2/3 zabrakło zatem 19 głosów.

Rzecznik OKP oświadczył po głosowaniu w Sejmie, że jego wynik świadczy o aktywizacji sił postkomunistycznych, które dążą do destabilizowania kraju.

Postkomuniści mszczą się

Podczas pobytu w USA premier Bielecki wyjaśnił, że "rząd musiał wystąpić o specjalne uprawnienia, gdyż parlament w 65% postkomunistyczny, nie chciał wprowadzać trudnych decyzji". Do Komisji Regulaminowej Sejmu wpłynął wniosek posłów postkomunistów o ukaranie posła Jana Krzysztofa Bieleckiego za dyskredytujące Sejm RP wypowiedzi podczas wizyty w Stanach Zjednoczonych.

Solidarność Jurczyka zarejestrowana

Sąd Najwyższy zarejestrował NSZZ "Solidarność-80" uchylając orzeczenie Sądu Wojewódzkiego w Warszawie, który 10 sierpnia 1990 r. odmówił rejestracji.

"Solidarność-80" powstała 10 lutego 1990 r. w Szczecinie z odłamu NSZZ Solidarności nie akceptującego polityki Lecha Wałęsy. Po rejestracji szef "Solidarności-80" Marian Jurczyk powiedział, że związek nie będzie się "spokojnie przyglądać jak blisko 2 miliony bezrobotnych wyrzucanych jest na bruk".

Jest ustawa o Radiu i Telewizji

Sejm przyjął nową ustawę o radiofonii i telewizji. Telewizję podzielono na jedenaście regionalnych spółek TV1 i TV2. Publicznymi rozgłościami zarządzać będzie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Koncesje na stacje prywatne wydawane będą spółkom, w których obcy kapitał nie przekracza 33%, a zarząd złożony jest z Polaków.

Poznamy morderców górników z "Wujka"

Znamy nazwiska bezpośrednio i pośrednio odpowiedzialnych za zbrodnię zabójstwa dziewięciu górników w kopalni "Wujek" 16 grudnia 1981 roku, lecz dla dobra śledztwa nie ujawnimy ich jeszcze - powiedział mec. Andrzej Zalewski podczas posiedzenia sejmowej komisji nadzwyczajnej do zbadania działalności MSW. Cztery osoby należały do katowickiego sztabu milicyjnego i bezpośrednio kierowały akcją, natomiast dwie pozostałe nadzorowały działania z ramienia MSW.

Partia Tymińskiego kłamie

Okręgowa Komisja Wyborcza w Warszawie unieważniła rejestrację komitetu wyborczego Partii "X". Według Komisji 1/4 podpisów popierających tę listę została sfalszowana.

Sąd Wojewódzki w Warszawie uznał decyzję. Unieważnienie rejes-

tracji w Warszawie automatycznie unieważniło rejestrację ogólnopolskiego komitetu wyborczego Partii "X" dającej partii prawo kandydowania we wszystkich okręgach w kraju. W tej sytuacji komitety wyborcze Partii "X" pozostały jedynie w czterech okręgach. Po raz pierwszy o fałszowaniu podpisów przez Partię "X" na listach kandydatów partii do parlamentu poinformował Mariusz Tomaszewski, przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Poznaniu, który podał, że zgłoszone do komisji listy z podpisami 5513 osób popierających kandydatów Partii "X" zawierały 2752 podpisów fałszywych.

Prokuratura Wojewódzka w Warszawie wszczęła śledztwo w sprawie fałszowania dokumentów przez Partię "X".

Kto lansował przyspieszanie?

W wywiadzie dla francuskiego "Le Monde" Wałęsa powiedział, że Polska popełniła w reformach jeden błąd - poszła za szybko do przodu by wyjść Zachodowi na spotkanie, a otrzymała w zasadzie pomoc humanitarną, która "odsuwa tylko rozwiązywanie problemów, które stają się bombą z opóźnionym zapalnikiem... Rezultat - my mamy straszliwe kłopoty, ogromne bezrobocie, zatrzymane maszyny. Gdybyśmy szli wolniej, mielibyśmy o połowę mniej bezrobotnych".

Kiedy wreszcie odejdą!

30 hektarów lasu spłonęło na sowieckim poligonie wojskowym w Bolesławcu po tym, jak przeprowadzono na nim ostre strzelanie z czołgów. Podpisana w lutym umowa głosi, że wojska sowieckie nie mogą przeprowadzać strzelań, jeśli na poligonie przez dwa dni nie pada deszcz. W Bolesławcu nie padało od trzech miesięcy. Straty szacuje się na 650 mln zł.

POLONIA I EMIGRACJA

Pełnomocnik ds. naszych

Rządowa Komisja ds. Polonii, Emigracji i Polaków za granicą wysunęła propozycję powołania pełnomocnika rządu ds. wychodźstwa. Komisja ta omówiła również projekt programu polityki rządu wobec emigracji i Polaków za granicą. Zakłada on m.in. poprawę stosunków z krajami zamieszkiwanymi przez Polaków, podtrzymywanie polskości na świecie, pomoc Polakom na Wschodzie, ochronę interesów polskiej grupy etnicznej w krajach osiedlenia, pozyskiwanie jej dla przebudowy polskiej gospodarki.

Rodziny Polaków zamordowanych w Katyniu skarżą Związek Sowiecki o odszkodowanie

Obywatele Stanów Zjednoczonych - cztery wdowy oraz dzieci Polaków zamordowanych w Katyniu oraz w dwu innych obozach NKWD złożyły w sądzie federalnym w San Francisco w USA pozew przeciw ZSSR i KGB - winnym zamordowania ich krewnych w 1940 roku. W pozwie rodziny domagają się odszkodowań za śmierć pomordowanych oraz wydania nakazu sądowego zmuszającego rząd sowiecki do podania miejsca, daty i okoliczności dokonanej zbrodni oraz miejsca pogrzebania ofiar.

Pozew sądowy "Kozorowski przeciwko Związkowi Socjalistycznym Republik Sowieckich" oznaczony nr C91-0793 WHO stał się możliwy dzięki ustawie "Foreign Sovereign Immunities Act", która zezwala na wnoszenie przed amerykańskim sądem federalnym pewnego typu oskarżeń przeciwko rządowi obcego państwa.

Teczki w konsulacie w Chicago - puste

Konsul generalny RP w Chicago Hubert Romanowski udostępnił Polakom zajrzenie do swych teczek personalnych znajdujących się w konsulacie. Były one puste, bądź

znajdowały się w nich normalne dokumenty. Osoby, które spodziewały się znaleźć raporty SB na swój temat wyraziły rozczarowanie, ale zgodzono się, że za komunistów takie akta istniały. Część z nich została zniszczona, część została odesłana do Polski. Konsul Romanowski powiedział, że na terenie konsulatu nie są ukrywane żadne listy byłych agentów Służby Bezpieczeństwa. Zresztą, gdyby nawet istniały dane na ten temat, nie mogłyby zostać opublikowane, gdyż zabrania tego polskie prawo. Odpowiednią decyzję może wydać nowy sejm. "Ponadto ujawnienie tych informacji - wyjaśnił zebrany konsul Romanowski - spowodowałoby donosy w drugą stronę: dowiadywalibyśmy się, że ten donosił, że tamten donosił i byłoby dokładnie to samo. Przedtem A donosił na B, a teraz B donosiłby na A. Cały swój czas zaczęlibyśmy poświęcać na wzajemne szpiegowanie. My tworzymy nowe demokratyczne państwo i chcemy, żeby czas przeznaczony na jego budowę był czasem pozytywnie spędzonym, a nie marnowanym na jakieś wzajemne walki".

ZDROWIE

Koncepcja lekarza domowego

Bank Światowy przyznał Polsce 200 mln dolarów na realizację koncepcji lekarza domowego, która ma stać się istotnym elementem reformowanego w Polsce systemu opieki zdrowotnej. Lekarz domowy będzie musiał znać podstawy wielu specjalności medycznych, aby zajmować się swoimi pacjentami od urodzenia aż do ich śmierci. Miałby on przypominać lekarza działającego w systemie brytyjskim. Ocenia się, że potrzeba będzie ok. 20 tys. takich lekarzy, jeśli przyjąć, że jeden lekarz będzie się opiekował 1,800 pacjentami.

Podatek na zdrowie

Ministerstwo Zdrowia planuje opodatkowanie każdego pracującego kwotą od 20 do 30 tys. zł miesięcznie na rzecz służby zdrowia.

GOSPODARKA

Sektor prywatny rośnie

W połowie roku w Polsce zarejestrowanych było prawie 1,5 mln prywatnych przedsiębiorstw (o ponad 12 proc. więcej niż pod koniec zeszłego roku) - podał Centralny Urząd Planowania.

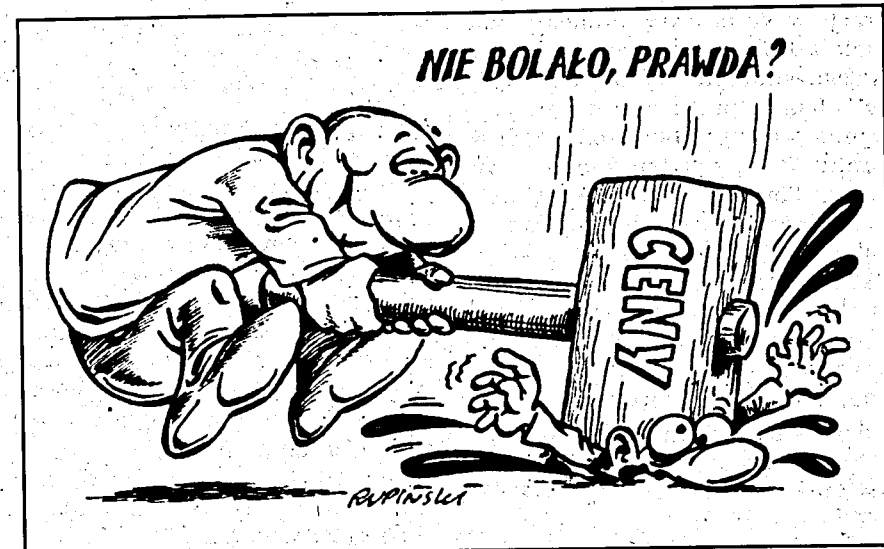
W przemyśle prywatnych przedsiębiorstw w pierwszym półroczu było prawie 20 proc., w budownictwie 43 proc., a w transporcie ponad 16 proc.

Zdaniem CUP dalszy rozwój prywatnego sektora zależy będzie w dużej mierze od działalności promocyjnej - dostępu do taniego kredytu i gwarancji kredytowych, ulg podatkowych w pierwszym okresie działalności i dostępu do informacji o możliwościach współpracy z innymi firmami. Jeśli warunki te nie zostaną spełnione, w najbliższym czasie firm prywatnych nie przybędzie.

W pierwszym półroczu prywatni wpłacili do budżetu z tytułu podatku obrotowego i dochodowego ok. 4 mld zł (czyli 66 proc. kwoty zaplanowanej na 1991 rok). Wpływ z ich działalności dla budżetu jest więc niewielki.

Do korzystnych zjawisk towarzyszących rozwojowi prywatnego sektora CUP zalicza zwiększenie liczby miejsc pracy oraz wytwarzanie tańszych produktów i usług.

W II kwartale tego roku jedynie sektor prywatny rozwijał się. Jest to widoczne w budownictwie, ale także w przemyśle i transporcie.

Zakaz ulicznego handlu

Od 16 września obowiązuje w Warszawie zakaz handlu na głównych ulicach i placach. Handlarze uliczni jak narazie podporządkowali się.

W PKO SA ponad \$3 mld

Stan rachunków oszczędnościowych w największym polskim banku dewizowym, PKO SA, w ciągu 6 ostatnich miesięcy zmniejszył się o 689 mln dol. i wynosi obecnie 3 161 mld dol. Jest 3 184 mln rachunków.

Bezołowiowa

Płocka Petrochemia rozpoczęła produkcję benzyny bezołowiowej. Cena za litr 5200 zł. Do końca roku Petrochemia chce wyprodukować 20 tys. litrów.

Ceny

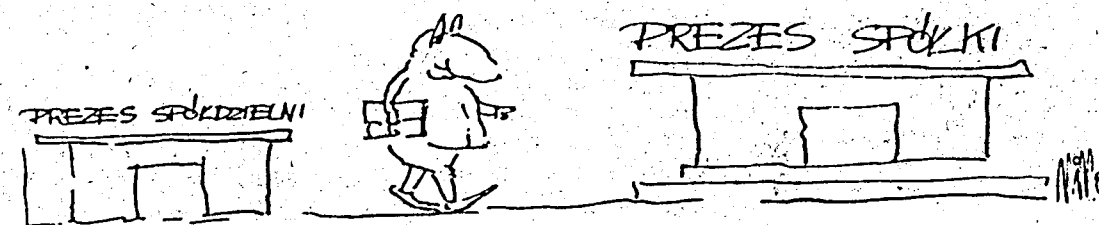
Za dom w Wilanowie - 1000 m kw. na działce 600 m kw. - 1 milion dol. Karabin automatyczny Kalasznikowa na bazarze od sowieckich handlarzy - 13 mln zł, izraelski pistolet maszynowy UZI za \$1500.

Zmarli:

Jan Józef LIPSKI - wieloletni opozycjonista, pisarz, krytyk literacki, socjalista, szef PPS;

Mieczysław CZECHOWICZ - aktor teatralny i filmowy, jeden z najbardziej popularnych i lubianych polskich aktorów.

IDZIE NA LEPSZE!!!

SKAŻONE!

REJONY KLĘSKI

W województwach gdańskim i elbląskim, praktycznie cały pas nadmorski wraz z Zatoką Gdańską to rejon klęski ekologicznej. Zatrute są tam woda, powietrze i gleba. Powoduje je nie tylko brak oczyszczalni, utrudnione samooczyszczanie się wody morskiej w Zatoce, ale i miejscowe zakłady przemysłowe, m.in. rafineria "Siarkopol" (emisja pyłów siarki), Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych (wielokrotne przekroczenie dopuszczalnych stężeń związków fluoru, tlenków siarki oraz kwasu siarkowego w powietrzu oraz znaczne zanieczyszczenie Zatoki fluorami i fosforanami).

W woj. gdańskim 13 kąpielisk - od strony zatok Gdańskiej i Puckiej - było nieczynnych, dalszych 11 otwarcie warunkowo. W informacji Ministerstwa Zdrowia uwzględniono jednak wyłącznie zanieczyszczenie wód i pominięto takie miejscowości jak Puck i Sopot. W Elbląskim zaś czynne były "bez zastrzeżeń" zaledwie dwa kąpieliska: Krynica Morska i Piaski. Ale one także znajdują się według informacji Ministerstwa Ochrony Środowiska - na obszarze klęski ekologicznej.

Drugim rejonem klęski, o czym częściowo wiedzą wszyscy, są woj. katowickie i krakowskie. Nie wszyscy jednak wiemy, że w woj. krakowskim i najbliższych okolicach - na północy powyżej Miechowa, na wschodzie prawie po Tarnów i na południu po Rabkę - skumulowały się wszystkie możliwe zanieczyszczenia i skażenia. Truje przemysł: Zakłady Sodowe (chlorki), Huta Sendzimir (jedno z najbardziej uciążliwych źródeł zanieczyszczeń powiet-

rza w skali kraju), "Polfa" (gazy, a zwłaszcza węglowodory).

Trzecim rejonem klęski ekologicznej jest woj. legnickie z Legnicą i hutą miedzi "Głógów I" (gazy toksyczne, związki metali ciężkich, zagrożenie zdrowia ludności i przyrody w regionie).

UZDROWISKA

Nie uznane jeszcze za rejony klęski ekologicznej są obszary "zanieczyszczenia środowiska we wszystkich elementach", tzn. wód, gleby, lasów i powietrza. Do obszarów tych należy woj. szczecińskie wzdłuż Odry, jej ujścia i w rejonie zatoki. Tutaj trują nie tylko "Police" (emisja pyłów i gazów, w tym amoniaku i kwasu siarkowego, składowisko tzw. fosfogipsów to potencjalne źródło nadzwyczajnych zagrożeń środowiska) oraz zakłady włókien chemicznych "Chemitex-Wiskord" (siarkowódór i dwusiarcełek węgla, zanieczyszczenie wód kwaśnymi ściekami i zawartością cynku), ale trują też sąsiedzi zza Odry, a także sama rzeka, która przepływa tutaj prawdziwy ściek chemiczny. W Szczecińskim nie wolno było kąpać się w Mrzeżynie i Rewalu, nie należało w Świnoujściu. Reszta kąpielisk była czysta.

Następnym obszarem, gdzie niemal wszystko jest zatrute, są tereny wzdłuż Wisły od Płocka przez Włocławek, Bydgoszcz po Świecie, pas o szerokości kilkudziesięciu kilometrów. Tutaj truje Petrochemia (pyły, gazy, jedno z największych źródeł zanieczyszczenia Wisły i potencjalne źródło awaryjnego zagrożenia środowiska), "Celuloza" i "Azoty" we Włocławku (tlenki azotu, dwutlenek siarki, amoniak, chlorek

winyli i pyły polichloru winyli). Po drodze Nieszawa i Ciechocinek, a także Inowrocław, uzdrowiska które straciły lub tracą swoje walory lecznicze. Dalej - "Polchem" w Toruniu (dwutlenek siarki i awaryjność urządzeń powodują dewastację lasów i zanieczyszczenie Wisły); w Bydgoszczy zaś najbardziej trują zakłady chemiczne "Organika-Zachem" (fenol, formaldehydy, chlor i zanieczyszczenie Wisły).

Kolejnym, największym zatrutym obszarem są, z grubsza biorąc, tereny województw jeleniogórskiego i wałbrzyskiego. Pomijając lokalne kopalnie, elektrownie, zakłady chemiczne i koksownicze, podtruwają te tereny także Niemcy i Czesi. A mamy tam najwięcej naszych "źródeł", niestety w większości działających zatrutych, a to: Czerniawa-Zdrój, Świeradów, Szklarska Poręba, Cieplice-Zdrój, Sosnówka, Kowary, Szczawno-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Duszniki, Polanica i Długopole-Zdrój.

Na mapce, na okładce, zaznaczono zaledwie kilka miast i zakładów przemysłowych - trucicieli. Czasem zanieczyszczają one środowisko we wszystkich elementach w promieniu kilkunastu, czasem kilkudziesięciu kilometrów, a bywa że i kilkuset. Np. dwutlenek węgla emitowany w Bełchatowie bywa odczuwany nawet i w Suwałkach, gazy, pyły i ścieki "Siarkopolu" (Tarnobrzeskie) czy "Azotów" (Tarnowskie) trują także na duże odległości.

RZEKI ŚCIEKI

Gdyby na naszą mapę nanieść zanieczyszczenia rzek okazałoby się, że pomlary - im większe zanieczyszczenie, tym grubszy kształt rysunku płynącej rzeki - są tak niekorzystne,

że mapa Polski stanowiłaby płatanię grubych, czarnych odcinków. Najgrubsza byłaby Odra, potem Warta i Bug, a także Wisła, do Płocka (wyżej, bardziej niż przemysł zatrują ją wody kopalniane). Jedyną "białą plamą" byłaby rzeka Wiar, dopływ Sanu, najczystsza rzeka w Polsce.

JEZIORA-BAJORA I ZNISZCZONE LASY

Czarnymi plamami byłyby w większości jeziora, z nadmorskimi Lebskiem i Sarbskiem (zanieczyszczenie poza klasą z powodu ścieków rolniczych), jeziorami suwalskimi, takimi jak Niegocin, Tałty, Nidzkie, Beldany. Najczystsze zaś są jeziora w Lubelskim i Płockim. I tu praktyczna

rada; najczystsze są te jeziora, nad którymi, oprócz zakładów przemysłowych, nie ma mleczarni, wsi ani pól uprawnych.

Zdewastowane lub zagrożone lasy pokryłyby niemal całe obszary leśne kraju, łącznie z województwami południowo-wschodnimi, a więc i Bieszczadami, dewastowanymi głównie przez zanieczyszczenia z Ukrainy i Słowacji. Jaśniejsze plamy widoczne byłyby w Gorzowskim i Zielonogórskim pasem w kierunku Wałcza i Szczecinka oraz na większości obszaru woj. suwalskiego.

PO CZARNOBYLU

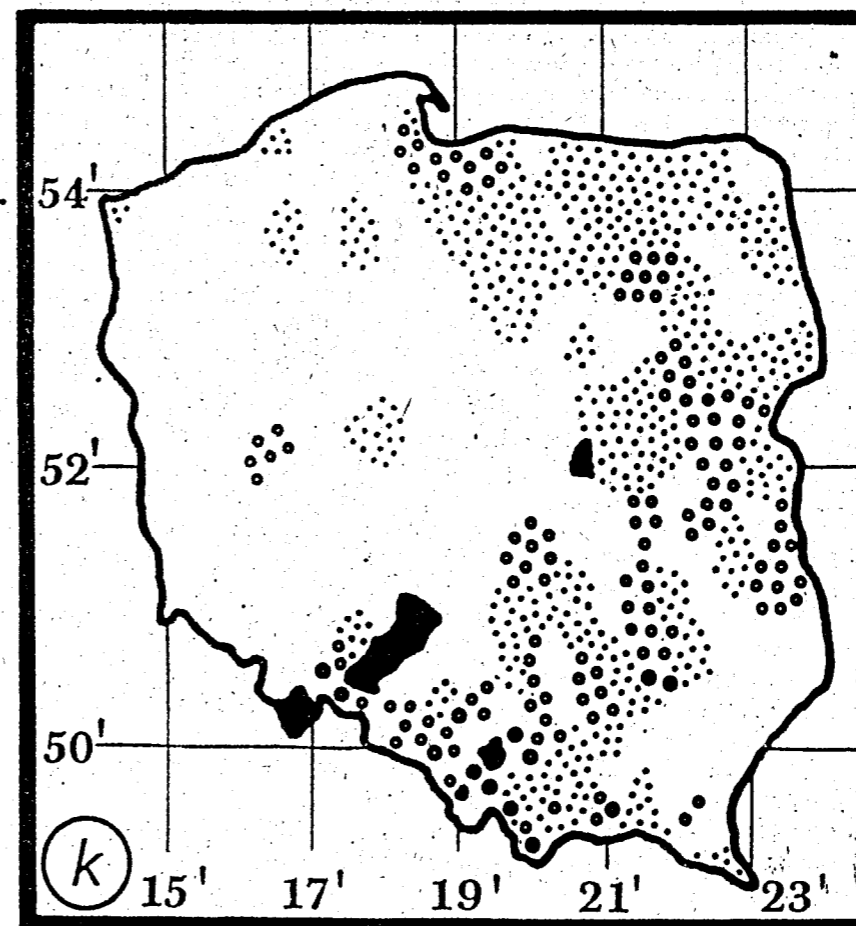
Jednak nałożenie na tę mapę kolejnej, a więc skażeń po awarii w Czarnobylu, niweluje kolejne białe

plamy. Cała Polska północno-wschodnia oraz cztery województwa południowe (z nowosądeckim) okazują się być skażone. Mapa przedstawia co prawda stan skażenia terenu cezem 134 i 137 bezpośrednio po awarii, ale obecnie izotop ten - jak mówią fachowcy - "wchodzi w przyrodę". Najintensywniej w grzyby (głównie podgrzybki), a także w czarne porzeczki i truskawki. Od 1988 r. obserwuje się wzrost skażenia izotopami promieniotwórczymi tych owoców, a także mleka. Np. fachowcy z Instytutu Żywności są zdania, że mleko od krów z woj. siedleckiego nie powinno być podawane dzieciom.

Mamy jednak w Polsce tereny mieszkalne i wypoczynkowe, gdzie jeszcze nie ma poważnych skażeń

Ciąg dalszy na str. 31

Radiologiczna mapa Polski

C_{137}	5-12 ..
$< 3 \text{ kBq/m}^2$	12-20 ..
3-5 ..	> 20 ..

Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej udostępniło mapę skażenia Polski cezem 137, czarnobylskim izotopem promieniotwórczym, którego okres połowicznego zaniku wynosi 30 lat.

Jak widać na mapie, zanieczyszczenia terenów województw podgórskich są wyraźnie większe niż terenów Polski środkowej i północnej. Spowodowane to zostało tym, że w tym czasie, gdy przechodziły nad Polską masy skażonego powietrza, na południu spadły deszcze. Pech dotknął miejscowości wczasowe na Pogórze i częściowo na Wybrzeżu Gdańskim.

Mapa wykonana została w systemie "Sinus" na podstawie pomiarów próbek gleby pobranych z 359 punktów na obszarze całego kraju.

W CLOR-ze obliczono średnie, minimalne i maksymalne wartości stężeń cezu 134 i cezu 137 zarówno dla poszczególnych województw jak i dla całej Polski, a także wielkość dawek obciążających dla dorosłych i dzieci.

CZEKANIE NA DANIE

Wiele spraw jest jeszcze w Polsce niejasnych i trudnych do jednoznacznego określenia. Przez niemal pół wieku wytworzyły się rozliczne struktury, których rozbicie będzie wymagało jeszcze wiele czasu. Kto myśli inaczej, ten po prostu ulega złudzeniom. I nie chodzi tylko o centrum, może nawet w pierwszym rządzie chodzi o prowincję. Rozbicie działających tam od lat układów, nieraz małych, w których wszyscy na wszystkich "mają haka", trwać będzie latami; tym bardziej, że działaczy i polityków z prawdziwego zdarzenia tam szczególnie brakuje; brak ich zresztą także i w Warszawie, ale to już osobny problem. Pół wieku to kawał czasu, potworzyły się często bardzo trudne do rozplątania węzły, pewne typy zależności, w końcu nawet skomplikowane węzły rodzinne, których nie da się rozciąć jak węzeł gordyjski. Przechodzimy z jednego porządku społecznego do nowego z bagażem przeszłości, którego nie da się po prostu wyrzucić - między innymi dlatego, że nie ma dokąd: Gdyby w Polsce wylęgło się coś na kształt afery Watergate, wówczas prawdopodobnie trzeba by wsadzić do pudła połowę społeczeństwa, a i tak co do tych, którzy pozostali na wolności, pełnej jasności by być nie mogło.

Dlatego właśnie uważam, że tak dziś ochoczo krytykowana "polityka grubej kreski" premiera Mazowieckiego wcale nie była tak wielkim złem, a chroniła przed nieuniknionym "polowaniem na czarownice". To przecież nie oznaczało przebaczenia tym, którzy popełnili określone w kodeksie karnym przestępstwa: gdy

ktos zamordował lub ukradł, "gruba kreska" - w wypadku udowodnienia mu tego przestępstwa - nie stanowiła dlań żadnej ochrony. Stwarzała natomiast szansę wszystkim, którzy z jakichś przyczyn - wszystko jedno jakich, choćby nawet najbardziej przyziemnych - zaplątali się swego czasu w komunizm, a takich ludzi były setki tysięcy, jeśli nie miliony członków, a liczbę tą trzeba przecież przemnożyć przez ilość członków rodzin. Sprawa, jak widać, wcale prosta nie jest. Można, oczywiście, uznać - jak na Litwie - partię komunistyczną za organizację przestępczą. Lecz wówczas trzeba by się zacząć zastanawiać, kogo i jak za przynależność do tej partii karać. Czy tylko tych, którzy pełnili funkcje, czy też i innych? A co zrobić z tymi, którzy co prawda członkami tej partii nie byli, lecz często wykazywali większą aktywność od sekretarzy? I - już zupełnie nawiasem mówiąc - ilu działaczy dziś legitymujących się dorobkiem opozycyjnym z lat osiemdziesiątych, przeszło przedtem przez szeregi awangardy klasy robotniczej: co zrobić z nimi? Osobiście sądzę, że wszelkie próby "dekomunizacji" czy "oczyszczania" społeczeństwa są skazane na niepowodzenie. Potwierdza to zresztą nieudana akcja denazyfikacji społeczeństwa niemieckiego po wojnie: taka akcja jest po prostu niewykonalna, zaś karanie tylko części winnych przy założeniu, że większości i tak się uplecze, jest po prostu niemoralne.

Te wszystkie sprawy pojawiają się niewątpliwie w trakcie kampanii wyborczej. Wydaje mi się to nieuniknione w sytuacji, w której jak na

razie żadna z istniejących partii nie przedstawiła spójnego programu wyborczego - szczególnie w sferze ekonomii. Zamiast argumentów politycznych pojawił się muszą zatem pomówienia personalne. Społeczeństwo od tego wszystkiego mądrzejsze nie będzie i należy się obawiać, że frekwencja wyborcza będzie niższa niż była dotychczas. Panuje bowiem ogólne przekonanie, że "ci panowie i tak będą załatwiali jakieś sprawy między sobą, a naszej sytuacji to i tak nie zmienią". Ten rodzaj apatii wynika z oczekiwania, że tylko z góry mogą przyjść jakieś rozwiązania, zaś wszelkie inicjatywy podejmowane na dole nie mają sensu. Nie jest prawdą, że obecne wybory są pierwszymi wyborami demokratycznymi po wojnie. Z kontraktu pochodził tylko Sejm. Senat jest wybrany demokratycznie, demokratycznie wybrany jest prezydent, wreszcie demokratyczny charakter miały wybory komunalne. I co to zmieniło? Dokładnie nic: ludzie jak byli bierni, tak są bierni, choć wydawać by się mogło, że już na poziomie komunalnym mają coś do powiedzenia. Z tego prawa jednak nie korzystają. Dlaczego? To jedno z ważniejszych pytań w próbie zrozumienia obecnej polskiej sytuacji. W moim przekonaniu dzieje się zaś tak dlatego, że mimo zmiany - rzeczywistej zmiany - struktur, nie zmieniła się mentalność ludzi wciąż oczekujących, że "oni" (to znaczy: ci "na górze") coś dadzą.

W dramatyczny sposób uwidacznia się to właśnie na prowincji. Wszyscy w dodatku narzekają, że nic się nie zmieniło, choć przecież zmie-

niło się wiele. Nikt jednak nie ma w zwyczaju porównywać obecnej rzeczywistości z tym, co było w istniejącej jeszcze przed dwoma laty PRL. Ludzie mają stanowczo zbyt krótką pamięć i wciąż oczekują cudu, który wydarzyć się nie może. Nie korzystają z przysługującej im wolności, gdyż korzystanie z niej oznacza ryzyko: lepiej więc narzekać i czekać.

Na co? Tego nikt nie potrafi powiedzieć. Zaś, co wydaje się szczególnie niepokojące, ten stan rzeczy doprowadza do powolnego rozpadu więzi społecznych. Nie funkcjonują żadne organizacje, a to, co się w Polsce mieni partiami politycznymi, to w najlepszym wypadku grupy liczące po kilka tysięcy członków, co jak na niemal 40-milionowe społeczeństwo

W żadnym innym języku nie znam wyrazu, który by odpowiadał polskiemu "mędrak". Czyżby to tylko Polacy zdobyli się na to, by z mądrości zrobić wadę i to ośmieszającą?

Jest raczej niczym. Ma rację Bielecki, gdy mówi o upadku wszelkich autoritetów. Przyznam, że wszystkiego się spodziewałem jeszcze przed kilku laty, ale nie tego, że po obaleniu komuny społeczeństwo polskie będzie ulegać tak szybkiej destrukcji.

LESZEK SZARUGA

Samotny żeglarz z Toronto pokonał Atlantyk i dotarł do Ustki

Uciekł "Antkiem", wrócił zbudowanym przez siebie jachtem

To była brawurowa ucieczka. Przed ośmiu laty samolotem rolniczym "Antkiem" z Wytowna uciekła z kraju grupa mieszkańców województwa śląskiego i koszańskiego.

Wśród uciekinierów, obok trzech małżeństw (w tym dwa z dziećmi) była jeszcze samotna kobieta i Marian Karchut, mieszkaniec Ślupska. W kraju została jego żona z trojgiem dzieci. Wówczas była to wielka afery, nagłaśniana przez środki masowego przekazu. Samolot bez problemów przekroczył granicę państwową i doleciał do Szwecji. Stamtąd uchodźcy przenieśli się do Kanady uzyskując prawo stałego pobytu.

W tym roku M. Karchut postanowił wrócić do ojczyzny własnoręcznie zbudowanym jachtem. Wyruszył z Toronto w połowie czerwca i 2 września wieczorem dotarł do Ustki.

M. Karchut przebywał w Polsce 2 tygodnie. Jacht własnej produkcji zostawił bratu i we wtorek 17 września wrócił samolotem do Kanady. Zapytany dlaczego zaryzykował tak trudną i niebezpieczną podróż, żartował: "ze lepiej by go zjadły rybki niż robaki". M. Karchut ma 55 lat i cieszy się znakomitym zdrowiem.

Odwagny żeglarz wspominał także, że z Polski nie mógł wyjechać przed ośmiu laty podobną skonstruowaną przez siebie żaglówką, bowiem nie chcieli mu dać licencji.

CLEARCUT

O tym, że Indianie nie mają łatwego życia w Kanadzie mógł się przekonać każdy kto śledził zeszłoroczne wydarzenia w Oka (Quebec). Wymieniano tam nie tylko ciosy i słowa, ale i kule (zginął jeden policjant), nie mówiąc już o tym, że w finale ścignęto nawet armię. Powód konfliktu był z naszego punktu widzenia raczej błahy - chodziło mianowicie o kawałek rezerwatu zagarnięty pod pola golfowe. Indianie wszakże mają ogromny sentyment do swoich ziem, gotowi są o nie walczyć aż do utraty życia, co oczywiście wcale nie zniechęca białych do legalnych aneksji co ładniejszych polaci gruntów. Siły są tutaj nierówne i doprawdy trudno nie współczuć Indianom.

Owa nuta współczucia przebrzmiewa od pewnego czasu także i w filmie, gdzie nikt już nie realizuje westernów w dawnym stylu, jak też chyba nikt nie wierzy w formułę generała Custer, iż "... dobry Indianin to martwy Indianin". Niedawne sukcesy obrazu Kevina Kostnera "Dances With Wolves" zdają się to potwierdzać - a przecież ma ten film znacznie więcej wspólnego z antropologią niż z opowieścią o Dzikim Zachodzie.

Kanadyjskie spojrzenie na problem Indian musi być różne od amerykańskiego. Ekspansja białych miała tutaj zupełnie inny przebieg, uzasadniały ją inne wzory moralne. Doskonale przedstawił te różnice

Australijczyk Bruce Beresford w filmie, który oficjalnie otwierał 16. Festiwal Festiwali - "Black Robe".

Nie był to zresztą jedyny "indiański" akcent torontońskiego festiwalu; miło mi donieść, że swój udział wniósł tutaj także Ryszard Bugajski, którego - jak sądzę - nie trzeba Państwu zbyt długo przedstawiać.

Bugajski od 6 lat mieszka w Toronto, a "Clearcut" jest jego pierwszym filmem fabularnym zrobionym na tym kontynencie i w ogóle pierwszym od czasu "Przesłuchania". Po zeszłorocznej euforii jaka towarzyszyła zarówno filmowi, jak i Jandzie, która - przypominać - wygrała nagrodę dla najlepszej aktorki festiwalu w Cannes, czekano na kanadyjski debiut Bugajskiego z ogromną niecierpliwością. Powodzenie filmu zwiastował nie tylko talent reżysera, ale i to, iż miała to być adaptacja znakomitej książki M.T. Kelly'ego "A Dream Like Mine", oraz fakt udziału w tym filmie Grahama Greene'a - aktora nominowanego w ubiegłym roku do Oscara za rolę w "Dances With Wolves".

Premiera "Clearcut" odbyła się w pełnej gali z udziałem tłumów ludzi, realizatorów (m.in. reżysera, producenta, autora scenariusza) i aktorów (także samego Greene'a). W swej krótkiej charakterystyce filmu producent Stephen J. Roth stwierdził, że "Clearcut" to film trudny, okrutny i

piękny. W rzeczy samej, trudno o trafniejsze streszczenie tego, co oglądamy na ekranie.

Bohaterem jest tutaj torontoński prawnik Peter (Ron Lea), usiłujący powstrzymać właścicieli papierni przed wyrębem indiańskich lasów. Przypadek jest niemal beznadziejny z punktu widzenia interesów Indian, o czym wydadają się wiedzieć wszyscy nie wyłączając Petera. Otóż prawo chyli się w stronę argumentacji, że nie ma ważniejszych priorytetów niż likwidacja bezrobocia, budowanie slumsów, "cywilizowanie" Indian. Ochrona środowiska? Niszczenie oryginalnej kultury? Degenerowanie tubylców? To według prawa czcze truizmy wymyślone przez znudzonych aktywistów pokroju Petera. Indianie próbują protestować, lecz znowu nie mają szans w konfrontacji z uzbrojonymi po zęby Mounties.

Peter w swojej beznadziejnej szarpaninie zaczyna tracić cierpliwość pacyfisty i marzy mu się przedsięwzięcie nieco bardziej radykalnych środków nie wyłączając paru lasek dynamitu. Wtedy właśnie pojawia się Arthur (Graham Greene) dla którego przemoc jest jedynym skutecznym argumentem w przetargach z białymi. Arthur zdaje się czytać w myślach Petera i "funduje" mu podróż w kraję straszliwego terroru, gdzie królują najczarniejsze instynkty. Trudno powiedzieć, na ile owe doświadczenia pomogą Peterowi w adwokackiej karierze, można natomiast przypuścić, że zarzuci on postawę idealisty.

Film nakręcono we wspaniałych plenerach ontaryjskiej Północy, co niewątpliwie czyni go piękniejszym. Trochę niepotrzebne natomiast, może nadto ostentacyjne wydały mi się sceny tortur i samookaleczeń; wątplę czy przyczyniło się to do wzrostu emocji, prawdopodobnie bardziej stymulowało do odwrócenia głowy.

O grze aktorów nie da się za wiele powiedzieć, byli oni dla mnie raczej tłem dla cudownie sfotografowanej przyrody. Spory zawód sprawił chyba Green, grając z niebywałą rezerwą

(znacznie bardziej podobał mi się Michael Hogan).

Generalnie rzecz biorąc, "Clearcut" nie potrzebuje specjalnego doradzenia czy odradzania. Fakt, że zrobił go Bugajski i w dodatku tutaj w Kanadzie mówi sam za siebie. Choć "Clearcut" nie będzie jego najlepszym filmem, z pewnością będzie ogromnie ważnym filmem.

W komentarzu do "Clearcut" Bugajski dowiecinnie zastanawiał się czy

jego kanadyjski debiut nie skończy się podobnie jak ten polski, kiedy to musiał emigrować. No cóż, na kanadyjskich reżyserów czeka czasem migracja do Hollywood, czego chciałbym mu życzyć.

JANUSZ PIETRUS

P.S. Festiwal jak zwykle okazał się superinteresującą imprezą z ciekawymi polskimi wtrętami. Z pewnością warto są one osobnej recenzji. Tym-

czasem wspomnę jedynie, iż główną nagrodę Festiwalu zdobył film Terry'ego Gilliamsa - "The Fisher King" z Jeffem Bridgesem i Robinem Williamssem w rolach głównych, za najlepszy film kanadyjski uznano "The Adjuster" Atoma Egoyana, zaś nagrodę krytyków filmowych przyznano Gusowi Van Sant - za film "My Own Private Idaho" (drugie miejsce zdobył w tej kategorii Krzysztof Kieślowski i jego film "Podwójne życie Weroniki").

CLEARCUT

Reżyser: Ryszard Bugajski
Produkcja: Cinexus, Kanada,
1991, 102 min., kolor.
Scenariusz: Rob Forsyth
Zdjęcia: Francois Protat.

Ryszard Bugajski urodzony w Łodzi w 1943 r. studiował filozofię na Uniwersytecie Warszawskim i reżyserię w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi. Debiutował w 1980 r. filmem "Kobieta i kobieta", ale "Przesłuchanie" przyniosło mu uznanie krytyków i międzynarodową sławę. Obraz dostał I nagrodę na festiwalu w Rotterdamie, a odtwórczy ni głównej roli Krystyna Janda Złotą Palmę w Cannes w 1990 roku.

Bugajski od 1985 roku mieszka w Kanadzie, pisze recenzje, scenariusze i książki. Reżyserował średniometrażowy film dla telewizji.

Clearcut jest jego pierwszym pełnym kanadyjskim filmem.

KALINA

Pochowaliśmy Kalinę w upalny sierpniowy dzień. W powodzi kwiatów mieniących się wszystkimi kolorami lata, spoczęła Kalina obok swego męża Stanisława Dygata, na Powązkach.

Na pogrzeb Kaliny przybyły tłumy warszawiaków. Młodzi przyszli, bo przecież ona była wiecznie młoda. Zaś starsi po swoją młodość. Po wspomnienia szalonych lat 60, których ona przecież była gwiazdą.

Kalina nie żyje. To wydaje się wprost niemożliwe. Odeszła. To tak do niej niepodobne. Trudno nam będzie bez niej żyć.

Poznałam Kalinę u schyłku lat pięćdziesiątych, kiedy to zaczęła się ta epoka, o której mówi się dziś lata sześćdziesiąte i która dziś wraca znów do łask. Miała długie blond włosy - na topielicę - bo takie się wówczas nosiło. Była cieniutka jak trzcinka, a w twarzy jej plonęły wielkie, ciemne oczy.

Na Wybrzeże przyjechała Kalina z całą grupą absolwentów Krakowskiej Szkoły Teatralnej pod wodzą nieżyjącej już Lidii Zamkow: byli w niej Zbyszek Cybulski, Bobek Kobiela, Leszek Herdegen, Bogusz Bilewski. To oni mieli nad Bałtykiem tworzyć nowy teatr. Przeciwstawić się skostniałym schematom, stworzyć zupełnie nową sztukę. Przedsięwzięcie to jakoś się nie powiodło. To jeszcze nie był czas na taki zupełnie nowy, niesocrealistyczny teatr. Wkrótce grupa rozpierzchnęła się po Polsce. Zamkow i Herdegen wrócili do Krakowa, Bilewski i Kalina wyjechali do stolicy. Ostali się na Wybrzeżu Kobiela i Cybulski i stworzyli teatr swoich marzeń BIB-BOM.

Ponownie spotkałam Kalinę już w Warszawie. Ona była znaną aktorką, a ja stawiałam pierwsze kroki w zawodzie dziennikarskim. To ja, chociaż może brzmi to nięskromnie,

pierwsza nadałam jej miano gwiazdy telewizji. Była to prawda, bo wówczas obok teatru talent Kaliny rozblęsnął pełnym blaskiem, właśnie na małym ekranie. Sztuki takie jak np. "Apollo z Bellac" przyniosły jej zasłużony aplauz widzów i uznanie krytyki. Wkrótce potem zagrała rolę Polly Peachum w "Operze za trzy grosze" Bertolda Brechta. Była wspaniała! Takiej Polly nie spotkałam później nigdy, nawet na niemieckich scenach. Wówczas również zaczęło się Kalinowe śpiewanie. Narodził się niezapomniany Kabaret Starszych Panów i ona była jego prawdziwą gwiazdą, ulubioną wykonawczynią obu panów Jeremiego Przybory i Jerzego Wassowskiego.

Kalina była osobą kontrowersyjną. Szczególnie w owych latach socrealistycznie jeszcze siermiężnych. Wiele gorszyły jej zbyt duże dekolty i ekspresyjny sposób śpiewania, który nie podobał się żonom pierwszych sekretarzy. Uważały ją za wyzywającą i psoczyły, że gorszy (ich mężów!). Była również ekstrawagancka. Lubiała by zwracano na nią uwagę. Boże! Ile to hałasu wywołało to, że śpiewała leżąc na fortepianie i fikała nogami! Dziś to wygląda absolutnie niewinnie, ale wówczas

Mieszkali ze Stasiem w małym mieszkanku na Mokotowie, gdzie on gotował długie, włoskie spaghetti z sosem a la Dygat. To już wtedy w tym malutkim mieszkanku hodowali koty, przygarnięte, bezdomne, ale przez nich kochane. Kiedy kupili dom na Żoliborzu, ich stan posiadania znacznie się powiększył i przybyły psy. Kalina kochała zwierzęta. Była dobra i rozrzutna. Pomagała wszystkim potrzebującym. Zarabiała jeżdżąc po Polsce z koncertami. Równocześnie pracowała w teatrze. Wpierw we Współczesnym, potem w Komedii, Rozmaitościach i w Narodowym.

Film jej specjalnie nie rozpieszczał. Grywała raczej epizody. Dople-ro "Lalka" w reżyserii Wojciecha Hasa pozwoliła jej w pełni rozblęsnąć rolę Wasowskiej - ponętnej i atrakcyjnej kobiety, będącej zaprzeczeniem sztywnej i zadętej Izabelli Łęckiej. Również rola Lucy Zuckerowej w "Ziemni oblecanej" stała się jej olbrzymim sukcesem. Ale to była już inna, dojrzała Kalina, jakże odmienna od tej z lat sześćdziesiątych. Od tej dziewczyny szalonej, namiętnej, łakomej życia aż do samounicestwienia samej siebie.

Śmierć Stanisława Dygata w roku 1976 bardzo zmieniła Kalinę. Zaryzykowałabym nawet, że objawiła się nowa Kalina, jakby ze śmiercią męża - pisarza pożegnała swoją beztroskę, swój motyli styl życia. Stan wojenny to był także dla niej okres znaczący. Dom Kaliny przyjmował ludzi potrzebujących pomocy, a ona sama już w pierwszych dniach tej wojny przeciwko narodowi pomagała internowanym, nosiła paczki i w ogóle była czynna. W jej domu młodzież przygotowywała transparenty na pogrzeb księdza Jerzego Popiełuszki i nocowali ludzie podziemia, którzy przybyli specjalnie na tę smutną uroczystość z odległych części kraju.

Dużo się Kalina w swoim życiu napodróżowała po całym świecie prywatnie i służbowo. Potem barwnie i ze swadą opowiadała o różnych przygodach z podróży. Słuchaliśmy z zapartym tchem o występach w Kanadzie i w USA, o spotkaniach z Polonią kanadyjską i amerykańską, o noclegach w hotelach przypadkowych i wozach autobusami po tych nieskończonych długich szosach na drugiej półkuli.

Kalina bardzo chorowała. Dręczyła ją astma, a ostatnio także miała komplikacje z kręgosłupem. Mówiła: "Walcę o każdy dzień mego życia". Chciała pokonać chorobę. Jeszcze na kilka dni przed śmiercią brała udział w aukcji dzieł sztuki na rzecz bezdomnych zwierząt, która odbyła się w Łazienkach.

Rokrocznie spotykaliśmy się w lutym na mszy żałobnej za Stanisława Dygata, w małej kapliczce na ulicy Wiślniej. Bowiem, w co nie wszyscy chcieli uwierzyć, Kalina była osobą głęboko wierzącą. Nie mogę w to uwierzyć, że w przyszłym roku, w lutym, na Wiślniej, nie będzie Kaliny.

WIESŁAWA CZAPIŃSKA

FIRST TOUR IN USA & CANADA

After great successes in Europe & Asia...

AMERICAN ARTS presents

THE REPRESENTATIVE

POLISH ARMY

SONG & DANCE COMPANY

500 colorful historical costumes 100 singers, dancers, chorus & orchestra

KALENDARZYK WYSTĘPÓW

CZWARTEK, 3 października 1991 - 8:00 PM - MONTREAL Salle Claude-Champagne • Université de Montreal, 220 Avenue Vincent-d'Indy, Outremont Metro-Stop Edouard Montpetit

Bilety: Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd. - 849-3451; Cracovie Restaurant, 1246 Stanley St. - 866-2195;

Polours Travel, 2436 Frontenac St. - 521-9910. Po informacji proszę dzwonić: Z. Żurowska - Tel. 766-9747

PIĄTEK, 4 października 1991 - 8:00 PM - HAMILTON, Hamilton Place Theatre, 50 Main Street West.

Bilety: \$25.50, \$20.50, \$16.50 w sprzedaży: Hamilton Place & Copps Coliseum Box Offices and all Ticketmaster Outlets.

SOBOTA, 5 października 1991 - 8:00 PM, NIEDZIELA, 6 października 1991 - 3:00 i 7:00 PM, TORONTO

Metro Toronto Convention Centre, 255 Front Street, West, Toronto, Ontario

Bilety: \$25.00, \$20.00 i \$15.00 w sprzedaży: Solarzski Pharmacy, 149 Roncesvalles Avenue - Tel.: (416) 536-5452.

Po informacji proszę dzwonić: W. Kopowski - Tel. (416) 259-0649.

ZROWIE POLSKIEJ SPOLECZNOŚCI

Polish Canadian Community Services zaprasza wszystkich zainteresowanych na następujące prelekcje i warsztaty:

JAK ZWYKLE W SOBOTE, godz. 10:00 Public Howard School, I piętro, 30 Marmeduke St., koło Roncesvalles Ave. Wstęp wolny.

21.09.1991

Herbolog Urszula GZIUT (w Polsce lekarz medycyny) **ABC ZIOŁOLECZNICTWA**. Podstawowe minimum, które każdy o ziołach wiedzieć musi. Jak używać ziół do uspokajania, wysmuklania, odmładzania? Jak ziołami poprawiać gładkość skóry i budować młodość? Czy to prawda, że ziołami można poprawiać inteligencję, podnosić nastrój i leczyć nieśmiałość?

28.09.1991

Stefan KRASOWSKI: **JAK LUDZIE MOGĄ WYKORZYSTYWAĆ TAJEM-**

NICE PIRAMID DLA SWOICH POTRZEB? Tajemnica, która ostrzy żyłki, zabija bakterie, zmienia smak potraw! Mięsożerne zwierzęta w tajemniczy sposób stają się jaroszami! Odkrywcy piramid zginęli na nieznaną nam chorobę! Budowali piramidy ludzie (?) z innych cywilizacji? Czy my możemy dzisiaj bezpiecznie medytować w piramidzie? Czy warto organizować wypożyczalnię różnych piramid, poprawiających ducha, ciało, nastrój, harmonię rodziną?

WOKÓL PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Osoby uzależnione, ich rodziny, wszystkie inne problemy związane z patologicznymi uzależnieniami.

Każdego poniedziałku od godz. 13:00. St. Margarete Center, 1324 Queen St. W. Wejście od ulicy.

IMIGRACJA

Pytanie: Przyjechałem właśnie do Kanady na stałe. Jestem kilka dni. Pracy jeszcze nie mam. Czy mogę sponsorować żonę i ojca?

Odpowiedź: Żonę - tak. Ojca - nie. Na żonę i dzieci może pan złożyć sponsorstwo nie udawadniając, że jest pan w stanie ich utrzymać. Oni się liczą jako "najbliższa rodzina". Ojciec jest uważany za "dalszą" rodzinę i musi pan wpięrw udowodnić, że może pan utrzymać siebie, żonę, dzieci PLUS ojca.

Pytanie: Mam koleżankę we Francji. Ma tam obywatelstwo. Nie chce tam mieszkać. Chce emigrować do Kanady. Czy jest to możliwe?

Odpowiedź: Są zawsze jakieś warunki do spełnienia. Nie mogę kategorycznie odpowiedzieć bez zagnajomienia się z danymi osoby. Niech się ze mną skomunikuje - to porozmawiamy.

Pytanie: Jest moja matka w Kanadzie na wizycie. Biuro imigracyjne powiedziało nam, że może złożyć tu w Kanadzie podanie o stały pobyt. Mama teraz nie chce. Musi wpięrw wrócić do Polski, żeby sobie załatwić pewne rzeczy. Czy

można złożyć podanie tu i czy mama może pojechać do Polski jak dostanie zawiadomienie, że ma się stawić na "interview"?

Odpowiedź: Tak.

Pytanie: Złożyłem podanie o azyl polityczny 3 lata temu. Jeszcze nie miałem żadnej rozmowy w biurze imigracyjnym. Wczoraj ożeniłem się. Czy mam czekać aż mnie wezwą?

Odpowiedź: Nie. Należy napisać do tego biura, gdzie aktualnie znajduje się Pana teczka, podać dane o zmianie stanu cywilnego i prosić o szybszą rozmowę.

Pytanie: Miałem sprawę w sądzie kryminalnym. Dostałem tzw. "Absolute Discharge". Złożyłem podanie o obywatelstwo kanadyjskie. Na zgłoszeniu napisałem, że nie byłem nigdy karany. Czy to było kłamstwem i czy mi za to mogą coś zrobić?

Odpowiedź: "Absolute Discharge" oznacza, że nie był Pan sądownie karany za jakiegokolwiek przestępstwo. Może pan śmiało twierdzić, że nie ma pan rekordu kryminalnego.

HANIA SOKOLSKA
766-4779

Polsko-Kanadyjska Wszecznica Naukowa

przy Polish Canadian Community Services zaprasza na następujące warsztaty do sali nr 226 w szkole Bishop Marrocco, 1515 Bloor St. W. Koło stacji Dundas West, zawsze o 6:30 PM: (wstęp bezpłatny).

PIĄTKI (rozpoczynając od 20.IX.)

SZKOŁA ODDYCHANIA,

RELAKSU, MASAŻU I YOGI

Uczestnicy przynoszą ze sobą ubranie, w którym można wygodnie ćwiczyć i kocyki.

WTORKI (rozpoczynając od 17.IX.)

SPOTKANIA DLA OSÓB Z

PROBLEMAMI NERWICOWYMI

Zapraszamy wszystkie osoby, którym przeszkadza niepokój, lęk, obawa, zaburzenia snu, nerwicowe bóle głowy i innych narządów, smutek i kłopoty ze zmobilizowaniem się do aktywności.

POLSKI INSTYTUT NAUKOWY W KANADZIE

I BIBLIOTEKA POLSKA

W MONTREALU

zapraszają Państwa
na odczyt pt.:

**"Samospalenie Ryszarda Siwca
jako wołanie o wolność
cudzą i własną"**

8 września 1968 r., w 19 dni po inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację, w formie protestu podpalił się 59-letni Ryszard Siwiec z Przemysła. Odbito się to podczas uroczystości Dożynek na Stadionie X-lecia w Warszawie, w obecności tysięcy ludzi z całej Polski oraz członków rządu PRL z Władysławem Gomułąk na czele. W wyniku odniesionych poparzeń, R. Siwiec zmarł po 4 dniach w szpitalu. Te demonstracyjne samospalenie zostało sfilmowane przez Polską Kronikę Filmową.

Odczyt wygłosi syn bohatera, Wit Siwiec, który przedstawi przebieg tragicznych wydarzeń na podstawie materiałów zachowanych w pamięci rodziny, jak również na podstawie materiałów archiwalnych m.in. filmu "Usłyszcie mój głos".

Spotkanie odbędzie się dnia 27 września 1991 roku (piątek) o godz. 19:30 na Uniwersytecie McGill, sala 232 Leacock Building.

CANADA CUP
DLA KANADY

Canada Cup w hokeju na lodzie zdobyli hokeiści Kanady. W finale pokonali oni USA 4:1 w Montrealu oraz 4:2 w Hamilton. Hokeiści kanadyjscy zdobyli Puchar Kanady po raz czwarty. Turniej Canada Cup uważany za najbardziej prestiżowy turniej hokejowy na świecie rozgrywany jest od 1971 roku co cztery lata. W półfinale USA wyeliminowały Finlandię 7:3, a Kanada Szwecję 4:0.

Siatkarze ścinali
nie najlepiej

Na mistrzostwach Europy w siatkówce polscy siatkarze zajęli dopiero siódme miejsce. W grupie eliminacyjnej Polacy wygrali ze Szwecją, gospodarzami mistrzostw Niemcami i Finlandią, ale przegrali z Grecją i ZSSR co nie pozwoliło im zająć drugiego miejsca i awansować do pułi

drużyn walczących o medale. Ostatecznie Polska zajęła siódme miejsce przegrywając z Jugosławią i pokonując ponownie Finlandię. Tytuł mistrza Europy zdobyli siatkarze ZSSR pokonując niespodziewanie łatwo w finale aktualnych mistrzów świata Włochów 3:0. Brązowy medal wywalczyła Holandia wygrywając z Niemcami 3:0.

Holandia - Polska 1:1

W Eindhoven w towarzyskim meczu piłkarskim Polska zremisowała z Holandią 1:1 (0:0). Bramkę dla Polski uzyskał na dwie minuty przed końcem meczu Jacek Ziobler, wyrównał w ostatniej minucie Denis Bergkamp. Trener Andrzej Strelau był zadowolony ze sprawdzianu oraz z gry swych podopiecznych. Zabrał do Eindhoven 15 piłkarzy, z których wszyscy wystąpili na boisku. Oto reprezentacja na mecz z Holandią: J.Wandzik (Panathinaikos), J.Bako (Besiktas), D.Kubicki (Aston Villa),

P.Czachowski (Zagłębie L.), D.Wdowczyk (Celtic), P.Soczyński (Fenerbahce), R.Szewczyk (GKS Katowice), J.Grembocki (Górnik Z.), J.Nawrocki (Moedling), J.Urban (Osasuna), R.Kosecki (Galatasaray), J.Ziobler (Montpellier), J.Furtok (HSV Hamburg), W.Kowalczyk (Legia), R.Tarasiewicz (Nancy).

W Utrechcie odbył się mecz olimpijskich reprezentacji Holandii i Polski. Zakończył się on również remisem 1:1 (1:1). Dla Holandii bramkę zdobył w 5 minucie Boer, dla Polski w 35 min. Jerzy Brzęczek.

Wyniki spotkań eliminacyjnych piłkarskich ME. Grupa 2: Szwajcaria - Szkocja 2:2; Grupa 4: Wyspy Owcze - Irlandia Północna 0:5; Grupa 5: Luksemburg - Belgia 0:2; Grupa 6: Portugalia - Finlandia 1:0.

Wyniki spotkań towarzyskich: Anglia-Niemcy 0:1; Węgry - Irlandia 1:2; Walia - Brazylia 1:0.

WYNIKI 9 kolejki I LIGI:
Ruch - Śląsk 0:0

Kanadyjska klacz Dance Smartly z dżokejem Pat Dayem (na zdjęciu po lewej) wygrali na torze w Woodbine w Toronto wyścig Molson Export Million - suma nagród do podziału 1 milion dolarów. Nagroda za I miejsce - \$ 600 tys. Dance Smartly najlepszy koń kanadyjski ubiegłorocznego i tegorocznego sezonu w pokonanym polu 10 koni pozostawiła dwa znakomite konie amerykańskie - Fly So Free (IV miejsce) i Jackie Wackie (V miejsce).

Stal St.W. - Zawisza	0:0
Widzew - Zagłębie S.	1:1
Wisła - Legia	2:2
Zagłębie L. - Olimpia	2:0
Lech - Hutnik	3:2
Górnik - LKS	2:3
Pegrotour - Motor	1:0
Stal M. - GKS	0:0

TABELA I LIGI:

1. Lech	13	19:9
2. Widzew	12	15:6
3. Wisła	12	14:7
4. GKS	11	11:7
5. Zawisza	11	15:12
6. Ruch	11	12:11
7. Śląsk	10	13:8
8. Zagłębie L.	10	9:10
9. Górnik	9	16:12
10. Hutnik	9	14:13
11. Motor	9	6:5
12. Legia	9	10:10
13. LKS	9	9:9
14. Zagłębie S.	6	8:13
15. Stal St. W.	6	4:9
16. Olimpia	5	9:16
17. Stal M.	5	3:10
18. Pegrotour	3	3:24

North York Rockets -
Toronto Blizzard
Hamilton Steelers -
Vancouver 86ers

Rozgrywki o tytuł piłkarskiego mistrza Kanady wkroczyły w fazę półfinałową. W ćwierćfinale North York Rockets wyeliminowali Nova Scotia Clippers (4:0 i 5:1), a Hamilton Steelers Montreal Supra (0:3, 4:0). W pierwszej parze półfinałowej spotkają się North York Rockets z Toronto Blizzard, w drugiej parze Hamilton Steelers z Vancouver 86ers. Półfinały zostaną rozegrane 22 i 29 września - pierwsze mecze w North York i w Hamilton, rewanże w Toronto i Vancouver. Zwycięzcy półfinałów spotkają się 6 października w meczu finałowym o tytuł piłkarskiego mistrza Kanady.

MIESZANKA AGENCYJNA:

W Indianapolis odbyły się mistrzostwa świata w gimnastyce. Wśród mężczyzn klasyfikację ogólną wygrał Misutin przed Szerbą i Liukinem (wszyscy ZSSR). Wśród kobiet klasyfikację

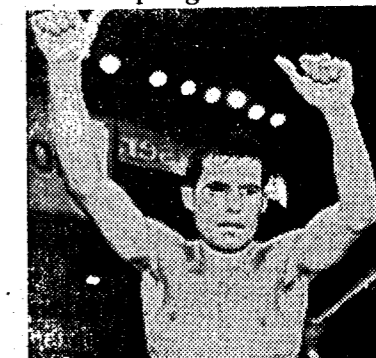
ogólną wygrała 15-letnia Amerykanka Zmeskal przed Boginską (ZSSR) i Rumunką Bontas. Klasyfikację zespołową wygrał zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet Związek Sowiecki.

W Kuala Lumpur w turnieju o Puchar Świata w tenisie stołowym Polak Andrzej Grubba doszedł do ćwierćfinału, gdzie przegrał ze Szwedem Jorgenem Perssonem 21:18, 19:21, 19:21, 23:21, 21:8.

Dziennikarze sportowi zajmujący się piłką nożną w międzynarodowym plebiscycie na najlepszego obecnie bramkarza świata bezapelacyjnie wybrali Włocha Waltera Zengę z Interu Mediolan. Drugi jest Argentyńczyk Sergio Goycochea, a trzecie miejsce zajął broniący w lidze włoskiej Brazyljczyk Claudio Taffarel.

Meksykanin Julio Cesar Chavez obronił tytuł zawodowego mistrza świata w boksie w wadze superlekkiej. Chavez na ringu w Las Vegas pokonał jednogłośnie na punkty w 12-run-

dowej walce Amerykanina Lannie Smitha. Było to 76 zwycięstwo Chavesa w karierze zawodowej: 29-letni Chavez nie przegrał ani razu.

Czołowe czasopismo niemieckie "Der Spiegel" podało, że wiele sportmenek i sportmenów z byleż NRD nie tylko korzystało z dopingu, ale robiło to całkiem świadomie. "Der Spiegel" pisze, że najszybsze zawodniczki NRD szprycowały się bardziej sterydami niż przyłapani w Seulu Kanadyjczyk Johnson. Należy do nich np. słynna Marita Koch. "Der Spiegel" wymienił także z nazwy 14 lekkoatletów, którzy reprezentowali Niemcy na niedawnych mistrzostwach świata w Tokio, w tym srebrną medalistkę w skoku w dal Heike Drechsler.

W Fort Worth w stanie Teksas odbyła się rozprawa majątkowa, w której Judy Nelson (po prawej) - była kochanka gwiazdy tenisowej Marty Navratilovej domagała się 5 mln dol. 45-letnia Nelson, rozwódka i matka dwóch dorosłych synów, poznała Navratilovą w 1984 roku. W 1986 podpisały umowę o wspólnym życiu. Nelson twierdzi, że umowa ta zapewniła jej połowę zarobków Navratilovej z okresu, gdy żyły razem. W 1989 roku Navratilova porzuciła Nelson dla innej kochanki. Navratilova utrzymuje, że Nelson należy się mniej, gdyż w okresie 86-89 wydała na nią i jej rodzinę ponad 2 mln dol. Navratilova twierdzi także, że załatwiłaby roszczenia Nelson metodą ugody pozasądowej, ale Nelson nie zgodziła się w ramach tej ugody zobowiązać się do nie napisania książki o swym związku z tenisistką. Sala sądowa, w której toczyło się postępowanie była przepełniona publicznością. Obydwie kobiety zeznawały w sposób wysoce emocjonalny - często wzdychały do siebie, często wybuchaly płaczem.

KOMPUTEROWY TOTALITARYZM

STANISŁAW SIEKANOWICZ

Jednym z głównych celów ideologii komunistycznej było społeczeństwo bez pieniądza. Wizja Marksa zakładała całkowitą eliminację tego środka wymiany, a hasłem-haczykiem było "Każdemu według potrzeb". Dopiero między wierszami bardziej spozostawczy czytelnik Marksa mógł zauważyć odpowiedź na zasadnicze pytanie, brzmiące: "Kto będzie te potrzeby każdego człowieka określał i je realizował?". Odpowiedzią było **wszechwładne państwo, które da jeść tym, których uzna za mających taką potrzebę.** Każde z państw dążących do komunizmu realizowało powoli i systematycznie eliminację rynku i następnym etapem miała być eliminacja samego pieniądza, który stał na przeszkodzie do totalnego zniewolenia jednostki ludzkiej. Początki eliminacji pieniądza widoczne były we wszystkich krajach komunistycznych (deputaty, służbowe mieszkanie, wczasy przyznawane przez zakład pracy, itd.), a w niektórych przypadkach przyjęły formę nawet dość zaawansowaną: w Chinach, Korei Północnej (składy przy fabrykach, gdzie "wyplaca się" pracownikowi "pensję" w postaci limitowanej żywności i odzieży) i samym Związku Radzieckim. W tym ostatnim przypadku miliony kolchoźników dostawały (i dostają nadal) jako część zapłaty na przykład: parę worków zboża lub pół przyczepy buraków cukrowych. Nikogo nie obchodziło, że kolchoźnik i jego rodzina wolą spożywać chleb czy mięso zamiast buraków. Wydaje się, że komunistom trudno było ten proces

przyspieszyć wskutek braku odpowiedniej technologii, a konkretnie mówiąc - braku zaawansowanej elektroniki i komputerów. Wraz z załamaniem się komunizmu wcale nie ustąpiły w świecie tendencje do zniewolenia człowieka poprzez jego całkowitą kontrolę i pozbawienie go pieniądza. Te tendencje stały się wręcz niebezpieczne wobec gwałtownej komputeryzacji w krajach wysoko rozwiniętych.

W KIERUNKU SPOŁECZEŃSTWA BEZGOTÓWKOWEGO

Dążenie do tzw. "new world order" przejawia się m.in. poprzez systematyczną eliminację obrotu gotówkowego. Wszystkie dokumenty obywatela są unifikowane w standardową formę plastikowego prostokąta, pasującego do komputera. Poczesne miejsce w portfelu każdego Amerykanina czy Francuza zajmuje plik kart kredytowych. Ten system przekształca się obecnie z krajowego w międzynarodowy, a eliminacja gotówki postępuje gwałtownie i już są eksperymenty z całkowitą likwidacją pieniądza w niektórych sklepach Ottawy. Można było niedawno przeczytać w prasie, że eksperymentalnie końcówki systemu komputerowego w sklepach łączy się z kontami bankowymi klientów, aby automatycznie odpisać z konta sumę, za którą klient akurat zakupił towar. Upowszechnienie tego systemu bę-

dzie więc niczym innym jak utworzeniem "społeczeństwa bezgotówkowego". Podłączenie tego systemu do centralnego monitora rządowego lub policyjnego to nic innego jak totalna kontrola obywatela poprzez monitorowanie jego wpływów i wydatków. I to nie tylko monitorowanie kwoty, ale także i specyfikacja ile czego nabył, w której minucie i w którym punkcie miasta lub autostrady, ile czego zamówił w restauracji, gdzie i kiedy był w kinie, na meczu, na której stacji i o której godzinie kupił bilet do metra, gdzie i kiedy do kogo telefonował z ulicznego automatu, jakie zakupił tytuły książek i czasopism, ile jest komu i za co winien, a ile kto jemu itd. itd. itd. ORWELL! Wprowadzenie tego bezgotówkowego systemu stwarza realną możliwość kompletnej kontroli prywatnego życia każdej jednostki ludzkiej w danym kraju według numeru przyznanego każdemu od kołyski (za chwilę o tych numerach).

Drugą, równoległą metodą tego systemu jest czek bezgotówkowy. Tej metody doświadczamy już wszyscy. Według prawa nikt nie może zarobić pieniędzy, o których nie wiedziałoby państwo lub inna instytucja uprawniona do takiego nadzoru. Powie ktoś, że przecież są jeszcze "lewe" możliwości pracy "na czarno". No tak, ale to tylko dlatego, że jeszcze całkowicie nie zastąpiono gotówki plastikowym prostokątem.

CZŁOWIEK - NUMER

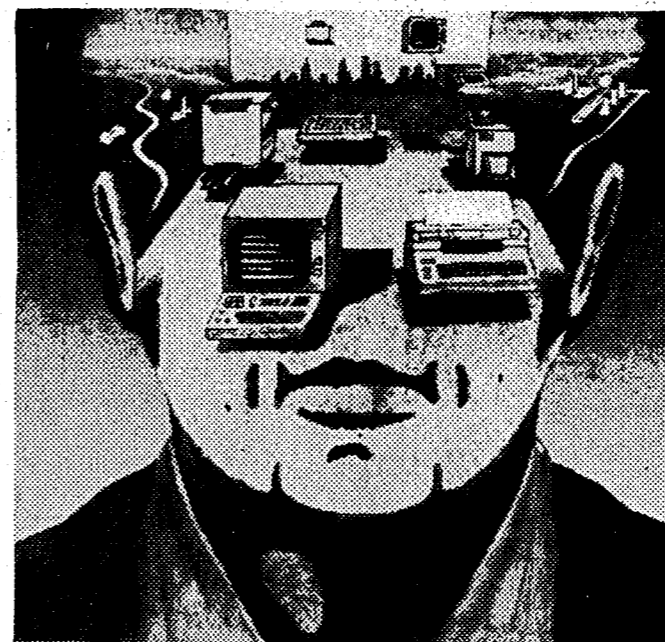
Dowody osobiste wprowadzili komuniści w Rosji po rewolucji. Podobne dokumenty osobiste obowiązywały w Niemczech hitlerowskich (kennkarta). W Europie Zachodniej i Ameryce nie sposób było łatwo wprowadzić taki dowód z numerem człowieka wobec długich tradycji wolnościowych. Poradzono sobie z tym tak, że zaczęto wystawiać pozwolenie na pracę i dokument ten ostatnio nabiera znaczenia dowodu osobistego. Człowiek-numer: to idea odmalowana dokładnie w obu słynnych książkach Orwella: "1984" i "Folwark zwierzęcy". W Stanach Zjednoczonych Social Security Number (SSN) obowiązuje już od 2 roku życia, czyli można powiedzieć, że totalna kontrola prywatności zaczyna działać od kołyski do grobu.

Komputeryzacja ułatwia życie, usprawnia funkcjonowanie gospodarki i prowadzi do dużych oszczędności. Z drugiej strony komputer spowodował zagrożenie elementarnej wolności człowieka, stając się systematycznie narzędziem totalita-

ryzacji i zniewolenia. W ustroju demokratycznym groźba ta nie jest tak drastyczna. Ale w obliczu coraz gwałtowniejszych dążeń do tworzenia władzy ogólnoswiatowej oraz supremacji elity bankierskiej jest to wizja potworna. Likwidacja pieniądza i totalna kontrola człowieka jest takim samym super-niewolnictwem, bez względu na to, czy realizowana przemocą przez partię komunistyczną, czy też realizowana spokojnie i bardzo subtelnie przez międzynarodową finansjerę. To także samo niewolnictwo, tylko osłagane inną metodą. A hasło wylansował Marks: "Każdemu według potrzeb".

DWIE DROGI, JEDEN CEL

Przyczyną nieporozumienia jest bankructwo i ośmieszenie się gospodarki komunistycznej. Mówimy więc, że gospodarka prywatna wygrywa i w tej sytuacji trudno będzie całej światowej lewicy budować komunizm nawet tą subtelną socjaldemokratyczną metodą. To prawda, ale gospodarka prywatna uzależniona od wszechwładnego systemu bankowe-

go przestaje być tak całkiem prywatna. A jej prywatność stanie pod znakiem zapytania w całej rozciągłości, kiedy według pomysłu rzeczników "new world order" rynki zaopatrzenia i zbytu będą kontrolowane przez powołane w tym celu międzynarodowe agencje, podobnie jak eksploatacja zasobów naturalnych. Wielkie firmy należą coraz bardziej do międzynarodowej finansjery, a drobni przemysłowcy (jeśli wytrzymają konkurencję) będą ni mniej ni więcej tylko rodzajem agentów o ograniczonych kompetencjach, mimo że oficjalnie mogą się nadal nazywać właścicielami firmy. W końcu ich życie będzie tak samo kontrolowane przez super-system komputerowy jak życie reszty społeczeństwa, a sukcesywną komunistyczną Amerykę przedstawimy w ponizszym rozdziale.

AMERYKA ZMIERZA W KIERUNKU PAŃSTWA POLICYJNEGO

Jeszcze w roku 1967 prof. Alan Westin w książce "Privacy and Freedom" ostrzegł przed zmianami, odbierającymi społeczeństwu amerykańskiemu podstawowe prawa, w tym prawo do prywatnego życia, którym każdy obywatel cieszył się od zarania niepodległości. Profesor Westin udowodnił, że prywatność to podstawowe wymaganie, aby w społeczeństwie funkcjonowała "równowaga psychologiczna" niezbędna dla rozwoju wszystkich dziedzin życia. Atak na prywatność to atak na normalnie funkcjonujące życie kraju, a więc także atak na zdrową gospodarkę.

W ostatnich latach lewicujący Kongres wprowadził cały gąszcz praw obcych 200-letniej wolnościowej tradycji amerykańskiej. Tysiące Amerykanów zostało aresztowanych i osadzonych na podstawie nowych przepisów, często niedostatecznie opublikowanych i po prostu całkowicie nieznanymi obywatelom. Te pułapki znane są jako "stings" (czyli żądla), stosowane przez liczne utworzone niedawno agencje federalne.

Paul Craig Roberts w artykule opublikowanym przez kilka dużych dzienników 15.VI.br. napisał: "Historycznie, celem prawa była ochrona obywatela przed nieprzewidywalnymi i arbitralnymi działaniami władzy. Lecz te dni przeminęły". Oto przykłady ostatnich działań policyjnych w USA, tak bardzo sprzecznych z duchem amerykańskiej wolności i prywatności:

1. Kalifornia - policja stanowa może wkraczać do mieszkania bez nakazu przeszukania pod pozorem poszukiwania nierejestrowanej broni.

2. Milwaukee - szeryf i policja umieścili punkt kontroli drogowej na autostradzie I-94 przeszukując samochody bez żadnego nakazu i bez podania powodu.

3. Sąd Najwyższy USA wydał werdykt 23.V.91, że policja ma prawo przeszukiwać bagażnik samochodu bez nakazu rewizji.

4. Sąd Najwyższy USA orzekł, że policja może aresztować obywateli na 48 godzin bez nakazu zatrzymania (typowe prawo komunistyczne lub też charakterystyczny przepis stanu wyjątkowego - przyp. St.S.).

5. Administracja Busha przygotowała jako część ustawy antykriminalnej nr 40 przepis, który ma pozwolić wg "New York Times" z 24.V.91 na "system tajnych procesów, tajnych materiałów dowodowych i tajnych decyzji w sprawach deportacji cudzoziemców". Antony Lewis nazwał to w "NYT" "radycznym złamaniem 200 lat amerykańskiej konstytucyjnej tradycji i prawa".

6. Luling, Texas, - policja szukając młodego człowieka zaczęła znieśc ostrzeliwać dom. 82-letni staruszek, myśląc, że to napad kryminalny na jego dom chwycił za broń i został zastrzelony pięcioma pociskami w pierś.

7. San Francisco - 27.VI.91 policja miejska oznajmiła o utworzeniu całego wydziału ds. "zbrodni nienawiści" (tą nazwą określa się nieprzyjazne zachowanie wobec pederastów, urządzających w San Francisco różne publiczne demonstracje - mieszkańcy stający w obronie swych demoralizowanych dzieci są skazywani za "nienawiść").

8. W maju br. DEA (agencja do walki z narkotykami) zażądała od firm zaopatrujących ogrodnictwo list z wykazami klientów w poszukiwaniu plantatorów marihuany; żądanie listy klientów od sprzedawcy było zawsze sprzeczne z wolnością gospodarki.

9. San Francisco - 13.VI.91, Calvin Wong, lat 18, został wyprawiony w kajdankach z balu absolwentów w High School i osadzony w areszcie przez 2 tygodnie; następnie zwolniono go bez komentarza, mówiąc tylko, że to pomyłka w śledztwie w sprawie rozbójcu.

10. Joe Lee, kolekcjoner zdjęć z autografami napisał do Gorbaczowa prośbę o jego fotkę z autografem; FBI (do spółki z pocztą) otworzyło jego list i przybyło go przesłuchać; rzecznik FBI zapytany o nielegalne otwarcie korespondencji odparł, że to regularna działalność FBI; podający tę informację pisarz i dziennikarz Don McIlvany, często podróżujący do RPA w celach wędkarsko-przyrodniczych był przesłuchiwany przez agenta CIA na temat swoich wyjazdów, a następnie otrzymywał korespondencję z RPA w rozerwanych kopertach zaklejonych taśmą; niektóre jego własne listy nigdy nie dotarły do RPA.

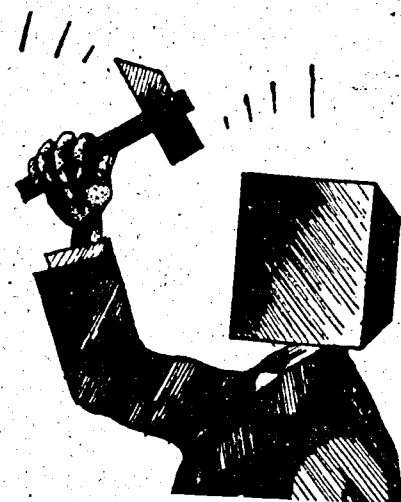
11. Szef CIA William Webster zaproponował, by CIA mogło operować legalnie wewnątrz USA (Karta CIA pozwala tylko na działalność zagraniczną) przeciwko korporacjom gospodarczym; jest to niebezpieczeństwo zamiany CIA w KGB.

12. W jawny sposób wzrasta dyskryminacja chrześcijan w USA:

mnożą się zakazy modlitwy i dyskusji o Biblii w szkołach publicznych, wznoszenia ekspozycji bożonarodzeniowej w miejscach publicznych, ustawiania krzyży czy przeprowadzania pokojowych protestów przeciwko klinikom aborcyjnym; w ostatnich tygodniach w Wichita, Kansas, łącznie ponad 2 tysiące ludzi zostało aresztowanych lub zatrzymanych na parę godzin za udział w modlitwach pod kliniką przerywania ciąży; tym, którzy zostali doprowadzeni do sądu nie potrafiiono przedstawić konkretnych zarzutów o naruszenie prawa, sędzia jednak ferował masowe nakazy "trzymania się z dala od kliniki" pod groźbą skazania na więzienie jeśli przyjdą tam ponownie.

Powyższy zestaw to tylko wybrane przykłady, świadczące o zmasowanej akcji legislacyjno-policyjnej przeciwko 200-letniej tradycji Ameryki jako państwa wolności, nie znającego dotychczas policyjnej samowoli. W zanadru administracja Busha ma już następne projekty prawne, niektóre będące oczywistym zamachem na wolność gospodarczą (do tego tematu jeszcze powrócimy). Całokształt tych zmian prawno-policyjnych wspólnie z komputerową kontrolą obywatela oraz stopniową eliminacją pieniądza prowadzi do zrobienia z Ameryki społeczeństwa lewicowo-policyjnego. Można to określić śmiało jako zamach na bastion wolności i tradycji chrześcijańskich, jako etap w kierunku światowego komputerowego totalitaryzmu.

Stanisław Ślekanowicz

Zdrajcy i piekielne kotły

Pewnego dnia, gdy czytałem jedną z gazet polonijnych i słuchałem Radia Polonia, włosy stanęły mi dęba.

Te problemów - głównie nietotnych - ma na swojej głowie przeciętny Polak! I ile ich jeszcze sobie tworzy. W jakim celu? Dlaczego utrudnia sobie życie?

Nie wiem. Tak czy inaczej, cała ta mieszanka problemowo-informacyjna oraz (dziwnym zbiegiem okoliczności) pokazane w TV "Igraszki z Diabłem" zaowocowały snem - wspomnieniem starej anegdotki:

"Diabeł (wbrew pozorom postać drugoplanowa) oprowadza jakiegoś nieszcześnika po piekło i z dumą pokazuje dobrze strzeżone kotły. W kotłach pieką się grzesznicy z poszczególnych krajów. Ku zdziwieniu zwiędzającego, kotła z napisem "Polacy" nie pilnuje nawet złamany pomocnik diabelski. To dlatego - wyjaśnia Diabeł - że jak tylko któryś głowę wystawi, zaraz się znajdzie rodak, co go za piętę złapie..."
Errr... zimny (!!!!) pot.

Mężczyzna wziął postanowiłem zajrzeć pod pokrywę anegdody diabelskiego kotła i sprawdzić jak to naprawdę jest, i zapisać co zobaczyłem. I co przeczytałem.

Nie musiałem długo czekać, bo pierwsze pytanie z czeluści było natychmiastowe i do tego dotyczyło mnie. Mianowicie: dlaczego właśnie ja jestem tym zagląającym, a nie kolektywnie wybrane ciało i w ogóle dlaczego ja się tutaj ze wszystkimi nie kotłuję, i do czego to podobne. Pomyślałem: "czas na przyprawę" i chętnie odpowiedziałem: Bo ja nie jestem jednym z WAS...

Gruchnęło! Zabulgotało, sypnęło wyzwickami, potem chóralnie i oburzenie: Jak to! Każdy jest!!! Wstyd! Wstyd! i potem ryk, zapach jakby starki, jakby spalonego mleka i ... cisza...

Ot, Polska właśnie, pomyślałem i szybko zapisałem. Na kiedyś.

UUUUU

Kilka tygodni temu miała miejsce akcja pt. "Sprawdzian Jedności". Każdy mniej więcej zna szczegóły przedsięwzięcia, więc chyba nie muszę o tym pisać. Przy okazji tej akcji odczytałem kilka problemów od zawsze nekających Polonię. Zwłaszcza tych dotyczących Jedności. Mam na myśli tę źle pojętą, fałszywą, za wszelką cenę, bez pytania o zgodę.

Nie dziwota, że ten i ów próbuje się z takiej solidarności wypiścić. Dlaczego? Szukając odpowiedzi, chciałbym nawiązać do artykułu pani Zofii Bończy (nr 188, str. 26) zaważającego o elitaryzm i podziały na grupy w polskim społeczeństwie. Generalnie autorka pisała o zjawisku negatywnie. Odniosłem wrażenie, że nie lubi, gdy społeczeństwo dzieli się i uważa to za przejaw ponizania jednych, a wywyższania drugich. Cóż, tak już jednak jest, że z różnych bardzo powodów - szlacheckich lub nieludzkich - ludzie lubią tworzyć niedostępne grupy. Na przykład chcą rozmawiać z jednymi, a nie chcą ze wspomnianymi już drugimi. Niekoniecznie zaraz pogarda wchodzi w grę. Po prostu BRAK wspólnego tematu. Owszem, można uważać, że to nie w porządku, ale - serio - kto o to dba?

Dlatego właśnie nie widzę powodu, dla którego osoba która opuściła

Polskę musiała nosić na plecach białego orła i używać imion jak Wawrzyniec czy Grzegorz Mściwół w codziennych, bądź co bądź, anglojęzycznych interesach. Nie musi. I wcale nie będzie chodziła obwieszona psami do końca życia.

Pewnego dnia, mężczyzna naprawiający przystanek autobusowy zapytał mnie (z mocnym polskim akcentem): "You are Polish, eh?". Odpowiedziałem "Yes I do" bez egzaltacji, co on skwitował dumną miną i pochrząknęciem, że zgadł i mógłby zagadać, gdyby tylko mu się chciało. Nie uznałem za niezbędne rzucenie torby i ucieczkę rozmowy typu "A jak tam... praca... ciężko itd.". Co z tej sytuacji wynika? Nic. Nie ma podtekstów, nie ma obrazy, nie ma tematu. Co prawda nie zdziwiłbym się, gdyby tego dnia jakiś Polak opowiadał w domu historię o "Niedobrym Polaku z Teczką Na Przystanku Co Nie Chciał Pogadać".

Podczas jednego z wywiadów Basia Trzetrzelewska mówiła o dosyć silnych więzach z Polską, na co sprytna Pani Dziennikarka pospieszyła z kontra: "To dlaczego Pani nie wraca do kraju?". "Bo moje pieniądze są w USA". I co? Nic. Nie ma "polityki", nie ma "żałów", jest konkretny powód.

Do czego dążę - nasze podejście do Polski, Jedności, polskości jest indywidualne i zależy od powodów, dla których wyjechał się. Nie wszyscy jednak potrafimy szczerze powiedzieć dlaczego.

Dla jednych - niewiele - były to powody polityczne. Ci najchętniej łączą się w grupy w myśl swoich idei. Oni też nie potrzebują sztucznej solidarności. Tak przynajmniej pojmuję

polityków. Dla drugich - były to powody tylko i wyłącznie ekonomiczne. Ci - zdecydowanie największa grupa - uwielbiają podawać tysiące powodów emigracji, w ten sposób niejako podnosząc swój status wśród - od wieków gardzącymi przyziemnościami - Polaków. Krzyczą więc najgłośniej, najwięcej mają do czynienia z polityką i podziemiem, blizna powstała przy robieniu procy dla synka urasta do rangi rany zadanej przez okrutnych Sowieckich Sługusów. **JEDNOŚĆ** jest ich sztandarem.

Jest jeszcze inna grupa, która oprócz powodów ekonomicznych czy politycznych miała powód niedostrzegalny na pierwszy rzut oka i być może do tej pory nie ujawniony. Silniejszy niż polityka czy pieniądze: **MENTALNOŚĆ**.

Ta podróżuje z Polakami po świecie i największe zniszczenie czyni oczywiście w skupiskach.

Właśnie mentalność daje początek stosunkom pełnym uprzedzeń i zawist. Mają one bardzo głębokie korzenie i w samej Polsce prawdopodobnie nie da się ich zwalczyć.

Zawsze gniew, zemsta, pamiętliwość będą zastaniać Polakom oczy i do niczego dobrego nie doprowadza. Nadmuchiwana duma (z wentylem), tęsknota do wartości, które już dawno gdzieś nam się zgubiły, nadrabianie miną tego, czego już dawno nie ma; indywidualności państwa nad Wisłą, będą cofały czas.

Z żalem trzeba stwierdzić, że nie zmieni tego "Odsunięcie Komunistów". Mentalność, raz skażona przez brak wykształcenia, wychowania i kultury, potrzebuje wieków by się wykurować. Albo stoczyć się jeszcze niżej.

Osoby, którym polska mentalność przeszkadzała, odczuwają powiew prawdziwej wolności - bez sztucznych uśmiechów, udawanej grzeczności, fałszywej skromności. To jest właśnie jedyna szansa by wszystkie te brudy, nigdy codzienna rzeczywistość, przestały ciążyć na ich, naszym, życiu. Właśnie dlatego "Nie są już Polakami", "Nie są Polonią", co wcale nie znaczy, że są "zdrajcami", czy innymi wycieruchami, którymi nie jeden z lubością ich okrzyknie.

Są ludźmi. Tymi, którzy mają dosyć cyrku, chcą spokojnie oglądać TV, jeść fistaszki, cieszyć się życiem - i chwala im za to.

Albo są ludźmi, którzy mając dosyć tego cyrku postanowili odnaleźć nową drogę dla siebie i ich Ojczyzny. Nie chcą nosić w sobie porozrywanych ran, nie chcą się martwić o Śląsk, czy chce być tu czy tam. To przeszłość. Trzeba ją znać i szanować, ale nie wolno jej powtarzać. Trzeba szukać nowych dróg, nowej Polski, nowej indywidualności. I iść do przodu bez bezsensownej paplaniny.

◆ ◆ ◆ ◆

Przyprawa dosypana. Teraz dobrze przykryć i dać trochę czasu, a wyjdzie miła, delikatna i smakowita potrawa. Albo w diabły (!) eksploduje.

SZYMON G. WIKTOROWICZ

**SOBOTNI PROGRAM
RADIA POLONIA**

**ZAPRASZA
NA OSTATNI
W TYM SEZONIE**

P I K N I K

w dniu 22 września br.
W PLACE POLONAISE W GRIMSBY

Otwarcie bramy godz. 10:00
OBFITY BAR, GORĄCE I ZIMNE DANIA

DO TAŃCA GRAĆ BĘDZIE WSPANIAŁY ZESPÓŁ
"RELAX"

ZABAWY I GRY Z NAGRODAMI DLA DZIECI I DOROSŁYCH
Wstęp 4 dolary od osoby, dzieci do lat 12 wstęp bezpłatny.

Polish Canadian Community Services i Katolicki Wydział Oświaty zapraszają na bezpłatne kursy języka angielskiego:

1. TECHNICZNE
2. MEDYCZNE
3. BUSINESS
4. TOEFL
5. OGÓLNE DOSKONALĄCE

Wtorki i czwartki 7:00 - 9:00 p.m. w szkole Michael Powet - St. Joseph High School, 5055 Bloor St. W. Rejestracja w szkole.

**KURSY PRZYGOTOWUJĄCE
DO OBYWATELSTWA**

w szkołach:

1. Bishop Marrocco, 1515 Bloor St. W. przy stacji Dundas West, czwartki od 7:00 do 9:00 p.m.
2. St. Pius X High School przy stacji Jane, wtorki od 7:00 - 9:00 p.m.

PIENIĄDZ ROBI PIENIĄDZ

"You can have more than you've got,
because you can become more than you are"

PODATKI - za co i ile płacimy

Zdajemy wszyscy sobie sprawę, że funkcjonowanie państwa kosztuje. W Kanadzie oprócz wydatków na administrację, wojsko, policję, etc. wydajemy dużo na programy socjalne, z których jesteśmy dumni. Przez fakt, że płacimy wysokie podatki przeliczamy na rząd odpowiedzialność za nasze przyszłe zabezpieczenie finansowe. Czy powyższa teza, że rząd rozwiąże za nas problemy finansowe jest słuszna? Czy rząd rozwiązuje te problemy dzisiaj?

Mamy co do tego poważne wątpliwości. Czy Państwo wiecie, ile wynosi rządowa emerytura w Kanadzie (CPP)? Czy wiecie ile rząd płaci na wypadek śmierci współmałżonka? Otóż rząd federalny będzie przeznaczał jeszcze mniej niż do tej pory na wydatki socjalne, gdyż Sąd Najwyższy (The Supreme Court of Canada) w dniu 15 sierpnia 1991 r. stanął po stronie rządu federalnego i zatwierdził jego prawo do ograniczenia transferów pieniężnych na pomoc socjalną (welfare and social assistance) do trzech prowincji (Ontario, British Columbia, Alberta). Decyzja ta kosztować będzie Ontario 1,5 mld dolarów w najbliższym roku. Choć rząd federalny nie wycofuje swojego poparcia dla tych programów, jednakże ze względu na swoje wysokie zadłużenie jest zmuszony ograniczać kontrybucję. Rząd ontaryjski zwalczając recesję zaciąga nowe pożyczki, ale nie wiemy czy tym sposobem będzie w stanie utrzymać świadczenia socjalne na tym samym poziomie. Popatrzmy jak w 1990 roku wyglądały rządowe świadczenia socjalne dla osoby, która otrzymała je po raz pierwszy i w maksymalnym wymiarze.

CANADA PENSION PLAN

Emerytura w wieku 65 lat	\$ 577.08 miesięcznie
Renta inwalidzka do 65 roku życia	\$ 709.52 "
Śmierć kontrybutora (jednorazowa wypłata dla spadkobiercy)	\$ 2,890.00
Emerytura po współmałżonku	
powyżej 65 lat	\$ 346.25 "
poniżej 65 lat	\$ 324.37 "
Dziecko osoby na rencie inwalidzkiej	\$ 107.96 "
Wdowa niezdolna do pracy	
powyżej 65 lat	\$ 577.08 "
poniżej 65 lat	\$ 853.79 "

OLD AGE SECURITY

OAS po spełnieniu warunków (od 65 lat)	\$ 340.07 "
--	-------------

UNEMPLOYMENT INSURANCE

W wypadku choroby (do 15 tygodni)	\$ 384.00 tygodniowo
W wypadku utraty pracy (do 50 tygodni)	\$ 384.00 "

WORKERS COMPENSATION

Wypadek w pracy	90% zarobków
-----------------	--------------

Powyższy dochód w pełni nie zabezpiecza nikogo, a są to sumy maksymalne. W 1990 roku wielu obywateli otrzymywało znacznie mniej. Rozumiejąc to, wielu z nas zabezpiecza się dodatkowo oszczędzając i inwestując. Skomplikowane i często zmieniające się prawo podatkowe komplikuje wybór najlepszych sposobów oszczędzania. Przeanalizujemy tabelę na stronie obok.

O ile pojęcie "Dochód z zatrudnienia" nie wymaga wyjaśnienia to pozostałe formy dochodu krótko omówimy.

Procent - dochód pożyczkodawcy za używanie jego pieniędzy.

Dywidenda - część zysku przedsiębiorstwa podzielona pomiędzy akcjonariuszy.

"Capital gains" - zysk ze sprzedaży akcji, nieruchomości, ziemi, np. kupując akcje przedsiębiorstwa za \$1,000, a sprzedając je za \$2,000 uzyskujesz "capital gains" w wysokości \$1,000.

Każdy z nas, ma \$100,000 tzw. "capital gains exemption" co oznacza, że pierwsze \$100,000 dochodu w postaci "capital gains" jest wolne

Podatek (federalny + prowincjonalny) w zależności od dochodów

1991 dochód	6,505 - 28,784	28,785 - 30,500	30,501 - 57,568	57,569 - 62,513	62,514 - 79,672	79,673 i więcej
Dochód z zatrudnienia*)	25.6%	39.5%	41.1%	45.8%	47.3%	49.1%
Procent	26.9%	41.1%	41.1%	45.8%	47.3%	49.1%
Dywidenda	7.2%	25.0%	25.0%	30.9%	31.9%	33.2%
Capital	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Gains	20.2%	30.8%	30.8%	34.4%	35.5%	36.8%

*) Mała różnica pomiędzy opodatkowaniem dochodu z zatrudnienia i procentu wynika z faktu, że ulgi z tytułu kontrybucji na CPP i UI uwzględniane są tylko w dochodzie z zatrudnienia.

od podatku, stąd też zera dla wszystkich grup zarobkowych w górnej części rybryki "Capital gains", dolna część pokazuje opodatkowanie po wykorzystaniu "capital gains exemption".

Ogólnie mówiąc celem inwestowania jest otrzymanie godziwego zwrotu z zainwestowanych pieniędzy, i utrzymanie ich siły nabywczej. Jednak prawda jest taka, że dla osób, które płacą wysokie podatki osiągnięcie "realnej stopy wzrostu" jest trudne. W praktyce wielu inwestorów ma ujemne przyrosty z zainwestowanego kapitału. Rozpatrzmy przykład osoby zarabiającej \$35,000 rocznie, która zainwestowała w banku \$10,000 w GIC (Gwarantowane Inwestycyjne Certyfikaty) na 9%.

Inwestycja	\$10,000
Procent	\$ 900
Podatek (900 x 41.1%)	\$ 370
Dochód po zapłaceniu podatku	\$ 530

Jak wynika z przykładu inwestor ma \$10,530 po roku czasu. Jeżeli w tym okresie inflacja wynosiła 6%, to \$10,530 ma siłę nabywczą równą \$9,934. W rezultacie inwestor stracił, ponieważ "realna stopa wzrostu" była ujemna.

Rozumiemy teraz dlaczego tak ważne jest maksymalizowanie dochodu po zapłaceniu podatków i chronienie pieniędzy przed inflacją. Różna stopa podatkowa, w zależności od rodzaju inwestycyjnego dochodu, wpływa na wybór strategii inwestycyjnej. Ponadto mając niewykorzystane "capital gain exemption" nie będziemy w ogóle płacić podatku

z zysków kapitałowych. Wyjaśnia to dlaczego 6% w postaci "capital gains" byłoby korzystniejsze dla inwestora (z powyższego przykładu) niż 9% z GIC.

Dochód w postaci dywidend jest również korzystniejszy od dochodu w postaci procentu, bowiem opodatkowanie jego jest znacznie niższe. Dywidendy otrzymujesz jako bieżący dochód z posiadania akcji i nie wykluczają one przyszłego dochodu w postaci "capital gains", gdy akcje będziesz sprzedawał. Posiadając akcje masz dwa rodzaje dochodów: dywidendy i "capital gains". Kupując je, inwestujesz w kanadyjską gospodarkę w sposób bezpośredni i przez to masz ulgi podatkowe, jednakże poprzez fakt, że tego typu inwestycje nie są gwarantowane, podejmujesz pewne ryzyko.

Podsumowując - nie tylko liczy się to co zarobisz, ale również i przede wszystkim to co pozostanie, po zapłaceniu podatków z tego dochodu. Dlatego też proponujemy Państwu bardzo rozważne podejmowanie decyzji przy wyborze rodzaju inwestycji, a także branie pod uwagę ich konsekwencji podatkowych. Najbezpieczniej jest zaciągnąć porady u specjalisty.

Chociaż temat: "Podatki i jak na nich oszczędzać" jest bardzo szeroki, ponaglani przez Czytelników przechodzimy do tematu: "Gdzie i jak inwestować". Obiecujemy, że wrócimy do podatków w grudniu i styczniu, aby odpowiedzieć Państwu jak oszczędzić "podatkowe" dolary.

**RYSZARD BIERYŁO
MAREK KAWKA**

RYSZARD BIERYŁO MAREK KAWKA
Niezależni brokerzy

• **PODATKI** • **MUTUAL FUNDS** • **RRSP**
• **UBEZPIECZENIA** • **SCHOLARSHIPS**

- współpracujemy z wieloma instytucjami finansowymi;
- nieustannie poszukujemy wartościowych produktów i nowych strategii inwestycyjnych;
- tylko te, które spełniają nasze wysokie wymagania uznajemy za godne polecenia naszym Klientom.

**PROFESJONALNA PORADA NIE KOSZTUJE, A POMOŻE CI
ZAOSZCZĘDZIĆ TYSIĄCE !!!**

TEL. 891-5322 lub 748-0786

Ciąg dalszy ze str. 13

chemicznych i radioaktywnych. To województwa koszalińskie i słupskie wraz z ich częścią Pojezierza Pomorskiego. Chociaż... i tam, nad morzem nie wszędzie wolno się było kąpać.

Radionuklidy czarnobyłskie, jak każde inne, są emiternami promieni alfa, beta i gamma. Niektóre z nich mają wieloletnie okresy połowicznego zaniku. Oznacza to, że przez lata będą zalegały w glebie i na dnie zbiorników wodnych. Ich kumulacja może powodować zarówno lokalne zanieczyszczenia środowiska substancjami promieniotwórczymi jak i skażenia produkowanej żywności.

Izotopy krótkożyłowe, jak np. Jod 131, rozpadły się, pozostały izotopy mające długi czas połowicznego zaniku, głównie zaś cez 134 i cez 137.

Szczególne znaczenie dla skażenia powierzchni ziemi miały opady deszczów. W kwietniu i maju 1986 r. wystąpiły one w południowej i południowo-wschodniej części kraju, gdzie też skażenia są stosunkowo największe. Padło na Śnieżce, w Opolu, Krakowie; lokalne opady zanotowano w Kieleckim, Tarnobrzescim i Nowosądeckim.

Tak więc skażenia powierzchni gleby obu izotopami cezu są w Polsce bardzo zróżnicowane i wynoszą aktualnie: cez 134 - od 0,03 do 20 kilobekereli na metr kw., cez 137 od 0,21 do 81 kilobekereli na metr kw. W Polsce południowej największe wartości stężeń obserwujemy w województwach: **wałbrzyskim, częstochowskim i opolskim**; w Polsce środkowej i północnej najmniejsze wartości stężeń występują w województwach: **skierckim, sieradzkim i poznańskim**.

Maksymalne wartości stężeń obu izotopów cezu otrzymano z próbek gleby pobranych w miejscowościach: Stare Olesno (woj. częstochowskie) dla cezu 134 - 8,99, dla cezu 137 - 81 kilobekereli na m kw.; Długopole

Dokończenie na str. 36

TORONTO

Niedziela 22 września 1991 - godz. 14:30 i 18:00
West Toronto Sec. School, 330 Lansdowne Ave.
PRZEDSPRZEDAŻ: Biura Polimex
215 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
Mississauga, 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683

HAMILTON

Sobota 21 września 1991 - godz. 19:00
Scott Park Sec. School, 1055 King St. E.
Bilety do nabycia przy wejściu

OSHAWA

Środa 25 września 1991 - godz. 20:00
Sala Stow. Weteranów, 1551 Stevenson Rd. N.
Bilety do nabycia przy wejściu

LONDON

Poniedziałek 23 września 1991 - godz. 20:00
Sala Parafii Matki Boskiej, 419 Hill St.
Bilety do nabycia przy wejściu

OTTAWA

Piątek 20 września 1991 - godz. 20:00
Ottawa Technical H.S. 440 Albert St.
PRZEDSPRZEDAŻ: Nelson Travel - (613) 235-5228

MONTREAL

Czwartek 19 września 1991 - godz. 20:00
Westmount High School, 4350 St. Catherine St. W.
Bilety do nabycia przy wejściu
Informacje: Tel. (514) 483-5621

WINNIPEG

Piątek 27 września 1991 - godz. 20:00
Winnipeg Art Gallery, 300 Memorial Blvd.
PRZEDSPRZEDAŻ - Cracovia

EDMONTON

Sobota 28 września 1991 - godz. 20:00
Provincial Museum Auditorium.

VANCOUVER

Niedziela 29 września 1991 - godz. 19:00
Killarney H.S. Auditorium
6454 Killarney St. i 49 Ave.
PRZEDSPRZEDAŻ: Polish Store tel. 874-3338

W październiku br. zapraszamy na KABARETON-91 z Janem Kaczmarkiem, Krzysztofem Jaroszyńskim i Ewą Kuklińską na czele.

"Panie, jeśli tymi rękami i tymi palcami.."

Zaraz po ukazaniu się pierwszej części z cyklu "Czy naprawdę wiemy co to jest MLM" otrzymałem sporo telefonów. Oprócz opinii typu: dobrze, że ktoś wreszcie ruszył ten temat, usłyszałem też nieco uwag, nieraz ostrych w tonie. Jedna powtarzała się, choć w różnych formach, dosyć często. "Panie, co to za zawracanie głowy. Jak tymi rękami i tymi palcami pan nie zarobisz...". Inna, również dosyć częsta, to: "Panie, to bzdura, to bull...". "Mój znajomy 3 lata się tym zajmował i nic. Moja ciotka ma piękny garaż czegoś tam...".

Niestety żaden rozmówca nie podał bliższych danych o swoich znajomych lub ciotki. "Panie, nie mówił, że coś robił. Widziałem licencję i jakieś tam papiery. No musiał coś kupić, ale ja nie wiem. Mówił, że to nie działa" lub "No sam widziałem. Może nie cały garaż, ale ma tego trochę". Gdy prosiłem o adres, aby jakoś pomóc zdesperowanej ciotki, zrobić porządek z "trefnym" towarem (wiem, że niektóre korporacje po prostu przyjmują produkty z powrotem od różnych niefortunnych dystrybutorów), rozmowa również się rwała, mój rozmówca zaczynał się wycofywać.

Niejednokrotnie słyszę jak to ktoś się "napracował w MLM i nic nie zarobił". Oglądałem też materiały takich, co "się napracowali". Gdyby przykładowo MLM uznano za nielegalny i wszystkich dystrybutorów postawiono przed sądem, to wielu z miejsc by uniewinniono, gdyż nie znalazłoby u nich śladów jakiegokolwiek działania. No, ale dlaczego nie opowiedzieć jakiegoś horroru i przez chwilę być jego bohaterem, a przede wszystkim ekspertem.

Dziwnym wydaje się też ciągle dostrzeganie i eksponowanie różnych nieudaczników i malkontentów, a nie

ludzi sukcesu. Czy jest to pozostałość "urawniłowki" i tępienia ludzi myślących, przedsiębiorczych, aktywnych i wytrwałych? No, ale może jednak coś niewłaściwego jest w tym MLM, skoro wiele osób go krytykuje. Niekoniecznie. Przypomnijmy sobie zadania z matematyki, które naszym zdaniem nie miały prawa "wyjść". Znamy także opowieści ludzi (może nasze własne) po oblanym egzaminie lub spowodowanym wypadku samochodowym. Najczęściej winę za negatywny efekt ponosi ktoś inny. To profesor się uwziął, to tamten za szybko (za wolno) jechał, mógł skręcić, zahamować, itp. Jest taka bajka hinduska o czterech ślepcach, którzy poprzez dotyk mieli opisać słonia. Jeden dotykał trąby, drugi nogi, trzeci boku, czwarty ucha. Możemy sobie wyobrazić jakie monstrum przedstawiał później każdy z nich.

Wielu z nas jest takim ślepcem. Ktoś, kiedyś dotykał gdzieś tam jakiegoś ogona i teraz bawi się w eksperta w konkretnej całej dziedzinie, znając w zasadzie jedynie jej nazwę. Jeszcze więcej jest takich specjalistów, którym to ciocia opowiadała, że jej fryzjer słyszał od swego klienta, którego golił, że jego szwagier... I fryzjer tak się przejął horrorem, że zaczął klienta. Opowiadanie idzie w obieg i po krótkim czasie powstaje wersja, że klient fryzjera naszej ciotki popełnił z powodu MLM samobójstwo, podżynając sobie gardło. No i my, ludzie myślący, nie mamy zamiaru tak nędźnie skończyć i innych też przestrzegamy przed jakimiś takimi kombinacjami - "Stary, jeśli tymi rękami i tymi palcami...".

W wydawanej przeze mnie w Kitchener przez kilka miesięcy lokalnej gazecie chciałem wprowadzić stałą rubrykę pt. "Polski biznes w

Kitchener-Waterloo." Po to, aby Polacy nie szli do Włochów, Niemców, Jugosłowian, itp. a do swoich. Niestety, nie wprowadziłem. W Kitchener-Waterloo nie ma po prostu polskiego biznesu, choć pierwsza polonijna organizacja została założona już w 1886 roku, a obecnie zamieszkuje tu około 20 tys. Polaków. Cztery sklepy - to wszystko. Żadnej restauracji, warsztatu samochodowego, firmy budowlanej, piekarni, cokolwiek większego poza dwuosobowym "janitorial service". Ale za to usiadłmy z kimś przy piwie, a w mięuzdrowimy kanadyjską recesję ("wystarczy tylko tych głupich Kanadoli..."), polską ekonomię, amerykańską politykę, itd. A co się przy tym naśmiejemy z Pepików, Iwanów, Makaronów, Jugoli, Helmutów, Zabojadów, Gumożufów... W tym samym czasie Makarony wykupują polską dzielnicę w Chicago. Konsekwentnie, blok po bloku idą Milwaukee z południa na północ.

A propos Chicago. Bawilem tam ostatnio kilkakrotnie. Byłem na kilku spotkaniach MLM. Z tego zakresu od pewnego czasu prowadzone są w USA regularne wykłady. Można się nauczyć np. jak samemu założyć i prowadzić MLM. Niestety Polaków ta problematyka nie interesuje. "No wiesz, taka bzdura?! Jeśli tymi rękami..."

Oglądałem sale wypełnione po brzegi Amerykanami, Makaronami, Jugolami... Nasi w tym czasie leczyli chory światowy organizm przy pomocy "ucha" lub innego "Smirnowa". Dziwne, że zjawisko mające kilkudziesięcioletnią historię i sukcesy, żyjące obok nas, ciągle poddawane jest jedynie krytyce kawiarnianych ekspertów.

Wróćmy jednak do rozmów. Kilku moich rozmówców pytało, dlaczego nie wymieniłem ich korporacji. Najwięcej pretensji mieli ludzie z Sukces Ameryka. Oj dostało mi się dostało. Jeden pan bardzo się zaperzył. No bo jak to, "przecież Sukces Ameryka jest najlepszy, najdynamiczniejszy, najłatwiejszy..., rozwija się jak ogień, podbija serca i umysły wielu Polaków, stanowi dla nich największą szansę" itd. itp. Odpowiedziałem mu (innym z SA podobnie), że narazie o

tej sieci nie można przecież powiedzieć czegokolwiek pewnego. Propagandę, że coś jest naj..., super, jedyne, mogą sobie uprawiać liderzy SA. Ja nie. Szczególnie, że żadnych danych - poza tymi propagandowymi sloganami - nie można gdziekolwiek uzyskać. Ponieważ faktycznie wielu Polaków interesuje się SA, pyta o to, podam więc nieco posiadanych przeze mnie wiadomości. Byłem na trzech różnych wykładach, w różnych okresach rozwoju sieci, zapoznałem się z "Paszportem" do sukcesu, wyciągam z komputera i czekami dokumentującymi czyjeś dochody. Pytałem też w Better Business Bureau i Ministry of Consumer and Commercial Relations. Na wykładach zaskoczyła mnie przede wszystkim stosowana propaganda, w której liderzy wykorzystują wszelkie chwytaki, wykazując absolutną prostotę systemu, gwarantując całkowitą łatwość zarabiania, swego rodzaju wręcz zasilek socjalny (welfare), pełną ochronę przed podatkiem, itp. Podkreślają przy tym bardzo mocno, że należą do MLM, że wykorzystali doświadczenia najlepszych - przede wszystkim Amway'a - eliminując przy tym popełniane przez wzorcodawców błędy. I tu następuje totalna krytyka innych sieci. Stara, wypróbowana metoda: gdy nie potrafię wykazać, że jestem dobry, staram się kogoś mocno skrytykować. Oczywiście na tablicy skaczą zawrotne liczby dochodów. Przecież wystarczy zasponsorować tylko jedną osobę miesięcznie. W postępie geometrycznym za 10 miesięcy będzie ich 480. A za każdą głowę płaca po 10 amerykańskich lub 12 kanadyjskich. Można wciągnąć żonę. To też głowa. Każdy z rekrutów płaci po 36 dolarów lub 30 amerykańskich na miesiąc, zezwalając na pobieranie tych-

że z konta. Gdy zwerbuję - dostaje premię, gdy nie - bon towarowy, który może zrealizować zamawiając coś z katalogów. Gdzie? Wykładowcy nie mówią, bo nikt nie pyta. Czy to ważne? Nie. Najważniejsze, że zarabiasz. A jeszcze możesz rozliczyć income tax. Co? Wszystko: telewizor, dywan, kanapę... Józek rozliczył. Grzeją się głowy. Ktoś pyta o legalność, o rejestrację. Jest, oczywiście, że jest, możesz sprawdzić w Better Business Bureau lub Ministry of Consumer... Nikt nie sprawdza. Pewność głosu lidera i formularz aplikacji, a więc słowo mówione podparte pisaniem stanowi rękojmię. A poza tym to "działamy przecież dokładnie tak, jak inne sieci MLM. Korzystamy z doświadczeń najstarszej, najstabilniejszej. I wyeliminowaliśmy błędy. Rozprzeźbiliśmy się jak ogień. A jeszcze bilety lotnicze - wchodzi Sukces Ameryka II. Możemy sprzedawać. Mamy zniżkę 60% - to dla nas. A przy tym darmowy przelot np. do Acapulco. Jak to darmowy? No tak. Wystarczy tylko wykupić kartę klubu za 390 amerykańskich i leci się. Na miejscu zamieszkaasz w pięknym hotelu... "Stary, ale Acapulco". Ktoś mówi, że czytał o zniżkach jakie obecnie daje Air Canada na swoje linie. Wynoszą one 80%. Ze przez okragły rok możesz znaleźć bardzo korzystne oferty, tańsze niż karty klubu. "Stary, ale tu wpłacisz, tam zasponsorujesz, tu dostaniesz, tam zapłacisz, patrz tylko 36 (30) na miesiąc, dostaniesz bon, sprzedasz i Acapulco!!! Byleś tam kiedyś?! Za darmo!!!". "Ty, to jest naprawdę dobre - mówi do mnie znajomy. - W zasadzie nic nie trzeba robić, żadnego ryzyka i masz. Chyba wejść. Wiesz faktycznie nie byłem w Acapulco".

Ja też nie, ale na pewno nie pole-

cę tam przez SA. Jako jeden z wielu poszedłem do Better Business Bureau, kontaktowałem się z Ministry of Consumer... I jeszcze raz szczegółowo przeanalizowałem metodę działania.

Co mówią urzędy? Tak wiemy. Jest także coś w Kanadzie. Przyszło w zeszłym roku ze Stanów, gdzie wystartowało w maju 1990. Jest to coś w rodzaju MLM. Owszem jest zarejestrowane, ale rejestracji jakiegokolwiek biznesu może dokonać każdy. Nie w samym inkorporowaniu tkwi sedno, lecz w działalności. Ta jest sprawdzana. Narazie nic konkretnego nie możemy powiedzieć. Organizacja jest bardzo młoda. Przyglądamy się.

Liderzy grupy głoszą, że operują się na najlepszych przykładach, głównie na Amway'u. Otóż analizując zarówno strukturę, jak i działalność SA nie dostrzeżemy tam w zasadzie żadnych cech wspólnych z Amway'em. Jeśli już, to z Lode Star. Podobnie jak kiedyś tamta organizacja powstała przy istniejącej już innej, tak też uczynił SA, rozpoczynając współpracę z jedną z kompanii sprzedawcy katalogowej. Amway, podobnie zresztą jak znakomita większość, jeśli wręcz nie wszystkie inne z funkcjonujących od lat kompanii MLM, za podstawę swego działania mają własną produkcję. Sukces Ameryka nie. Dalej. Podobnie jak w Lode Star tak i w Sukces Ameryka wpłaca się określoną kwotę na wejście, za którą wpłacający nie otrzymują jakiegos towaru związanego z funkcjonowaniem biznesu, lecz wypłacany jest im bonus za wprowadzenie kolejnego rekruta lub bon towarowy ("darmowe" wczasy w Lode Star) na zakup towarów, przysyłanych - w przypadku Kanady - ze Stanów, a więc dochodzą koszty transportu i cła.

Tyle faktów. Nie chcę się bawić w proroka. Robią to brokerzy SA, którzy do tej organizacji przeszli z innych sieci. Na wszelki wypadek jednak przedłużają swe stare licencje. Inni załapują się na jakąś dodatkową sieć; "Wiesz Jurek, to może ja będę w SA, a ty próbuj z Nikkenem". Pożyjemy, zobaczymy. Od siebie ludziom sukcesu życzę sukcesu, życzę, aby faktycznie powiększyli rodzinę MLM, a nie tylko majątek twórców tej sieci.

JANUSZ SZAJNA

WSZELKIE DODATKOWE INFORMACJE NT. MLM MOŻNA UZYSKAĆ W

INTERNATIONAL ENTERPRISE
MARKETING & MANAGEMENT

JANUSZ (JAN) SZAJNA, IRENA SZAJNA

29 West Ave. 301, Kitchener, Ont. N2M 5E4

TEL.: (519) 742-3842

WYSPA - KOŁYSKA

Co godzinę z porćku Cape Tormentine płynię prom do Borden na Wyspie Księcia Edwarda. Turyści skracają sobie czas w kolejce oglądaniem sklepu z pamiątkami. Dominuje tam to, co tak przyciąga tłumy na Wyspę. Dziewczynka o długich rudych warkoczach. Mocny charakter klasycznej literatury dziecięcej. Ania z Zielonego Wzgórza. Na półkach książki Lucy Maud Montgomery - dzieła wszystkie - znane i mało znane. Prawdziwe miejsce literackiego kultu, bo też i bez tej popularnej pisarki wyspa pewnie nigdy nie byłaby obiektem pielgrzymek z całego świata.

Tubylców łatwo rozpoznać po tablicach rejestracyjnych, temple wjazdu na prom. Jeżdżą na stały ląd za darmo ilekroć zamarzą. A "ci z daleka" jak mawiają o nas wyspiarze placą za przeniesienie się w kraj dzieciństwa wraz z wehikułem i rodziną około 40 dolarów. Podróż trwa krótko. Ledwie zniknie z oczu brunszwickie wybrzeże już wylwiają się czerwone skarpy wyspy.

Przed tysiącami lat, po długiej podróży przez cieśninę Beringa i całą dzisiejszą Kanadę upatryli sobie to miejsce Indianie Micmac. Musieli mieć jakąś znajomość geografii i orientację w przestrzeni, bowiem nazwali tę długą wyspę Abegweit, co znaczy położona równolegle do łądu. Chyba kobiety mogły nadać jej - drugą nazwę - Minегоo - kołyska wśród fal. Pierwsi mieszkańcy tych terenów pochodzili ze szczepu Wabaniki i mówili tym samym językiem co Algonguingowie z Ontario. Zresztą nie od razu zdecydowali się na emigrację ze

stałego łądu. Przez wieki badano grunt. Dzielni myśliwi wyprawiali się na Minегоo na swych zwrotnych canoe by polować. Zimowali na łądzie. Zima w pośrodku fal wydawała im się straszna. Kiedy wreszcie zdecydowali się osiedlić na stałe i sprowadzić tu rodziny, by uciec przed nowymi przybyszami z Europy, było już za późno. Zobaczył wyspę Cartier i westchnął: - Co za piękne miejsce.

Pięknieszego nie spotkałem na ziemi. Wystarczyło. Indian zostało na wyspie do dziś zaledwie 5000. Mimo wysokiego bezrobocia w prowincji mają się niezgorzej. Żyją z turystyki. Wyrabiają i importują z całej Kanady indiańską cepelie, która gdzieś indziej może by tak nie poszła. Zrobili też skansen w miejscowości Rocky Point na ruchliwej autostradzie 19 z Borden do Charlottetown.

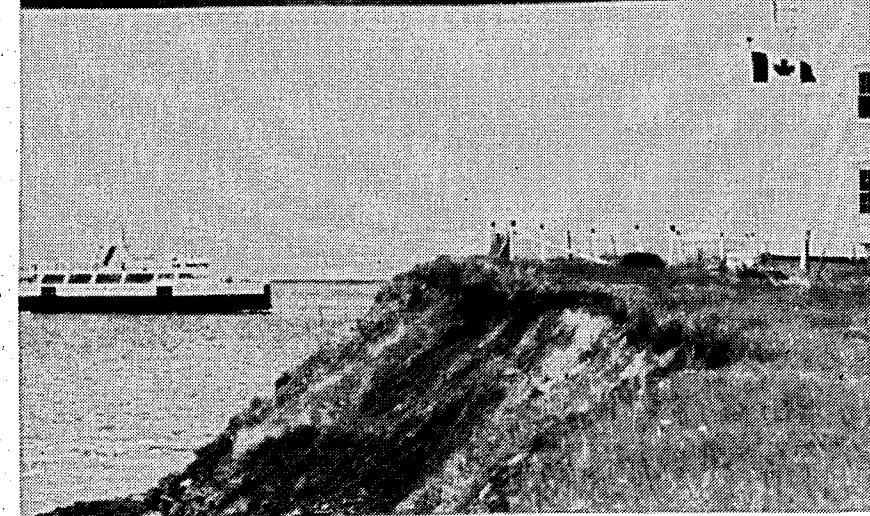
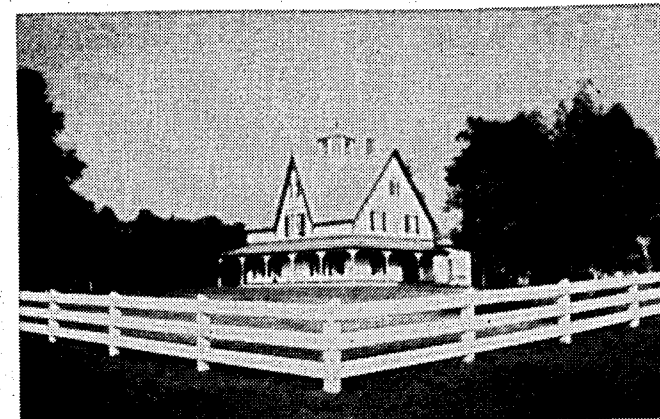

Francuscy potomkowie Akadyjczyków w strojach pionierów podczas przedstawienia historycznego w Brudenell River Provincial Park.

Cała wyspa na warunki tego kontynentu jest miniaturową. Długość 224 km, a szerokość 64 km. Można objechać zygakiem w ciągu dnia. Człowiekowi zjeżdżającemu z promu rzuca się w oczy precyzja z jaką oznakowano tę maciupinkę na wypadek gdyby jakiś kretyn usiłował się tu zgubić. Zielone tablice informują co kilka kroków, że oto zbliżamy się do miejscowości, a następnie po kolei do kościoła, banku, sklepu, wójta, itd. Rozstaje dróg mają wspaniałe drogowskazy, z których wynika, że tak czy inaczej dotrzesz do legendarnego Cavendish. Przez gęstwinę informacji widać jednak to co najpiękniejsze - zielone ziemniaczane pola przeciętne pasami czerwonej od rudy żelaza ziemi, najzieleńsze w świetle łąki na pagórkach; obsadzone starymi drzewami, ze śnieżnobiałymi domkami i obejściami, na których nie dojrzysz skazy. Łagodny, a zarazem cywilizowany krajobraz tchnie spokojem i porządkiem odwiecznego wiejskiego łądu.

Za tym wypieszczonym krajobrazem kryją się dramaty pierwszych francuskich osiedleńców, przed którymi bronili się ten dzisiejszy raj sztormami i lodem. Setki zginęło w lodowatych wodach, gdy przepychali swe łodzie po krach szukając przesmyków. Wyspę porastały gęste bory, które trzeba było karczować prymitywnymi narzędziami. Na pomoc z Francji nie można było liczyć. W pierwszych krokach pomagali imigrantom Micmakowie - pogodni, łagodni i życzliwi światu. Może dlatego legenda o nich przetrwała, nieskażona rasową wrogością, do dziś.

Od wizyty Cartiera w 1534 roku minęło blisko 200 lat, by zaczęło się zagospodarowanie dzikiej wyspy przez Francuzów. Uciekali tu, prześlani przez Szkotów w Acadii, a dziś rzecz jasna Nowej Szkocji. Po 40 latach osiedleńczej męki, karczowania i wyrębu lasów, na wyspę wkroczyły w karnym szyku wysłane z Anglii regimenty szkockie. Otoczyli francuskie wioski i nie zważając na opór ich mieszkańców wypędzili ich z domostw i pognawszy na statek

deportowali na ląd. Wyspa, która krótko cieszyła się imieniem Św. Jana wkrótce stała się wyspą Księcia Edwarda. Ziemię rozlosowano pomiędzy siedzących w Wielkiej Brytanii obszarników, którzy zaczęli robić z biedniejszymi Szkotami interesy wynajmując ją pod uprawę - a raczej pod dalsze karczowanie. W 1771 roku wyrósł na wyspie historyczny ziemniak - zresztą wkrótce po ogłoszeniu jej kolonią brytyjską. Po 50 latach mieszkańcy zaczęli dostawać regularnie pocztę. Zwiększyła się w międzyczasie liczba Irlandczyków. To, co podziwiamy z rolniczej kultury prowincji to wynik pracowitości tych

dwóch anglosaskich nacji. Francuzów przetrwało wbrew szykanom 17%.

Zbliżamy się do Charlottetown. Gdy uzyskało prawa miejskie w 1855 r. było określone jako irlandzkie miasto. Przed kilku laty przywieziono tu statkiem 824 imigrantów. Uzbierało się razem tysiąc. To była imigracja! Przyjechaliśmy tu, by zobaczyć miejsce, gdzie narodziła się Kanada.

NACZELNA

W dalszym ciągu - duch Konfederacji straszy w Charlottetown.

Statek
z
turystami
witają
na
wybrzeżu
czerwone
skarpy
i białe
domki.

Horoskop tygodnia 19 - 25 września

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Bliski weekend pełen wrażeń. Zrobisz sporo nowych, ciekawych obserwacji, które przydadzą się w niedalekiej przyszłości. Ale przede wszystkim jakaś jedna sprawa skupi Twoją uwagę i wypełni większość czasu. Trzymaj się za kleszeń! Nie załamuj się małym niepowodzeniem. Zastanawiająca oferta zawodowa ze strony Strzelca. Unikaj Raka. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Staraj się właściwie wykorzystać możliwości działania. Niedostrzeżenie znaczenia tej sytuacji może okazać się wręcz utratą szansy, która się może nie nadarzyć... Mniej słuchaj rad, bardziej zdaj się na siebie. Przyłóż się, a zostaniesz doceniony. Bykom mężczyznom dokuczają kłopoty materialne. Konstruktyny znak - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Zatarg z kimś bliskim na tematy dosyć istotne. Broniąc swoich racji staraj się zdobyć na obiektywizm. Inaczej trudno się będzie dogadać. Wydatki pod koniec tygodnia nadzarną kieszeń (wyprzedaje). Nowa znajomość. Może jest to załazek wielkiej przyjaźni? W pracy charakteryzuje Cię pośpiech. Twój znak - Lew, unikaj Ryb. Dzień miły - 3, liczba szczęśliwa - 6.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

W kręgu niezbyt bliskim, ale dobrze znanym, zajdą pewne zmiany. Mogą Cię zdziwić, ale nie manifestuj swego zainteresowania. Lepiej trzymać się z daleka... Wiadomość otrzymana w tych dniach od kogoś zaprzyjaźnionego nie będzie bez znaczenia na najbliższą przyszłość. Nie zawiedziesz się na Wodniku, ale na Lwa już nie licz. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Dużo spraw, przeważnie dość istotnych. W każdym razie bardzo absorbujących Twój czas. Nie okazuj bliskim swego zniecierpliwienia tą niełatwą sytuacją. Spokój i umiędne zorganizowanie prac pomogą przebrnąć w miarę udanie. Niektóre Lwice skłonne są podjąć decyzje wyłącznie w imię własnych racji. Sprzyjający znak: Baran, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Szczególnie pierwsza połowa tygodnia da Ci odczuć to spleźnienie spraw i terminów. Dobre widoki na następne dni! Jedynie kłopoty kogoś bliskiego zaciemnią jasny obraz. Jeśli uda Ci się opanować nerwy i niepokoje, wszystko przebiegnie spokojnie. Czyjaś nieoczekiwane podsunęta rada będzie dobrą wskazówką na dalsze postępowanie. Sympatyczny znak - Skorpion, unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba - 2.

WAGA: 23 września - 23 października

Przed Tobą udany tydzień! Kilka wartych uwagi okazji do spotkań i rozmów. Teraz też możliwość zawarcia bardzo wiele obiecującej znajomości!... Niezależnie od tego - wiadomość, której - mimo innych spraw - warto uważnie posłuchać. Od tego, jakie wyciągniesz wnioski, nie będzie zależało. Pomyśl o drugiej Wadze. A na pewno nie poświęć czasu Rakowi, nie warto. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Okres nie pozbawiony przeżyć, które zechcesz zapamiętać. Ewentualne plany wyjazdowe, choć zachęcające, mogą sprawić trochę kłopotów. Nie Twoja w tym będzie wina, ale Tobie zostaną pokrzyżowane projekty! Może to i dobrze, bo niedługo czeka Cię dużo ciekawsza sytuacja... W oczach partnera podziw i zazdrość jednocześnie. Ważny znak - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - niedziela, liczba - 3.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Ktoś rywalizujący z Tobą od jakiegoś czasu będzie miał w tych dniach spore szanse prześcignięcia Cię! Potrzebna będzie pełna koncentracja uwagi i wysiłków, by do takiej sytuacji nie dopuścić. List lub inną drogą otrzymana wiadomość może okazać się pomocą, która przyszła w najważniejszym momencie. Docen rzetelność Byka. Wodnik czyha na Twoje potknięcia. Dzień - piątek, liczba - 7.

KOZIOROZEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Czyby wkrótce pilny wyjazd? Czas wydatków i pośpiesznego zatawania spraw, które teraz właśnie nabiorą znaczenia. Zły nastrój, który też teraz się poprawi, nie będzie pomocny w takich chwilach. Dopiero czyjaś interwencja z zewnątrz, pomocna dłoń kogoś zaprzyjaźnionego, uspokoją atmosferę. Miły znak - Wodnik, unikaj Raka. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Nie dawaj posłuchu plotkom, którymi ktoś zechce Cię uraczyć! Trzymaj się od tego z daleka. Inaczej, nim się zorientujesz, będziesz tkwić w samym środku jakiejś intrygi. Szansa na spotkanie w miłym gronie pod koniec tygodnia. I w tę stronę zwróć swoją uwagę. I jeszcze ostrzeżenie: nie podpisuj w tym tygodniu żadnej transakcji! Znak godny zaufania - Byk, unikaj Panny. Dzień ważny - piątek, liczba - 4.

RYBY: 19 lutego - 20 marca

Tydzień wypełniony licznymi sprawami, ale żadna z nich Cię tak w pełni nie zachwyci. Może warto się rozejrzeć za jakąś odmianą. Nowe środowisko, inna atmosfera... Plan wyjazdu rób w sposób realny i na miarę własnych możliwości. Najważniejszą rolę w rozwoju wydarzeń odegra Baran, unikaj zwady ze Strzelcem. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

Ciąg dalszy ze str. 31

Zdrój (woj. wałbrzyskie) dla cezu 134 - 8,35, dla cezu 137 - 46,40 kilobekerela na m kw.

Wkrótce będzie wydany w Polsce drukiem specjalny atlas, w którym znajdują się bardziej szczegółowe dane.

Stosunkowo najbardziej skażone są miejscowości wczasowe na Pogórze, a częściowo też nad morzem (Wybrzeże Gdańskie). Jeżeli chodzi o Warszawę, to "czarna plama" umiejscowiła się w pobliżu Brwinowa.

Trzeba jednak wyraźnie powiedzieć, że Polska nie jest krajem o największym skażeniu radioaktywnym. Na Białorusi czy Ukrainie skażenia są tysiąc i więcej razy silniejsze. Wysokie też są zanieczyszczenia poczynobylskie w niektórych rejonach Austrii, Niemiec i północnych Włoch. Przedstawione tu mapy i ich opisy zostały sporządzone na podstawie szczegółowych pomiarów, opublikowały je m.in. "Życie Warszawy" i "Polityka". Wykorzystaliśmy je w tym opracowaniu. Powinni je wziąć pod uwagę repatrianci i inwestorzy z Zachodu, a zwłaszcza ci, którzy chcieliby produkować i przetwarzać w Polsce żywność, czy też po prostu osiedlić się z rodziną. Chrześcijańska Organizacja Pomocy Dzieciom znana z pomocy głodującym w krajach III Świata włączyła Polskę na podstawie tego rodzaju raportów do krajów objętych pomocą.

Opr. red.

**Stowarzyszenie
Zawodów
Medycznych
przyjmuje zapisy na
kursy przygotowujące
do egzaminu TOEFL.
Po informacje proszę
dzwonić do dr. Julity
Rybczyńskiej
458 - 5138**

ZDROWIE

ZIOŁA DLA SPORTU

Leki roślinne były stosowane przez sportowców już od czasów starożytnych. Prawdopodobnie najsłynniejszym przykładem jest zioło Achillea (Krwawnik), nazwane tak od nazwiska słynnego bohatera Achillesa, który po raz pierwszy zastosował je w czasie wojny trojańskiej do hamowania krwawiących ran. Krwawnik oraz szereg innych ziół były używane przez dawnych wojowników do gojenia ran i skaleczeń. Często zioła były podawane w ich naturalnej postaci jako okłady i maści lub wewnętrznie do zucia. Wojownicy chińscy oraz japońscy stosowali różnego rodzaju wywary i herbaty ziołowe, aby wzmocnić swój organizm przed walką z przeciwnikiem. Niektóre z tych roślin są używane do dnia dzisiejszego.

Ostatnie lata w przemyśle farmakologicznym charakteryzują się ogromnym zapotrzebowaniem i popularnością produktów zwiększających masę mięśniową, czyniących organizm człowieka silniejszym, muskularnym. Kompanie farmakologiczne prześcigają się w wymyśleniu produktów wzmacniających mięśnie. Produkty te nie zawsze są bezpieczne dla naszego zdrowia. Coraz częściej w sporcie i nie tylko, zaczyna się ponownie wprowadzać środki naturalne, równie efektywne, a przy tym bezpieczne.

Jak te leki działają na organizm ludzki?

Każda komórka naszego organizmu potrzebuje tlenu dla prawidłowego funkcjonowania. W czasie wzmoczonego wysiłku fizycznego zapotrzebowanie komórek i tkanek na tlen bardzo wzrasta. Zostało udowodnione, że niektóre rośliny adaptogeny, szczególnie Syberyjski Żeńszeń, pomagają naszym komórkom zużytkować ten tlen lepiej, wydajniej, wzmagając siły życiowe, wytrzymałość tak niezmiernie potrzeb-

na dla osób uprawiających sport. Podczas większego wysiłku produkowane jest więcej kwasu mlekowego, będącego produktem przemiany materii. Objawia się to uczuciem bólu i zesztywnieniem mięśni. W czasie tego procesu są wytwarzane w większej ilości tzw. wolne rodniki, powodując uszkodzenie komórek i tkanek organizmu ludzkiego.

Istnieją wspaniałe zioła, należące do grupy przeciwutleniaczy, jak na przykład Ginkgo, które zabezpieczają naczynia krwionośne i siatkówkę w oku przed uszkodzeniem. Inny lek z tej grupy Milk Thistle chroni wątrobę, a w profilaktyce i w leczeniu schorzeń serca i naczyń krwionośnych stosuje się zioło - Hawthorn (Głóg).

Mogą one być przyjmowane w postaci herbaty, lub w formie ekstraktu, 3 razy dziennie lub bezpośrednio przed wysiłkiem fizycznym.

Jednym z nowszych wzmacniających produktów tej grupy jest bogaty w białko, sterole i inne wartościowe składniki odżywcze - pollen, pochodzenia pszczelego.

Kategoria leków o największym rozgłosie w sporcie, często źle interpretowana jest grupa anabolików. Wymienię tylko te, które należą do leków naturalnych, a więc jest to Syberyjski Żeńszeń (Eleutherococcus) oraz Panax Ginseng. Zioła te znajdują się niemal w każdej miksturze dla sportowca, są one przyjmowane w kroplach lub w tabletkach.

Jedną z najczęstszych dolegliwości osób uprawiających sport lub będących tylko aktywnych fizycznie są otarcia naskórka, pęcherze na stopach lub dłoniach. W tym przypadku dużą ulgę przyniesie zastosowanie okładów lub maści z tak popularnych ziół jak Rumianek, Nagietek lub Żywokost. Po długich spacerach, gdy odczuwamy zmęczenie nóg, pomaga wycoczenie stóp w mieszance ziołowej Rozmarynu z dodatkiem Lawendy.

W przypadku bólów mięśniowych spowodowanych przemęczeniem fizycznym pomocne są naprzemienne ciepło/zimne nacierania lub prysznic wodny. Jest to najszybsza metoda pozwalająca zrelaksować mięśnie. Również zewnętrzne zastosowanie preparatów z olejów, zawierających jedno z następujących ziół jak: olejek rumiankowy, kamforowy, clove lub wintergreen jest bardzo skuteczną formą stymulacji układu krążenia, jak również kojąca ból. Wewnętrznie w celu rozluźnienia mięśni można zastosować mieszankę ziół takich jak Waleriana, Chmiel i Passion flower.

O podobnym działaniu na cyrkulację krwi jest Ginger, będące jednym ze składników mieszanek ziołowych poprawiających krążenie krwi.

Jedną z metod usunięcia niepożądanych produktów przemiany materii, pojawiających się w nadmiernej ilości po przemęczeniu mięśni jest odpowiednio, zdrowe odżywianie i wypoczynek. Dodatek leków naturalnych jest często konieczny. Stosuje się wtedy tzw. zioła odtruwające, detoksyfikujące jak: Yellow Dock, Sarsaparilla.

W celu poprawienia ogólnej kondycji fizycznej, przywrócenia energii stosuje się rośliny adaptogeny, o których pisałam w jednym ze swoich artykułów.

Często stosowane roślinne stymulanty energii jak kawa, mocna herbata, czekolada, cola nut mogą okazać się szkodliwe dla niektórych osób ze słabszym systemem pokarmowym lub wysokim ciśnieniem krwi. Jeśli dana osoba jest pod wpływem dużego stresu powinna unikać tych stymulantów, ponieważ mają one szkodliwy wpływ na układ odpornościowy człowieka oraz na pracę gruczołów nadnercza.

W takich wypadkach efektywne stają się zioła mające tonizujący wpływ na organizm człowieka jak: Astragalus, Eleutherococcus, Artichoke, Gentian oraz Ginger.

**DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-6527**

**Rozwiązanie krzyżówki
- z okienkiem -
z poprzedniego numeru**

POZIOMO: Cicha noc, święta noc, złuda, Kraków, botki, edytor, szable, wyrok, preria, Lloyd, złoto, Rozwódka, ruina, stado, Smolny, kontrakt, zlepek, remiz, lampka, recesja, chwala, grzyb, newka, ściana, kora-le, lanca.

POZIOMO: szabas, kurtka, cakiel, czary, Nowy Rok, Czesław Miłosz, dewaloryzacja, Termopile, zarozu-mialec, barwoślepotą, Drake, wy-tyczne, draństwo, astragal, karma-zyn, okrasa, Prado, boa.

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Wszyscy przeciwnicy słusznej sprawy tylko biją w ognisko. Węgłe się rozpryskują i zapalają nawet to, czego by przedtem nie dosięgły.

Goethe

Budzimy się z jednego snu, aby popaść w drugi.

Ralph Waldo Emerson

Każdy, kto umie pisać, może odpowiedzieć na list.

Szekspir

Na ludzką pamięć nie można liczyć. Niestety, również na niepamięć.

Lec

Szczerzy przyjaciele są tylko ci, którzy mają jedną wspólną kieszeń - pustą.

Bolesław S. Herbaczewski

Plotka - to półprawda podawana półgłosem półgłówkom.

Wiesław Czermak-Nowina

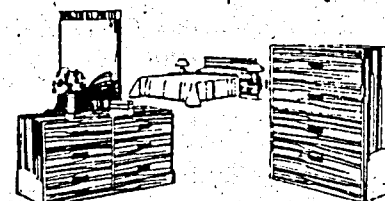
SKLEP, KTÓRY WARTO ODWIEDZIĆ!

ALMAR FURNITURE

2879 A Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ontario M8V 1J1
2 BLOCKS EAST OF ISLINGTON. TEL. 251 - 3251

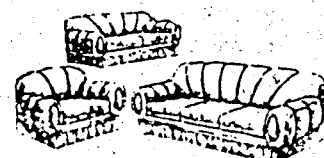
**CO TYDZIEŃ
WYPRZEDAŻ**

9-częściowa sypialnia
wraz z pełnym materacem
i podstawą

\$ 699.00

Komplet wypoczynkowy do salonu
w różnych deseniach i kolorach -
sofa, kanapa, fotel - TYLKO

\$ 699.00

**MEBLE ZA BEZCEN
W DUŻYM WYBORZE!**

Łóżko : podstawa i materac - TYLKO
pojedyncze: \$ 149.00
podwójne: \$ 169.00
Queen: \$ 199.00

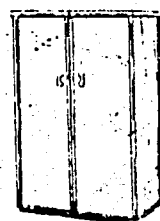

3 stoliki do salonu \$ 399.00
Szafki kuchenne \$ 179.00
Biuorka uczniowskie \$ 99.00
Mebłocianki (3 szt.) \$ 299.00

STOŁOWY NA START!

stół i 4 krzesła - kosztuje \$ 259.00
U NAS - \$ 179.00

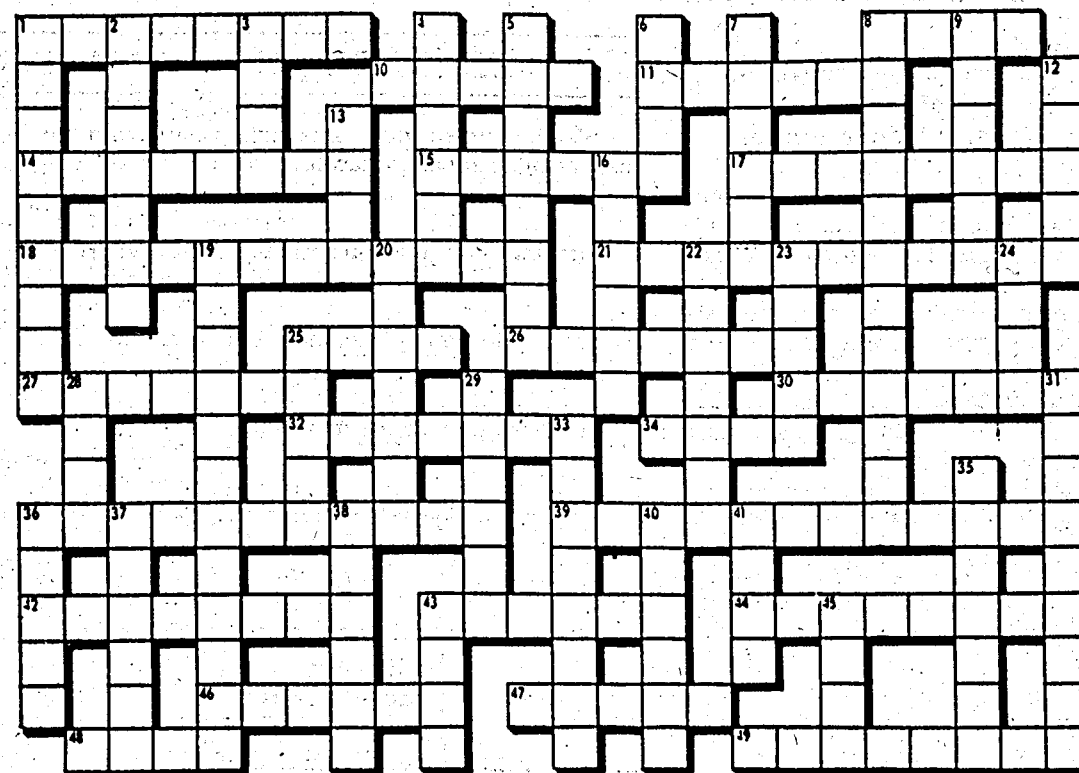

SZAFY

Kosztuje \$ 399.00

**U NAS
\$ 299.00**

Krzyżówka z aktualnościami z Polski

Poziomo:

- 1) tysiacyłotowy wizerunek.
- 8) potoczna nazwa środków do-pingujących.
- 10) styl w sztuce.
- 11) „bufet” w chlewie.
- 14) wysokogórski turysta.
- 15) stanowisko, miejsce pracy.
- 17) ma posłuch u zwierząt.
- 18) stracenie pewności siebie pod-czas dyskusji.
- 21) autor powieści, „Sprzysięże-nie”.
- 25) dawna moneta hiszpańska.
- 26) wyspa indonezyjska na Morzu Moluckim.
- 27) wyżyna w Kamerunie.
- 30) irzeźwa, praktyczna ocena rze-czywistości.
- 32) czterech instrumentalistów.
- 34) stałe miejsce zatrudnienia.
- 36) kobieta w mundurze.
- 39) badanie chemiczne składu substancji o masie większej od 100 mg.
- 42) mniejsza od aktówki.
- 43) protestancki duchowny.
- 44) zespół zjawisk uzupełniających się wzajemnie.

46) najstarsza córka Priama.

47) reda lub awanport.

48) zamek drzewiowy.

49) miejsce bitwy armii Napoleona z wojskami Kutuzowa w 1812 r.

Pionowo:

- 1) utrzymywana przez bogatych kochanków.
- 2) aktualny rekordzista Polski w skoku wzwyż.
- 3) „reklamowy” gaz.
- 4) przodek konia lub samochód.
- 5) streszczenie, zarys.

6) stolica Ghany.

7) „tyżwy” na lato.

8) zdumienie, zaskoczenie.

9) dziwactwo, fantazja.

12) kuzynka żyrafa.

13) śląska gra w karty.

16) pracuje na dachu.

19) ustalenie limitu.

20) szariat.

22) daje znak do rozpoczęcia biegu.

23) triumfatorka jednego z Wimple-donów.

24) konkura oparty na pytaniach.

25) grała Marusię.

28) imię słynnego bramkarza wło-skiego.

29) pożywienie, pokarm.

31) gałąź sztuk plastycznych.

33) ogół poruszanych zagadnień.

35) część aparatu telefonicznego.

36) kamienna postać, statua.

37) gąsienica.

38) u stóp Wezuwiusza.

40) imię autora „Szatana z 7 kla-sy”.

41) drapieżny delfin.

43) niejeden w hucio.

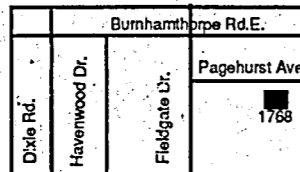
45) więcej niż tokieć.

INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych

CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14:00 do 16:00 dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

- sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytury

Usługi przysługują jedynie

TLUMACZENIA Z 9 JEZYKÓW

Habdank communications

Maciej Syrokomla
255-5691
Fax 251-8236
2559 Lakeshore Blvd. W. ste. 40

mieszkańcom Południowego Etobicoke
TEL. 252-7218
2970 Lakeshore Blvd. W. # 303
(Blisko Islington)

JERZY SZEPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Halina Baranowska MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
Suite 625, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

TEL. 740-7463

MUTUAL FUNDS

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

- Planowanie finansowe i ubezpieczenia
- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6525 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

UWAGA OSOBY PRAGNĄCE WYJECHAĆ NA STAŁE DO USA

W październiku bieżącego roku otwarta zostanie loteria wizowa do USA. Zostanie rozlosowanych 40,000 wiz imigracyjnych.

Osoby urodzone między innymi w Polsce, bez względu na ich status w Kanadzie mogą w niej wziąć udział.

Mogą też być złożone losy Polaków mieszkających obecnie w Polsce lub innych krajach.

Warunki loterii wskazują na pewne sposoby zwiększenia szans biorących udział, które pomożemy Ci wykorzystać.

Po bliższe informacje prosimy kontaktować się telefonicznie lub osobiście w godzinach 12:00 - 18:00 od poniedziałku do piątku. Prosić Maćka.

W innych porach prosimy zostawić wiadomość na maszynie.

Adres: CSC LTD.

2733 Lakeshore Blvd. W. Suite 14

Toronto, Ont. M8V 1G7

tel.: (416) 251-5749

fax: (416) 251-9499

EMIGRACJA DO USA

NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO

PORAD IMIGRACYJNYCH

Lech W. Prusiński

Pomoże Ci w uzyskaniu stałego pobytu w USA w ramach programu AA-1 (loterii wizowej).

Twoje podanie (wysłane z USA) dotrze w terminie wyznaczonym

na losowanie przez departament stanu USA.

TEL.: (416) 588-1659

192 GARDEN AVE. TORONTO, ONT.

M6R 1H7

(prosimy o telefoniczne umawianie wizyt)

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
249-5212

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY

- Choroby skóry
- Choroby dzieci

Przyjmuje w poniedziałki i czwartki w g. 10 - 18, wtorki, srody, piątki w g. 10 - 20, w soboty w g. 9 - 13 (Pierwsza i trzecia sobota miesiąca gabinet nieczynny)

TEL. 588-7878
2333 Dundas St. W. 404

Dr. WANDA HEMPEL

Lek. dentysta
TEL. 466-7777

Godz. przyjęć:
Poniedz. i piątek 10 - 18
Środa 12-19, sobota 9:30-14
696 Danforth Ave.
Suite 202

* (stacja kolejki Pape)
AKCEPTUJEMY
DENTAL INSURANCE

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

od 1.9%
SALES & LEASING
FINANSOWANIE
lub RABAT do \$1000
NA NIEKTÓRE
MODELE SAMOCHODÓW!

ARNOLD PENK jest przedstawicielem firmy sprzedającej samochody produkcji GENERAL MOTORS znajdujące się w tym samym miejscu od 1932 roku.

- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów.
- Nowe samochody roczniki 1990/1991 posiadają gwarancję na wszystko przez 3 lata lub na 80 tys. km jak również bezpłatną gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160.000 km.
- Bezpłatna klimatyzacja na niektóre modele.
- Na używane samochody można nabyć roczną lub dwuletnią gwarancję.

ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży i finansowaniu samochodów już od 20 lat. Jest jednym z najlepszych w Kanadzie w swej dziedzinie. Zwracając się do PENKA możesz liczyć na pomoc w znalezieniu najlepszego samochodu dla siebie i swojej rodziny. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna i finansowania samochodu: załatwiająca na miejscu sprzedaż, pożyczkę i pomoc w znalezieniu taniego ubezpieczenia.

Osobista opieka pana PENKA przez cały okres posiadania samochodu. ARNOLD PENK został odznaczony przez G.M. jako GOLD SALESMAN. A także jest znany jako społecznik. Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować? Pamiętaj! Zakup samochodu jest poważną transakcją, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję.

Doświadczenie, wiedza i uczciwość jest podstawą biznesu ARNOLDA PENKA. Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 771-0688, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski

Artysta- fotograf. Współpracownik ECHA

Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

PolBiz
BUSINESS WITH POLAND NEWSLETTER

IMPORT • EXPORT • INWESTYCJE W POLSCE
Najnowsze polskie przepisy prawne •
podatkowe • celne • adresy • kontakty
cyfry • daty • opinie • ceny

Interesujesz się biznesem w Polsce ?

We wrześniu ukaże się pierwszy, bezpłatny numer PolBiz.

Jeżeli chciałbyś otrzymać go pocztą,
zadzwoń lub napisz do nas.

MASTER PRINTING INC. 2965 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1Z2

Tel. (416) 761-9659

Fax (416) 761-1933

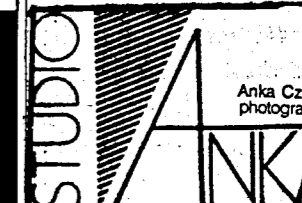
TLUMACZENIA Z 9 JEZYKÓW

Habdank communications

Maciej Syrokomla

255-5691
Fax 251-8236

2559 Lakeshore Blvd. W. ste. 40

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

CENA

Lipman

Scenarzyści:
Ilona Bernot
i Jerzy Kopczewski

Murzyński:
Jerzy Kowalski

Adaptacja i Wykonanie:
Jerzy Kopczewski-Bulezka
-Płunicki-Kraków

Sala SPK 206 Beaverley St.
27 Wzrzesień, Piątek,
Godz. 8:00 wieczór

FUNDACJA INICJATYW KULTURALNYCH-TORONTO
BILETY W CENIE \$10.00. TELEFONICZNA REZERWACJA BILETÓW - TEL. 760-8383

NA WYSTAWIE W MIASTYLSKIEGO
PREMIERE SPEKTAKLU
"PATA C"

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

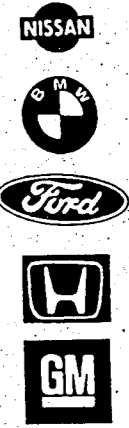
- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
 - Konserwacja przeciwkorozyjna
 - Większość napraw w 30 minut
 - *Bezpłatna Inspekcja*
- 251-2203, po polsku 274-8229**
Thru-way Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

"PANI JADWIGA"
Polski Program Radiowy

1250 AM, soboty od godz. 1 - 2 po poł.
TEL. 604-2247
Wiadomości, publicystyka, muzyka

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. **ANDRZEJ BOGUCKI** **ANDRZEJ KOZIARSKI**
Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części **\$49.99**
Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) **\$24.99**

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

- przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów
- obniżanie zużycia paliwa
- przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 - A The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226**

Najlepiej zadbasz o silnik - używając

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

- naprawy powypadkowe
 - prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
 - bezpłatne kosztorysy napraw
 - rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi • Holowanie
 - samochody zastępcze
 - Kompletnie malowanie
- TYLKO \$ 600**

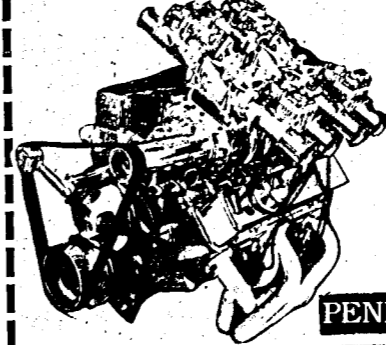
Południowe Etobicoke,
81 Shornclyffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz **30 LAT PRAKTYKI** **Leszek Kraska**

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki

Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

FIRMA ADWOKACKA

MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc
w sprawach KARNYCH

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.

599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

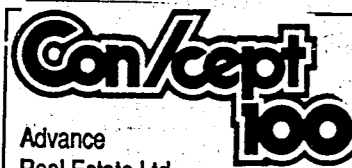
adwokat

KRZYSZTOF PREOBRAŻENSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

Advance
Real Estate Ltd.

- \$249 tys. Piękny backsplit, 4 poziomy, bungalow, 4 sypialnie, apartament w piwnicy, garaż, basen. Blisko do "Go Trains", Dundas/Hwy 10, Mississauga. Właściciel weźmie drugą hipotekę.
- TYLKO \$94 tys., condo apartament, 2 sypialnie, Dundas/Dixie, Mississauga. Blisko sklepów, publicznego transportu i szkoły.

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 534-9246 Dom: 767-4022
1655 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

SPRZEDAŻ • KUPNO
• WYCENA
FINANSOWANIE
NIERUCHOMOŚCI
BEZPŁATNE
PORADY FINANSOWE
POSZUKUJE
DOMÓW NA SPRZEDAŻ

J.W. REFRIGERATION

NAPRAWA klimatyzacji (air conditioning)
centralnej i okiennej oraz lodówek, pralek,
suszarek i pieców elektrycznych
SPRZEDAŻ nowych i używanych
klimatyzatorów (air conditioning)

Józef TEL. 255-6073

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS**
&
DELICATESSEN
LTD.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy,
zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i
indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychoso-
matyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie,
leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

DR. TERESA MIRECKA

DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiedzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

LECZENIE NATURALNE

Chorób ostrych i przewlekłych
bóle głowy, stawów, schorzenia przewodu
pokarmowego, alergię, astmę, nerwice, bezsenność

i wiele innych dolegliwości

LIDIA DOBOSZ, N. D.

Doktor medycyny naturalnej

1595 Bloor St.W.Toronto, Ont. M6P 1A6

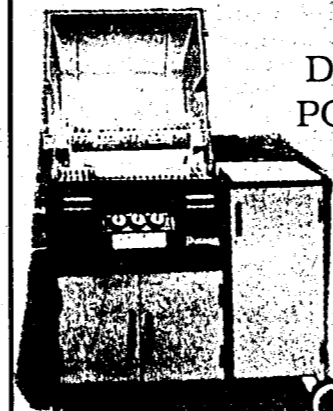
TEL. 534-6527

POL - CAN - COLOR

SABINA & JERZY JAWORSKI

TEL.: (416) 453-3148

- * ŚLUBY
- * PORTRETY
- * REKLAMA
- * REPORTAŻE
- * WEDDINGS
- * PORTRAITS
- * ADVERTISING
- * REPORTAGE

SPRZEDAJE
NOWE WÓZKI
DO HOT DOGÓW
PO DOSTĘPNYCH
CENACH

1(519)974-9698

METRO TORONTO

Sprzedaż - kupno -
wynajem domów, interesów
i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

- \$189,900 - Najlepsza cena w okolicy Roncesvalles Ave., murywany dom.
- \$159,000 - 3-sypialniowe condominium przy Eglinton/Scarlett Rd.
- \$109,000 - 2-sypialniowy Co-op, apart. Browns Line/Evans.
- \$329,000 - Royal York/Eglinton Ave. Przepiękne "bungalow" z dużym ogrodem, blisko parku, szkół, komunikacji i sklepów.
- \$239,000 - Weston Rd./Eglinton Ave. 4-sypialniowy wolno stojący, murywany dom, z prywatnym jazadem, dużym garażem, osobnym 2-sypialniowym apartamentem w "basementie". Musi być sprzedany!!!
- \$254,000 - Howard Park Ave., dom z przeznaczeniem do wynajmowania, osobne wejścia, kuchnie, łazienki.
- \$356,000 - Parklawn Rd./Queensway, bardzo duży "bungalow", budowany na specjalne zamówienie właściciela. Obszerne pokoje, nowoczesne rozwiązania. Działka 50x140.
- Sklep delikatesowy z wyposażeniem, przystępna cena.

BIURO PODRÓŻY

AUTORYZOWANY
DEALER

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

A division of 547319 Ontario Ltd.
WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- WYSYLKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO

STA TERENÓW

p. Alicja
160 Wilkinson Rd.
unit 36
Brampton
Tel. 452-0485

KINGSTON'S DELI
91 Princess St.
Kingston, Ont.
(613) 531-8380

European Sausage Deli
Lidia Piskiewicz-Jan Górski
92 Halsey Ave. Tor. M4B 1A9
Tel. (416) 755-4221
SCARBOROUGH, ONT.

BIG WIN CENTRE
Lottery Headquarters
760 Brant Street
Burlington, Ont. L7R 4B7
tel. 639-7547

Kitchener, Ont.
Kazan Overseas Parcels
83 Shanley St.
Tel. 743-7653

Woodstock, Ont.
Holy Cross Church
169 Ingersoll Rd.
Tel. 539-1050

Delhi, Ont.
Aleksander Bożek
R.R. 1, Delhi
Tel. 582-1058

Brantford, Ont.
Polonaise Deli
24 Dalhousie St.
Tel. 753-7550

Sault Ste Marie, Ont.
Edward Glowik
324 Whitney Ave.
Tel. (705) 253-7240

DANA PARCEL
55 Thornhill Dr.
Guelph, Ont. N1H 0C7
Tel. 836-4672

Oshawa, Ont.
Barbara Rzeźniczek
869 Capri Court
Tel. 435-0600

Hamilton, Ont.
Save-O-Way
747 Barton St. E.
Tel. 545-6788

Thunder Bay, Ont.
Frank Customs
519 Simson St.
Tel. 622-3885

St. Catharines, Ont.
St. Joseph's Bakery
53 Facer St.
Tel. 937-4411

PRACA

POSZUKUJE doświadczony fryzjerki wykonującej usługi fryzjerskie w domu klienta lub u siebie. Anna. TEL. 485-8570

POTRZEBNA gospodyni dla 2 pracujących osób, która gotowa jest podróżować. TEL. 486-1968 Pola

POTRZEBNA kobieta do prac domowych z zamieszkaniem. TEL. 635-7098

POTRZEBNA miła, odpowiedzialna, niepaląca pani w średnim wieku do opieki nad dziećmi (3 i 1 rok) od zaraz z zamieszkaniem. TEL. 737-7441

SZUKAM pomocy domowej z zamieszkaniem, niepalącej. Bathurst i Eglington. Tamara. TEL. 787-1552

MAID, housekeeper live in, required. Dina. TEL. 731-7809

BARDZO dobre zarobki, praca w domu. Złącz kopertę ze znacznikiem. Free Enterprises 541 21 St. East, Prince Albert, Saskatchewan, S6V 1M5

POSZUKUJE partnerów w biznesie telefonicznym - 900. Twórczy umysł, zdolności dyktorskie i znajomość angielskiego. TEL. 369-3944

MOŻLIWOŚĆ uzyskania dodatkowych pieniędzy przy niewielkim nakładzie finansowym. TEL. 267-2852

POTRZEBNI doświadczeni pracownicy do remontów. TEL. 451-0142

DOBRA okazja dla osób zainteresowanych dochodem od kilku do kilku tysięcy miesięcznie. SIN, angielski, samochód. 24 godz. 988-4343

POSZUKIWANE są osoby do sprzedaży małych anten satelitarnych. Wymagany SIN i znajomość podstawowa angielskiego. Darek. TEL. 842-1813

INTERNATIONAL Network Marketing. Teresa i Waldek. TEL. 850-5492

JESTEM pielęgniarką. Zaopekuję się osobą sparaliżowaną lub chorą. Proszę dzwonić po g. 18. TEL. 287-2551

BURLINGTON i okolice. Mężczyzna z SIN i samochodem podejmie pracę na część etatu od północy do południa, najchętniej przy dostawie artykułów, książek, prasy. TEL. 634-5593

ZAOPEKUJE się dzieckiem u siebie w domu, Bloor i Dixie. TEL. 279-3343

DWÓCH mężczyzn posiadających SIN szuka pracy. Proszę dzwonić wiecz. TEL. 240-7133 Waldek lub Wojtek

SPRZĄTAMY w weekendy domy, biura i wszelkie pomieszczenia. Najnowsze metody. TEL. 279-9834

MLM - co to?

My
Lubimy
Marketing
Nie ma papierkowej pracy, sprzedaży, inwestycji. Dwa darmowe bilety lotnicze w ciągu roku. Nieograniczone dochody. Interesujące? Zadzwoń i umów się na spotkanie
Toronto (416) 665-1863
Kitchener (519) 893-2694
197-199

MECHANIK z licencją kanadyjską wykonuje serwis i sprawdzanie samochodów u klienta lub u siebie. Specjalne ceny na naprawy i części. Rachunki i gwarancja. TEL. 279-9834

TECHNIK elektronik z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. TEL. 490-6988

PODEJME sprzątanie biura, apartamentu, lokalu, domu. Barbara. TEL. 743-1378

ZAOPEKUJE się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. Dixie i Tomken. TEL. 949-1489

KULTURALNA miła pani przyjmie pracę w weekendy. Można być sprzątanie lub opieka. Dzwonić po g. 18. TEL. 298-1943

MŁODY, znający angielski, poszukuje stałej pracy. TEL. 232-2220

MŁODY, energiczny, doświadczenie w różnych zawodach szuka pracy. TEL. 663-3563

ZAOPEKUJE się dzieckiem u siebie w domu lub blisko domu, blisko Lakeshore, Etobicoke. TEL. 255-4273

ZAOPEKUJE się u siebie w domu dzieckiem w wieku od lat 2. Mieszkałam w Mississauga, Woodlands. TEL. 848-9152

ABSOLWENTKA akademii muzycznej z długoletnim doświadczeniem udziela lekcji gry na pianinie oraz innych instrumentach klawiszowych. Przygotowanie do egzaminów RCM, Warunek - własny instrument. TEL. 615-1703

ZAOPEKUJE się dzieckiem u siebie w domu, okolica Markham Rd. i Tuxedo Cr. Scarb. TEL. 431-7387

MŁODY mężczyzna podejmie pracę na budowie lub inne propozycje. Posiada doświadczenie kanadyjskie, SIN. TEL. 534-4623

ZAOPEKUJE się dzieckiem u siebie w domu w Scarb., proszę dzwonić między 19-21 Dorota. TEL. 431-3643

DWÓCH mężczyzn posiadających ciężarówkę osobowo-towarową podejmie pracę dostawców. Mogą to być również dostawy pomiędzy Kanadą i USA. TEL. kontaktowy 1 (416) 241-6113

POTRZEBNA pani w średnim wieku do opieki nad dziećmi 10 i 2 lata w Mississauga. 3 dni w tygodniu z zamieszkaniem lub bez. TEL. 820-2384 masyzna

POTRZEBNA pani do opieki nad dzieckiem, okolica Burnhamthorpe/Colonial. Joanna, tel. 820-2384

POTRZEBNA opiekunka do 4-letniej dziewczynki, okolica Wilson Churchhill i Britania Road. TEL. 542-8978 proszę dzwonić po godz. 8 wiecz., proszę Anię

POTRZEBNA pani do prowadzenia domu z zamieszkaniem poza miastem. 2 dziewczynki chodzą do szkoły. TEL. 293-2719

POTRZEBNA opiekunka do 4-miesięcznego dziecka z zamieszkaniem, praca 6 dni w tygodniu, płaca \$120 tygodniowo, własny pokój, telewizor, łóżko. Powinna rozmawiać trochę po rosyjsku. TEL. 882-6780

NANNY live in, Russian speaking, preferable. TEL. 737-3868 after 6 pm

POTRZEBNA kobieta z zamieszkaniem na miejscu. TEL. 398-2108

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA

dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne 2-3-krotnie

Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł. Proszę dzwonić 747 - 6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

POTRZEBNA pani do opieki nad 2-letnim dzieckiem, okolica Mississauga Rd. i GEW. TEL. 425-4392

POSZUKUJE energicznych i inteligentnych ludzi, pragnących w niedługim czasie osiągnąć finansową niezależność. TEL. 398-8058 Marek

PIEKARZ potrzebny lub osoba znająca się na wypieku chleba - od zaraz. TEL. 533-7755 p. Ela lub p. Maria

POTRZEBNE kobiety do sprzątania biur i domów w rejonie Oakville. Muszą mieć swój samochód i mieszkać w tym rejonie lub w Mississauga. TEL. 844-8220

POTRZEBNI energiczni z inwencją, potrafili się zaangażować w dobrze rozwijający się biznes. TEL. 247-7779

POTRZEBNA osoba do sprzedaży hot dogów w Mississauga. SIN konieczny. TEL. 824-7414

MAMY dla Ciebie ofertę pracy w domu. Po informację przylóż swrotną kopertę ze znacznikiem na adres: J.N. Network, P.O.Box 2192 Station C, Downsview, Ont.

POTRZEBUJE osoby do wykreślenia planów domu, zamontowania i wybudowania kominka. TEL. 287-5994 po 6 wiecz.

MASAŻE ciała i twarzy łącznie z kosmetyczną pielęgnacją twarzy wykonuje Ewa. TEL. 539-9974

MĘŻCZYŻNA pilnie szuka pracy, telefon kontaktowy 255-9090, 238-0657

MĘŻCZYŻNA lat 29, wykonuje prace w kamieniu, jak również tano i szybko kominki. TEL. 503-0068 Bogdan

EMERYTOWANA nauczycielka zaopekuję się dzieckiem lub dziećmi u siebie w domu. TEL. 270-3481

TANIO maluje i układam dywany. TEL. 823-4045

MILA, odpowiedzialna, niepaląca pani w średnim wieku potrzebna do opieki nad dziećmi 3 i 1 rok. od zaraz z zamieszkaniem. Okolice Richmond Hill. TEL. 737-7441

POTRZEBNA starsza pani do prowadzenia domu i opieki nad dwójką dzieci 10 - 12 lat. Codziennie od 12 do 20. Podstawowy angielski pomocny. TEL. 531-7074; 233-9380

LOOKING for live in baby sitter for 1 child. Please call at work 663-6448; at home 884-1918 Ilana

POTRZEBNA zaradna, odpowiedzialna i troskliwa niania do 2-letniej dziewczynki i do prowadzenia domu z zamieszkaniem. TEL. 489-8102. Proszę dzwonić tylko do godz. 21.

MASSAGE therapist, senior with diploma needed for therapeutic clinic in Scarborough, part time only. Call 287-1429

ZAOPEKUJE się dzieckiem lub dziećmi, poprowadzić dom. Okolice zach. Mississauga. TEL. 569-1101 wiecz. 195-197

Career Counselling Services
Krzysztof Nowak
Professional nowak offers services in the following areas:
• designing career path
• job searching
• test interviews (video-taped)
• preparing resume and cover letter
To register for a FREE information session please call: 513-0803 (after 6 p.m.)

PODEJME jakkolwiek pracę, zawód mechanik samochodowy z praktyką, SIN i prawo jazdy, samochód. Janek. TEL. 532-0259

POSZUKUJE pracy chałupniczej, może być w krawiectwie ciętkim lub lekkim, posiadam maszyny przemysłowe. TEL. 563-1101 wiecz.

PROFESSIONAL RESUME WRITING
Piszę resume i cover letter. Przygotowuję do interview.
EWA DUBISKA
TEL. 925-8128

DUŻA szansa na osiągnięcie stałego dochodu. Praca w domu. Bardzo dobre zarobki. Po informację pisz na adres: Greenax Publication 206 - 4545 Prince Albert Street. Vancouver, B.C. V5V 4K3 Złącz kopertę swrotną ze znacznikiem.

POTRZEBNA opiekunka do półtoro-letniego dziecka, niepaląca, potrzebna od zaraz. Lekkie prace domowe, możliwość zamieszkania. Bathurst i St. Claire. TEL. 658-8222

ZAOPEKUJE się dzieckiem lub dziećmi. Mieszkałam w Mississauga, blisko Lakeshore i Dixie. TEL. 271-1169

MĘŻCZYŻNA lat 50 poszukuje pracy. TEL. 661-5023

KIEROWCA A-z z 2-letnim doświadczeniem na terenie Stanów i Kanady, ze stałą wiza do USA poszukuje pracy. TEL. 745-1786 Staszek

SZUKAM pracy chałupniczej. Mam SIN, znam krawiectwo. Ania. TEL. 667-8421

ZAOPEKUJE się dzieckiem u siebie w domu. Markham/Lawrence, Scarb. TEL. 438-7508

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM telewizor. Magna-Sonic 19 call, tano i rowerki do lat 10. TEL. 439-9898

84 rok, Merkury Markis, 6 cylindrów, nowe opony, tłumik, amortyzatory i akumulator. Cena \$1100. TEL. 614-6869

FORD Aerostar Cargo van, 1987, sprzedam, \$5990. TEL. 261-5262

CHCESZ MIESZKAĆ jak w parku? Kup 1-sypialniowe mieszkanie w budynku Co-op, okolice Eglington/Scarlett, Toronto. Sklepy, doktor, apteka, bank, autobus. Cena do omówienia. TEL. 247-0587

UWAGA powracający do Polski. SPRZEDAM działkę budowlaną 2200 m kw. z budynkiem gospodarczym, 13 km od Warszawy przy trasie krakowskiej, niedaleko Janek. TEL. 253-0676 po g. 19

SPRZEDAM działkę budowlaną. TEL. 232-1114

NOWE białe łóżko z Ikea, podwójne, niedrogo sprzedam. TEL. 668-8258

SPRZEDAM samochód Oldsmobile Omega z 1981, 6 cylindrów silnik, w dobrym stanie, cena \$850. TEL. 245-5063

SPRZEDAM wyposażenie sklepu delikatesowego. TEL. 756-4197

SPRZEDAM Chevy-Nova, 1987, z Floridy, w doskonałym stanie, czerwony, \$5500 lub najlepsza oferta. TEL. 949-2818 Ryszard

SPRZEDAM Plymouth-Horizon 1981, cena \$150 oraz Plymouth Reliant Station Wagon, 82 rok, cena \$450. Stan ogólny dobry. Wiedomość na maszynie, tel. 742-9508

TANIO sprzedam Toyotę Tercel, stan idealny. TEL. 949-4430 Andrzej

SPRZEDAM prawie nową lodówkę za \$400, 5 rowerów, sprzęt domowy, meble, kuchenkę mikrofalową za \$100. TEL. 443-1911

SPRZEDAM komputer ATARI 520T + kolorowy monitor + stacja dysków 3,5 + oprogramowanie, Commodory 64 - 100 dol. TEL. 431-5028

SPRZEDAM samochód Colt, 88, automatyczny, 4-drzwiowy, certyfikowany, cena \$4000. TEL. 443-1911

SPRZEDAM lodówkę Moffat, telewizor, kuchenkę mikrofalową i meble. TEL. 443-1911

AMERYKAŃSKA loteria o zieloną kartę. Aplikacje + oferta pracy w USA. TEL. 896-7377 lub wiadomość na maszynie.

SPRZEDAM mieszkanie w Polsce M-5, 78 m kw. w Kątach koło Oświęcimia. TEL. 631-8172

KUPIĘ video - Sony, 4-głowicowe, ewentualnie Panasonic. TEL. 255-0691

POSZUKUJE komputera z mikroprocesorem 386 po przystępnej cenie. TEL. 238-5024

KUPIĘ natychmiast profesjonalny komputer. TEL. 661-7641

MIESZKANIA

PRACUJĄCY starszy pan poszukuje pokoju w okolicy Bloor i Kipling od 1 października. Oferuje swoją pomoc w utrzymaniu domu. TEL. 763-3706 196-198

WYNAJME komfortowe M4 lub M3 pod Warszawą. Proszę dzwonić wieczorem. TEL. 823-7377

POSZUKUJE kawalerki albo 1-sypialniowego mieszkania w bloku od 1 grudnia. Mirek. TEL. 255-0691 197-199

POKOJE do wynajęcia od zaraz, Dundas i Ossington. Po 8 wiecz. TEL. 368-0215

DO WYNAJĘCIA w centrum Mississauga apartament 3-sypialniowy z garażem oraz kawalerka (może być dla 2 osób) z osobnym wejściem w domku. TEL. 398-5701

NIEODPŁATNIE wynajme umeblowane mieszkanie w tawnhouse uczyłowej, młodej dziewczynie w zamian za doplnianie w nocy w godz. 10:30 - 7:20 7-letniej córki. W tym czasie pracuje i dziecko jest bez opieki. TEL. 746-5435

SZUKAM mieszkania 2-sypialniowego w okolicach Mississauga, w granicach \$600. TEL. 761-1874

WYNAJME pokój niepalącemu panu w Brampton. TEL. 793-4053

PANA przyjmę do wspólnego 2-sypialniowego mieszkania w suterynie w Mississauga. TEL. 569-2135

WYNAJME pokój pracującej pani w wieżowcu przy stacji metra Islington. Bardzo dobre warunki. TEL. 234-1105

UMEBLOWANY pokój z łazienką w domu, osobne wejście, dobry dojazd, cicha okolica Royal York/Evans. TEL. 255-4219

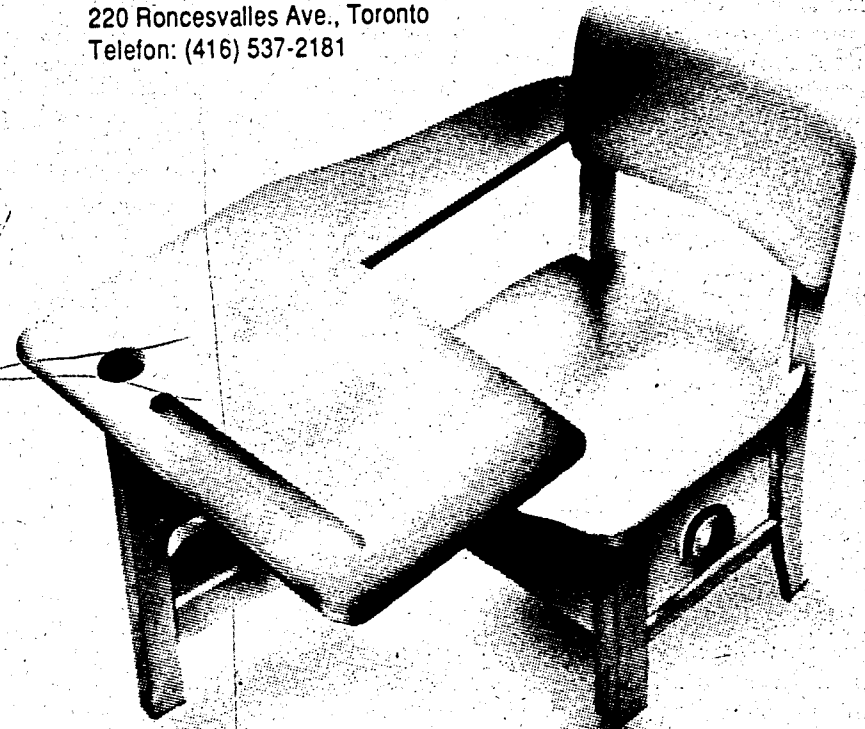
Czego się Jaś nie nauczy...

Począwszy od przedszkola a skończywszy na uniwersytecie - kształcenie dzieci to duży koszt. Koszt tym większy, im wyższe im pragniesz dać wykształcenie, na co Twoje dzieci zasługują. Pomożemy Ci sfinansować ten wydatek, bo lepiej swoich pieniędzy zainwestować nie możesz.

ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S
POLISH PARISHES CREDIT UNION LIMITED

220 Roncesvalles Ave., Toronto
Telefon: (416) 537-2181

WEŹ SIĘ W GARŚĆ

Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru

Dziś dalszy ciąg porad dla pragnących schudnąć, udzielanych w różnego rodzaju klinikach za grube pieniądze (a u nas za frico). Dziś o knajpach i podjadaniu.

28. W restauracji, w barze nie daj sobie wciskać kalorii. Masz różne możliwości. Jeśli np. zamawiasz sałatę, poproś o polewę w osobnym naczyniu (on the side), pieczywo bez masła i sera. Bardzo podejrzane są np. dodatki typu "garlic bread".

29. Idziesz do Wendy czy innego baru sałatkowego trzymaj się jarzyn i ew. polewki dietetycznej. Nie patrz na tarty ser, orzechy i nasiona, suszony bekon i gęste śmietanowe sosy.

30. W McDonalddie, Burger King itp. jeśli już nie możesz przeżyć bez mięsa wymijaj Big Mac, czy Bacon Burger itp. wybierz hamburgera z musztardą i ogórkiem, a oszczędzisz ze 300 kalorii. Unikaj sosu tatarskiego, frytek, a jeśli deser to low fat jogurt. Ostatnio pojawił się w McDonalddie dietetyczny hamburger z odchudzonego mięsa. Jest całkiem smaczny.

31. Tzw. "diet plates" są czasem chwytem restauracji, by ściągnąć grubasów. Wypytaj co też znajduje się na talerzu. Wybieraj zamiast frytek np. pieczony ziemniak, zamiast smażonego pieczona na rożnie, itd.

32. Nie możesz się powstrzymać by nie zjeść tego znakomitego deseru. Nie wstydź się, weź to ciacho. Nawet grzeszny sernik. Ale poproś o ekstra talerzyk i podziel się ze swym towarzystwem.

33. Małże! Mało kalorii. Niezła przystawka lub główne danie.

34. Mówili ci, że makaron tuczy? Niekoniecznie. Spróbuj z sosem bez śmietany. We włoskiej restauracji spróbuj sos marinara, z cebulą, czosnkiem, sos pomidorowo-warzywny, itp.

35. Japońskie nie tuczy. Peklowane jarzynki, sushi, ryby. Jeśli nie przepadasz za rybą zamów teiryaki wołowe lub z kury, sukijaki

O SUCHYM PYSKU

*Otyli żyją krócej.
Ale jedzą dłużej.*
Stanisław Jerzy Lec

lub tofu. Podpatrz jak to robią na gorących blachach i naśladowuj w domu.

36. Chudsze jest to, co określa się w karcie jako "steamed, broiled, poached, cooked" unikaj "fried".

37. Jeśli przepadasz za Kentucky z zakazonym słowem fied nie daj się skusić sałatkami i frytkami. Weź kawałek lub dwa mięsa, zdejmij skórę. Bądź pewny, że zgrzeszyłeś na co najmniej 500 kalorii. Zdrowsze są ze względu na sposób przyrządzenia Swiss Chalet (ale skórę zciagnać).

Podjadanie.

38. Lubisz podjadać słodko i lodowato? Zamroź gałązkę winogron. Podczas napadu grzebania w lodówce możesz pozwolić sobie na jeden - dwa winogronka.

39. Przygotuj się na atak bobrowania, na naczelnym miejscu umieść pokrojone jarzyny i maczadło z jogurtu czy chudego sera.

40. Kruchy chleb, małe "pity" z tuńczykiem z wody, gotowanymi jarzynami, pomidorami, chudym twarogiem - to wolno.

41. Napad głodu o każdej porze zredukuje niby tylko poranne danie, a jednak bardzo podnoszące na duchu o każdej porze dnia - płatki czy cereal z mlekiem.

42. Jeśli nie możesz powstrzymać się od kupowania chipsów -

kupuj małe paczuszki. Zamiast ziemniaczanych, kukurydziane "pufki", suszone owoce, orzeszki wyłącznie na spółkę i raczej symbolicznie.

43. Na przyjęciach zmieszaj wino z wodą mineralną i cytryną.

44. Raczej zjedz pomarańcze niż sok z niej. Ma o połowę mniej kalorii niż 8-uncjowa porcja soku.

45. Pokochałeś pizzę? Nie wytrzymałeś, zamówiłeś. Porcja ma ok. 250 kal. Stało się, resztę zamroź w porcjach.

46. Lubisz słodkie czekoladowe napoje? LITE HOT CHOCOLATE MIX ma tylko 40 cal, podobnie lekki jest dietetyczny budyń.

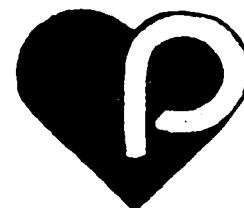
47. Zimna woda z cytryną świetnie gasi pragnienie i apetyt.

48. Większość reklam żywności działa na zasadzie systematycznego prania mózgu. Po 6 reklamach nieuchronnie wmanipulują cię w żarcie. Spytaj więc siebie: Czy jestem głodny?

49. Unikaj aromatycznych kuszących miejsc. Nic tak nie kuszą jak zapach świeżego pieczywa itp. Zmień trasę. Omijaj.

50. Uliczne stoiska. Widok, zapach i dźwięki towarzyszące przyrządzaniu jedzenia są największą pokusą.

PEDANCIK

POLIMEX

to także

TRAVEL

215 Roncesvalles Ave.
TORONTO, ONT. M6R 2L6
TEL. (416) 537-7914

3615 Dixie Rd. Unit 11 (obok Credit Union)
MISSISSAUGA, ONT. L4Y 4H4
TEL. (416) 238-6883

WYSYŁAMY DO POLSKI I ZSSR

- PACZKI LOTNICZE
- PACZKI MORSKIE
- PRZEPROWADZKI
- PRZEKAZY PIENIĘŻNE
- OWOCE CYTRUSOWE, ŻYWNOSĆ
- PRZESYŁKI HANDLOWE, CARGO
- SAMOCHODY

- BEZPŁATNY ODBIÓR PACZEK Z DOMU

ZALATWIAMY

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
- PRZEDPŁATY NA BILETY DLA OSÓB Z POLSKI
- WAKACJE NA SŁONECZNYM POŁUDNIU
- PASZPORTY, WIZY
- NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA OSÓB WIZYTUJĄCYCH
- ZAPROSZENIA, TŁUMACZENIA